

Návrh zlepšení financování odpadového hospodářství ve městě Fryšták

Bc. Zuzana Mičolová

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana Mičolová**
Osobní číslo: **M13320**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrh zlepšení financování odpadového hospodářství ve městě Fryšták**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- **Zpracujte literární rešerši týkající se odpadového hospodářství a jeho financování na úrovni municipalit v České republice.**

II. Praktická část

- **Provedte analýzu financování systému odpadového hospodářství města Fryšták.**
- **Srovnejte financování systému odpadového hospodářství města Fryšták s vybranými obcemi.**
- **Vyhodnoťte nejlepší praktiky a navrhnete postupy pro zlepšení financování odpadového hospodářství ve městě Fryšták.**

Závěr

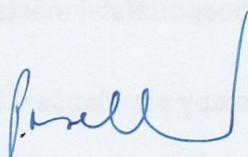
Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

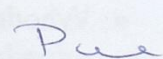
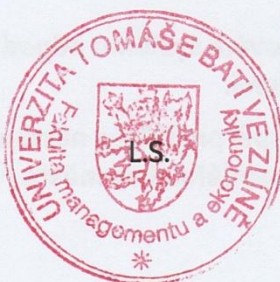
MALČEKOVÁ, Hana. Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka. Praha: Linde Praha, 2014, 255 s. ISBN 978-80-7201-905-2.
PAVLÍK, Marek. Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor – řízení a financování. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
ROSEN, Harvey S. a Ted GAYER. Public finance. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, 2010, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1.
SHAH, Anwar. Local budgeting. Washington, D.C.: World Bank, c2007, 381 s. ISBN 978-0-8213-6945-6.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je navrhnout opatření, která by přinesla zlepšení situace ve financování odpadového hospodaření. Snahou je také navrhnout nové možnosti, která povedou k efektivnějšímu vyřídění odpadů ve městě Fryšták. První část práce je zaměřena na teoretické poznatky z oblasti odpadového hospodářství. Druhá část analyzuje dosavadní vývoj hospodaření města Fryšták včetně zhodnocení současného stavu odpadového hospodářství. Na základě provedených analýz jsou doporučena městu Fryšták opatření, která by přinesla prospěch v oblasti odpadového hospodářství.

Klíčová slova: odpadové hospodářství, odpady, obec, příjmy odpadového hospodářství, výdaje odpadového hospodářství

ABSTRACT

The aim of the diploma thesis is to propose measures that would bring improvement of situation in financing of waste management. Efforts are made to proposing new ways that will lead to more efficient sorting out of waste in Frystak municipality. The first part of the work is focused on theoretical knowledge in the area of waste management. The second part analyses the existing management development of Frystak municipality including the assessment of the current state of waste management. Based on the performed analysis there are recommended measures to Frystak municipality that would bring benefit to the field of waste management.

Keywords: Expenditures of Waste Management, Municipality, Revenues of Waste Management, Waste, Waste Management

Na tomto místě bych ráda poděkovala starostovi města Fryšták Mgr. Lubomíru Doležalovi a radnímu Ing. Tomášovi Černému za možnost zpracovávat diplomovou práci na dané téma. Ráda bych také poděkovala pracovníkům Městského úřadu Fryšták za poskytnuté údaje ke zpracování diplomové práci. Poděkování také patří pracovníkům městských úřadů, od kterých jsem čerpala údaje pro analytickou část, Bc. Leoně Vlčkové, Bc. Romaně Vohradníkové a Františkovi Ambrožovi.

V neposlední řadě patří poděkování i mé vedoucí diplomové práce Ing. Elišce Pastuszkové, Ph. D. za čas věnovaný mé diplomové práci a za odborné rady, které mně poskytla během zpracování.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	14
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	14
1.2 KATEGORIE ODPADŮ	15
1.3 PLÁN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCE	16
1.4 NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.....	16
1.4.1 Recyklace	17
1.4.2 Skládkování.....	17
1.4.3 Spalování.....	18
2 LEGISLATIVA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	19
2.1 ZÁKON Č. 185/2001 SB., O ODPADECH	19
2.1.1 Prováděcí předpisy pro nakládání s odpady.....	20
2.2 ZÁKON Č. 477/2001 SB., O OBALECH.....	21
2.3 LEGISLATIVA EU	21
2.3.1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/2008, o odpadech	22
3 NÁSTROJE V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ	23
3.1 ADMINISTRATIVNÍ NÁSTROJE	23
3.2 EKONOMICKÉ NÁSTROJE	24
3.3 OSTATNÍ NÁSTROJE	24
4 FINANČNÍ NÁSTROJE ŘÍZENÍ OBCE	26
4.1 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	26
4.2 ROZPOČET OBCE.....	27
4.3 FINANČNÍ ANALÝZA	27
4.3.1 Vybrané ukazatele finanční analýzy	28
5 FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ NA ÚROVNI MUNICIPALIT	31
5.1 NÁKLADY NA ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ.....	31
5.1.1 Náklady tříděného sběru	32
5.1.2 Náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem.....	33
5.1.3 Náklady na biologicky rozložitelné odpady.....	33
5.1.4 Náklady na sběrné dvory.....	33
5.1.5 Náklady na objemné odpady.....	34
5.1.6 Ostatní náklady.....	34
5.2 PŘÍJMY Z ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.....	34
5.2.1 Poplatek za komunální odpad	35
5.2.2 Poplatek za uložení odpadu na skládkách.....	36
5.2.3 Příjmy od soukromých společností	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
6 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA FRYŠTÁK	39

6.1	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉHO ÚŘADU FRYŠTÁK	39
6.2	HOSPODAŘENÍ MĚSTA FRYŠTÁK.....	40
6.2.1	Analýza plnění příjmů a čerpání výdajů	40
6.2.2	Analýza finančních ukazatelů města Fryšták	42
7	ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODAŘENÍ A JEHO FINANCOVÁNÍ VE MĚSTĚ FRYŠTÁK	45
7.1	NAKLÁDÁNÍ S ODPADY VE MĚSTĚ FRYŠTÁK.....	45
7.2	OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY MĚSTA FRYŠTÁK V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.....	47
7.2.1	Obecně závazná vyhláška města Fryšták č. 3/2006	47
7.2.2	Obecně závazná vyhláška města Fryšták č. 1/2014	47
7.3	CELKOVÁ PRODUKCE ODPADŮ VE MĚSTĚ FRYŠTÁK	48
7.4	FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA FRYŠTÁK.....	52
8	ANALÝZA FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ U VYBRANÝCH OBCÍ.....	57
8.1	FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA SEZEMICE	57
8.1.1	Všeobecné údaje odpadového hospodářství města Sezemice	58
8.1.2	Finanční stránka odpadového hospodářství města Sezemice.....	59
8.2	FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA HANUŠOVICE	61
8.2.1	Všeobecné údaje odpadového hospodářství města Hanušovice	61
8.2.2	Finanční stránka odpadového hospodářství města Hanušovice	62
8.3	FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA VALAŠSKÉ KLOBOUKY	64
8.3.1	Všeobecné informace odpadového hospodářství města Valašské Klobouky.....	64
8.3.2	Finanční stránka odpadového hospodářství města Valašské Klobouky	65
8.4	POROVNÁNÍ A SHRUTÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI	67
9	PROJEKT ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE MĚSTĚ FRYŠTÁK	71
9.1	ZAVEDENÍ BONUSOVÉHO PROGRAMU	71
9.1.1	Cíle a motivace bonusového programu.....	72
9.1.2	Osvěta a propagace bonusového programu.....	73
9.1.3	Fungování systému.....	73
9.1.4	Technické řešení systému	75
9.2	ZVÝŠENÍ PODPORY KOMPOSTOVÁNÍ	75
9.3	NOVÝ DODAVATEL PRO SBĚR A SVOZ SKO	77
9.4	SNÍŽENÍ PRODUKCE OBJEMNÉHO ODPADU	78
9.5	ZPRACOVÁNÍ PLÁNU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA FRYŠTÁK	79
9.6	PŘEDPOKLÁDANÉ ZHODNOCENÍ PROJEKTU	81
9.6.1	Počáteční výdaje na spuštění projektu	81
9.6.2	Provozní výdaje.....	82
9.6.3	Příjmy z projektu.....	87
9.6.4	Celkové finanční zhodnocení projektu.....	91

9.7	RIZIKA PROJEKTU	92
9.8	SHRNUTÍ PROJEKTOVÉ ČÁSTI.....	94
ZÁVĚR		96
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		98
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		105
SEZNAM OBRÁZKŮ		106
SEZNAM TABULEK.....		107
SEZNAM PŘÍLOH.....		109

ÚVOD

V současnosti patří odpadové hospodaření k velmi diskutovaným tématům. Na obce je vyvíjen tlak na pokud možno nejnížší produkci odpadů, na vysokou vyříděnost odpadů a na recyklaci odpadů. Odpadové hospodářství je upraveno zákony a také řadou vyhlášek, kterými se obce musí řídit, a proto je tato oblast značně komplikovaná. Situaci nepomáhá ani fakt, že současné normy se musí řídit evropskými nařízeními, a proto jsou velmi často novelizovány, což přináší velkou nepřehlednost v normách týkající se odpadového hospodářství.

Finanční stránka odpadového hospodaření v obcích je problematická, protože odpadové hospodaření vystupuje v obcích jako služba veřejná, a tudíž není jejím cílem být zisková. Všeobecně je známé, že tato oblast je ve většině obcí ztrátová a část výdajů na odpadové hospodářství musí hradit obce ze svých rozpočtů. Tato situace je také ve městě Fryšták, kde je oblast odpadového hospodářství dlouhodobě v negativních číslech. A proto je důležité, aby docházelo k lepším výsledům v této oblasti. Snahou města samozřejmě je, aby tato oblast nebyla ztrátová, ovšem to není jednoduché. Největší podíl na příjmech z odpadového hospodářství zaujímají příjmy od obyvatel ve formě místního poplatku, a proto není pro obce snadné zvyšovat tento poplatek, což by vyvolalo nevoli občanů. Naopak snížení poplatku by byl příznivý pro obyvatele města, ale pro město by to znamenalo nižší příjem a problém s financováním systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady na úrovni obcí je službou pro obyvatele povinnou, tudíž se obce musí vypořádat s financováním a zajistit efektivní třídění odpadů, aby nedocházelo k vysoké produkci odpadů, které by končily na skládkách. I když skládkování je ve městě Fryšták levnější než zpracování tříděného odpadu, město by mělo pamatovat i na environmentální stránku. Ovšem vysoké výdaje na zpracování tříděného odpadu jsou kompenzovány od společností, které se zabývají výkupem tříděných surovin. Je proto nezbytné, aby město Fryšták využilo na základě maximálního vyřídění odpadů vyšších odměn za vyšší efektivnost třídění.

Současný stav odpadového hospodářství ve městě Fryšták není zcela optimální, protože ve městě Fryšták dochází k poměrně velkému množství skládkování, a tudíž dochází k menšímu množství recyklovatelných odpadů. Pozornost je také věnována vysokým výdajům za určité složky komunálního odpadu s možností jejich ovlivnění.

Cílem práce je navrhnout takové postupy, které by přinesly zlepšení situace ve financování odpadového hospodaření. Nejlepší praktiky pro efektivnější financování odpadového hospodářství budou převzaty od měst, kde tyto postupy fungují již pár let a přispěly k lepšímu systému nakládání s odpady včetně ekonomické oblasti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Vzhledem k tomu, že financování odpadového hospodářství je problematickou oblastí v řadě obcí, je nutné jí věnovat pozornost. Obce nejsou schopny pokrývat výdaje odpadového hospodářství z inkasovaných příjmů, a proto je na místě, aby obce hledaly nové způsoby, které povedou ke zlepšení příjmů odpadového hospodářství nebo případně nová opatření, která by vyústila ke snížení výdajů odpadového hospodářství. Ovšem pro obce není pouze prioritní, aby oblast odpadového hospodářství nebyla výrazně ztrátová, ale jejich snahou také je, aby docházelo ke snižování množství odpadů, které jsou ukládány na skládky. A vzhledem k tomu, že pro město Fryšták je financování odpadové hospodářství dlouhodobě v záporných hodnotách, je na místě, aby se město na tuto oblast více zaměřilo.

První část obsahuje kritickou literární rešerši, která je zaměřena především na oblast odpadového hospodářství a způsoby jeho financování. V druhé části je zhodnocen dosavadní vývoj produkce odpadů a ekonomická situace odpadového hospodářství ve městě Fryšták zahrnující analýzu výdajových a příjmových položek týkající se odpadového hospodářství za poslední tři účetní období. Dále je provedena analýza příjmové a výdajové stránky odpadového hospodářství u vybraných měst podobného charakteru jako je město Fryšták.

Data k analýzám byla získána na základě dokumentu, který byl odpovídajícím pracovníkům městských úřadů poslán s prosbou o vyplnění požadovaných informací. Dokument obsahoval nezbytné údaje týkající se příjmů a výdajů odpadového hospodářství a všeobecné informace v oblasti nakládání s odpady. Městské úřady byly požádány o vyplnění třech účetních období, neboť v případě zvoleného většího rozsahu účetních období lze předpokládat případnou neochotu úředníků poskytnout požadovaná data.

Projektová část je vypracována na základě analogie, kde jsou uplatněny nejlepší praktiky používané u analyzovaných měst. Praktiky používané u vybraných měst přinesly s jejich zavedením značné přínosy ať už po stránce finanční nebo environmentální. Na základě komparace mezi obdobnými městy dochází k hlavnímu cíli práce, kdy je prioritní navrhnout postupy pro zlepšení financování odpadového hospodářství ve městě Fryšták. A proto aplikace těchto praktik by měla přinést užitek nejen městu Fryšták, ale také jejímu obyvatelstvu. V závěru projektové části dochází k finančnímu zhodnocení přijatých opatření.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Kuraš (2014, s. 21) charakterizuje odpadové hospodářství jako odvětví, které se dotýká všech stupňů výrobního a spotřebního cyklu od těžby surovin, přes výrobu, dopravu a spotřebu produktů až po jejich odstranění, kdy po uplynutí doby jejich životnosti se z nich stávají odpady.

Pojem odpadové hospodářství je vymezeno v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech jako „činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností“.

Mezi hlavní cíle odpadového hospodářství Kuraš (2014, s. 21) řadí:

- předcházet nebo snaha omezit vznik odpadů;
- v případě vzniku odpadů nakládat s nimi tak, aby byly maximálně využity jako druhotné suroviny v původní nebo upravené formě a aby měly minimální dopad na životní prostředí.

Ve skutečnosti snižování objemu odpadů představuje dlouhodobý cíl odpadového hospodářství, který zahrnuje mnoho různých řešení, včetně kompostování, recyklace a ukládání na skládky. (Levin, 2014)

1.1 Vymezení základních pojmů

Jednotná terminologie v odpadovém hospodářství u nás před vydáním příslušných právních předpisů a norem skoro vůbec neexistovala. Dnešní pojmy vycházejí z přijatých právních předpisů, a to především ze zákona o odpadech, případně z prováděcích předpisů k zákonu. (Kuraš, 2014, s. 24) V následujícím textu budou uvedeny nejzákladnější pojmy v odpadovém hospodářství, které jsou vymezeny zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. (Česko, 2001b)

Odpad - je každá movitá věc, které se člověk zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.

Komunální odpad - odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů.

Nebezpečný odpad - odpad, který je charakteristický jednou nebo více vlastnostmi uvedených v příloze 2 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Všechny nebezpečné vlastnosti vymezené zákonem jsou uvedeny v příloze P I.

Recyklace odpadů - libovolný způsob využití odpadů, kterým je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky pro původní nebo jiné účely jejich použití, včetně přepracování organických materiálů.

Biologicky rozložitelný odpad - odpad, který je schopen aerobního¹ nebo anaerobního² rozkladu.

Skladování odpadů - jedná se o přechodné soustředování odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše 3 let před jejich využitím nebo 1 roku před jejich odstraněním.

Sběr odpadů - předání odpadů od jiných osob k dalšímu využití nebo odstranění odpadu právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání.

Původce odpadu - právnická osoba nebo fyzická osoba, která je oprávněná k podnikání a při jejichž činnosti vznikají odpady, nebo právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a také obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném.

1.2 Kategorie odpadů

Malčková (2014, s. 18) rozlišuje odpady podle kategorie a podle druhu. Odpady podle kategorie se dále dělí na odpady ostatní a odpady nebezpečné. Odpady ostatní jsou charakteristické tím, že nevykazují žádné nebezpečné vlastnosti. Naopak odpady nebezpečné jsou příznačné tím, že mají jednu nebo více nebezpečných vlastností. Tyto nebezpečné vlastnosti jsou uvedeny v příloze č. 2 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, jak už bylo uvedeno u základního pojmu nebezpečného odpadu. Odpady podle druhu jsou dány Katalogem odpadů, který stanoví vyhláška č. 381/2001 Sb. v platném znění. Vzhledem k velké rozměrnosti Katalogu odpadů jsou v příloze P I uvedeny základní skupiny odpadů.

Opad je označován šestimístním číslem, které určuje druh materiálu daného odpadu a odvětví, ve kterém ke vzniku odpadu došlo. Z toho vychází, že může existovat stejný typ odpadu s různým katalogovým číslem podle daného odvětví. Může nastat situace,

¹ rozklad organických materiálů činností organismů a mikroorganismů, které pro svou činnost potřebují kyslík ze vzduchu

² kontrolovaná mikrobiální přeměna organických látek bez přístupu vzduchu za vzniku bioplynu a digestátu

kdy nelze odpad jednoznačně zařadit podle Katalogu odpadů, v tom případě zařadí odpad MŽP na návrh příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. (Malčecová, 2014, s. 18)

1.3 Plán odpadového hospodářství obce

Účelem plánu odpadového hospodářství (POH) je vytvoření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi podle zákona a zpracovává se na konkrétní časové období. (Slavík, 2004, s. 14) V současné době je schválený Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015-2024, který nabyl účinnosti 1. 1. 2015. (Plán odpadového hospodářství ČR, © 2008-2014)

POH je nástroj pro řízení odpadového hospodářství ČR a pro realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství. Mezi hlavní cíle strategie se řadí předcházení vzniku odpadů a zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů. Strategie je navržena tak, aby vedla k odklonu odpadů ze skládek skrz předcházení odpadů, zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů. (Plán odpadového hospodářství ČR, © 2008-2014)

Plán odpadového hospodářství ČR je plně v souladu s evropskou odpadovou legislativou. POH má povinnost sestavovat podle zákona o odpadech ministerstva, kraje a obce. Co se týká obce, která produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu, zpracovává plán odpadového hospodářství pro jí spravované území a jeho změny. Zpracovává se na dobu nejméně 5 let a musí být změněn při každé zásadní změně podmínek. (Česko, 2001c)

1.4 Nakládání s odpady

Nakládání s odpady jsou službami obligatorními a tím pádem i jejich řízení je obcím pevně vymezeno a stanoveno odpovídajícími právními předpisy. Obce jsou tedy odpovědné za správu komunálního odpadu. Ve většině případů však platná legislativa stanovuje povinnosti, které musí obce při nakládání s odpadem splnit, ale také jim nechává svobodu ve způsobech a organizaci při jejich dosažení. Nakládání s odpadem je do velké míry záležitostí obce, která je řešena prostřednictvím obecně závazných vyhlášek vydávanými jednotlivými obcemi. (Chen, 2015; Osersová, 2014, s. 145)

Chen (2015) řadí mezi nejdůležitější funkci obce nakládání s pevnými odpady, která může přinášet rizika v různých oblastech. A to v případě, že odpady nebudou zpracovány včas.

Mezi tyto rizikové oblasti patří oblast veřejného zdraví, organický odpad a vozy na sběr odpadu. Většina metod pro odstraňování odpadů, s výjimkou recyklace, přispívají k emisím skleníkových plynů.

Malčeková (2014, s. 28) uvádí, že každému původci odpadů je zákonem stanovena povinnost postupovat při produkci a nakládání s odpady tak, aby předcházel vzniku odpadů v maximální možné míře, zajistil opětovné použití odpadů, recyklaci odpadů, jiné využití odpadů např. energetické, odstranění odpadů.

V následujícím textu budou představeny tři základní a také nejčastější možnosti nakládání s odpady.

1.4.1 Recyklace

Pomocí recyklace odpadů dochází ke snižování dopadů na životní prostředí a pojem recyklace znamená znovuvyužití nebo také znovuzavedení do cyklu. Je třeba zmínit, že lze z odpadů znovu získat plně jen některé zdroje. Recyklovaný materiál má ve většině případů nižší kvalitu, než materiál z primárních surovin. Při recyklaci je vždy potřeba energie, a výnos z recyklace nemůže být nikdy stoprocentní, protože vždy zůstane nějaký nerecyklovatelný odpad, který již nelze dál zpracovat. (Moldan, 2009, s. 78-77)

Proto odpady vhodné pro recyklaci musí vyhovovat určitým nárokům, zejména pak procesy pro jejich recyklaci musí být komerčně dostupné, ověřené v praxi a cenově výhodné a kvalita vzniklých recyklátů musí být srovnatelná s primárními surovinami. Recyklace odpadů má nejvyšší prioritu v hierarchii způsobu nakládání s odpady s výjimkou těch případů, kdy tomu brání zejména ekonomická omezení. (Kuraš, 2014, s. 145-146)

1.4.2 Skládkování

Kuraš (2014, s. 260) popisuje skládkování jako „*způsob odstraňování odpadů, při kterém jsou odpady zaváženy plánovitě na skládku, hutněny a pravidelně překrývány interním materiálem*“.

Skládkováním se likviduje převážná část odpadů. Komunální a jiné podobné odpady lze skládkovat bez předběžné úpravy pouze za předpokladu, že jsou provedena přijatelná opatření, aby bylo zabráněno znečištění životního prostředí. Do budoucna se i nadále předpokládá s tím, že skládkování odpadů bude nejrozšířenější způsob zneškodňování

opadů, i když dochází k vývoji nových technologií pro zneškodňování odpadů. (Voštová, 2009, s. 112)

Velkorozměrné skládky patří mezi ekonomicky výhodnější, protože investiční náklady na zakládání skládky je možné rozložit na větší objemy zneškodňovaného materiálu. Řízená skládka patří mezi jediné zařízení pro ukládání odpadů, která vyhovuje zásadám ochrany životního prostředí. Řízená skládka se charakterizuje jako zařízení určené k ukládání určených druhů odpadů za stanovených provozních a technických podmínek a při průběžné kontrole jejich vlivu na životní prostředí. (Voštová, 2009, s. 112)

1.4.3 Spalování

Spalování odpadů patří k vhodným procesům zneškodňování odpadů především v hustě obydlených oblastech, kde je nedostatek místa pro skládkování neupravených odpadů. Spalování se však vyznačuje některými nevýhodami v oblasti ekonomické, technické i ekologické. Mezi tyto nedostatky patří vysoké investiční a provozní náklady, nutnost kvalifikovat obsluhu a dokonalé kontrolní a měřicí zařízení. (Voštová, 2009, s. 127)

Cílem spalování je snížit množství odpadů a odstranit jejich nebezpečné vlastnosti tak, že se potenciálně nebezpečné látky zachytí a tím zakoncentrují v pevném produktu spalování. Spalovat lze různé druhy odpadů, ale platí, že spalovat by se mělo jen minimální množství odpadů, které už nelze využít jako druhotné suroviny. (Kuraš, 2014, s. 172)

2 LEGISLATIVA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Teprve v roce 1991 u nás vznikl první zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech. Do tohoto roku nebylo nakládání s odpady v ČR co se týče legislativy nijak kontrolováno ani řízeno a s výjimkou tzv. druhotných surovin nebylo ošetřeno žádným předpisem. Ovšem přijatý zákon č. 238/1991 Sb. nebyl zcela v souladu s právními předpisy EU, a proto musel být novelizován a přijat nový zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, které stanovená kritéria již plnil. (Hřebíček, 2009, s. 19)

Nově přijatý zákon se zaměřoval na základní právní úpravu nakládání s odpady a hospodaření s druhotnými surovinami, který i upravoval vlastní výkon státní správy na úseku odpadového hospodářství. Zákon se vztahoval prakticky na všechny právnické a fyzické osoby, které určitým způsobem manipulovaly s odpady. (Hřebíček, 2009, s. 19)

Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech nebyl ještě v úplném souladu s příslušnými právními předpisy EU, proto byl přijat v roce 2001 nový zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. (Hřebíček, 2009 s. 19) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech jako první zákon ukládal zpracovávat plány odpadového hospodářství postupně na úrovni republiky, krajů a původců odpadu. (Kuraš, 2014, s. 28) Zákon o odpadech byl velmi často novelizován, a proto je zákon velmi nepřehledný. Ale příprava zákona o odpadech se zpožďuje vlivem nesouladu s předloženým návrhem, kde je nutné transformovat směrnici 2008/98/ES. (Kizlink, 2014, s. 26)

V současné době je odpadové hospodářství u nás vymezeno zejména zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 229/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech ve znění pozdějších předpisů, jakož i jejich prováděcími předpisy včetně jeho poslední novelizace zákona č. 62/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů.

2.1 Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech

Zákon o odpadech je rozdělen do osmnácti částí, kde čtrnáctá část byla zrušena. Třináctá a šestnáctá část jsou ustanovení o změnách některých dalších zákonů, část sedmnáctá se zabývá zrušovacími ustanoveními a část osmnáctá stanoví účinnost zákona.

Zákon dělí odpady na dvě základní kategorie – ostatní a nebezpečné. K rozdělení opadů podle skupin a druhů se používá Katalog odpadů, který je jednou z prováděcích vyhlášek

k zákonu o odpadech. Používá se však i dalších členění podle různého účelu pro praktické účely například podle složení odpadů, původu odpadů. (Kuraš, 2014, s. 29)

Zákon o odpadech v první až čtvrté části stanovuje pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi, společně s obecnými povinnostmi osob, které s tím neoddelitelně souvisejí, včetně definic pojmů. Tato obecná pravidla vycházejí z obecných principů politiky životního prostředí EU zakotvených v právních předpisech EU. (Hřebíček, 2009, s. 20)

Od 1. ledna 2015 vstoupila v účinnost novela zákona o odpadech č. 229/2014 Sb., která do oblasti odpadové legislativy přinesla několik významných změn. Z novely zákona vyplývají povinnosti pro obec, jakožto původce odpadu, mezi které Havelka (2015) řadí:

- Na obec se vztahují povinnosti původců odpadů podle § 16 zákona o odpadech, pokud není zákonem o odpadech stanoveno jinak.
- Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů.
- Obec je povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území.
- Obec stanoví obecně závaznou vyhláškou systém shromažďování, sběru, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na jejím území.

Novela zákona o odpadech, co se týká obce, stanovila změnu přístupu ke skládkování odpadů. Novela od roku 2024 zakazuje ukládat na skládky veškeré recyklovatelné, využitelné a směsné komunální odpady. Další úprava reaguje na obcházení pravidel v podobě ukrytí nebezpečných odpadů do skládky jakožto jejího tzv. technického zabezpečení. (Šmuclerová, 2015)

2.1.1 Prováděcí předpisy pro nakládání s odpady

V následujícím textu budou uvedeny podzákoné právní předpisy, které patří k základním předpisům v odpadovém hospodářství:

- Vyhláška č. 381/2001 Sb., MŽP, kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., MŽP o podrobnostech nakládání s odpady

- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady
- Vyhláška č. 321/2014 Sb., MŽP o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů
- Nařízení vlády č. 352/2014 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky 2015-2024

Další specifické odpady jako například biologicky rozložitelné odpady, autovraky, elektrozařízení, elektroodpady apod. jsou upravovány řadou dalších vyhlášek.

2.2 Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech

Účelem zákona o obalech je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů a především snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek v těchto obalech obsažených v souladu s právními předpisy Evropské unie. „*Tento zákon stanoví práva a povinnosti podnikajících právnických a fyzických osob a působnost správních úřadů při nakládání s obaly a uvádění obalů a balených výrobků na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů a stanoví poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty.*“ (Česko, 2001b)

První část zákona se zabývá základními povinnostmi při nakládání s obaly a odpady z obalů včetně označování obalů, opakovaně použitelných obalů, vratných obalů, vratných zálohovaných obalů a zpětného odběru. Obsahuje také autorizovanou obalovou společnost, registrační a evidenční poplatky, výkon státní správy v oblasti nakládání s obaly a s odpady z obalů, pokuty a opatření k nápravě. Část druhá až čtvrtá se zabývá změnami zákona o ochraně spotřebitele, živnostenského zákona a zákona o odpadech. (Česko, 2001b)

2.3 Legislativa EU

Díky vstupu České republiky do Evropské unie, musí vnitřní právní úpravy plně respektovat právní předpisy Evropské unie, včetně předpisů v oblasti odpadového hospodářství. Kuraš (2014, s. 31) rozděluje právní předpisy Evropské unie týkající se odpadů do třech skupin. První skupina předpisů se označují horizontální (průřezové) a stanovují celkový rámec odpadového hospodářství, společně s definicemi a principy. Do druhé skupiny se řadí předpisy týkající se procesů zpracování odpadů jako skládkování nebo spalování, které mohou obsahovat technické normy pro provoz zařízení

na zpracování odpadů. Poslední skupinou předpisů jsou předpisy týkající se specifických odpadních proudů, jako odpadních olejů nebo baterií.

Mezi nejdůležitější evropské předpisy pro nakládání s odpady Kuraš (2014, s. 31) řadí:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES, o obalech a obalových odpadech
- Směrnice Rady 1999/31/ES, o skládkách odpadů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES, o spalování odpadů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/2008, o odpadech
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2150/2002, o statistice odpadů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek – REACH

2.3.1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/2008, o odpadech

Mezi nejvýznamnější právní předpis EU se považuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech, která nahrazuje některé směrnice. Tato směrnice je známá jako tzv. rámcová směrnice o odpadech a jejím cílem je chránit životní prostředí a lidské zdraví předcházením škodlivým účinkům vzniku odpadů a nakládání s nimi.

S cílem zlepšit ochranu životního prostředí musí členské státy přijmout opatření pro zpracování svých odpadů v souladu s následující hierarchií, která se použije jako pořadí priorit: předcházení vzniku, příprava k opětovnému použití, recyklace, jiné využití, zejména energetické použití, odstranění. (Evropský parlament a Rada Evropské unie, 2008)

Členské státy musí přijmout opatření nezbytná k zajištění nakládání s odpady způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a nepoškozuje životní prostředí. Náklady spojené s nakládáním s odpady musí nést prvotní původce odpadu, nebo současný či předchozí držitel odpadu. Členské státy mohou rozhodnout, že náklady spojené s nakládáním s odpady musí částečně nebo plně nést výrobce výrobků, z něhož se stal odpad. (Evropský parlament a Rada Evropské unie, 2008)

3 NÁSTROJE V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ

Nástroje v odpadovém hospodářství je možné dělit podle různých hledisek. Následující dělení bude vycházet z postavení jednotlivých subjektů a vzájemných vztahů mezi nimi. (Biom.cz, © 2001-2009) Nástroje na podporu odpadového hospodářství lze zjednodušeně rozdělit do tří nástrojů, na administrativní, ekonomické a ostatní nástroje. (Kuraš, 2014, s. 35) Toto dělení nástrojů v odpadovém hospodářství je pouze jedním z mnoha, která jsou v současné době používána.

3.1 Administrativní nástroje

Administrativní nástroje jsou založeny na donucovacím přístupu, tedy na nerovnovážném postavení dvou subjektů – státu a původců odpadů. Původce odpadu se v tomto případě musí cílům státu přizpůsobit bez ohledu na to, zda je toho v daných nákladových podmínkách vůbec schopen. (Slavík, 2009, s. 22) Stát prosazuje cíle v oblasti životního prostředí pomocí administrativních nástrojů (někdy také nazývané normativních) tj. příkazů a zákazů. Administrativní nástroje neumožňují velký prostor pro rozmanitá rozhodování v chování původců odpadů. Ukotvení většiny administrativních nástrojů můžeme nalézt v jednotlivých zákonech a jiných právních normách. (Voštová, 2009, s. 36) Nejdůležitější legislativa odpadového hospodářství byla představena v kapitole 2.

Základní administrativní nástroje odpadového hospodářství nalezneme v zákonu o odpadech a v navazujících prováděcích předpisech v podobě práv a povinností původců odpadů, oprávněných osob, orgánů státní správy a samosprávy. (Biom.cz, © 2001-2009)

Administrativní nástroje se používají i v zemích s rozvinutým tržním hospodářstvím a jsou velmi rozšířené. Vycházejí z limitu stanoveného právním předpisem, standardu, zákazu nebo povinností, které jsou kontrolovány a v případě neplnění jsou udělovány sankce. (Voštová, 2009, s. 36)

Administrativní nástroje se používají velice často a jsou rozmanité. U těchto nástrojů jde o to, že původce odpadu při dodržování těchto předpisů snižuje zatížení životního prostředí, a tím zamezuje externím nákladům. V rámci příkazů jde o prosazení takového chování, při kterém může nastat určité zatížení životního prostředí, ale v menším objemu než v porovnání s výchozím stavem. V případě zákazů dochází k úplnému omezení daného chování s nepříznivým vlivem na životní prostředí. (Voštová, 2009, s. 36)

3.2 Ekonomické nástroje

Ekonomické nástroje vychází z tržně orientovaného přístupu a určitým způsobem simulují působení trhu. (Kuraš, 2014, s. 36) Jednotlivé nástroje totiž mají vliv na cenu výrobních vstupů nebo samotných výrobků, a tím mění rozhodování tržních subjektů o objemu prodeje nebo výroby konkrétního statku. Je vytvořen určitý prostor pro rozhodování soukromých subjektů pomocí ovlivňování tržních mechanismů a na základě toho dochází k tomu, že vytyčených cílů je dosahováno efektivněji. (Biom.cz, © 2001-2009)

Voštová (2009, s. 38) komentuje fakt, že v současné době ekonomické nástroje začínají v řadě oblastí pomalu nahrazovat tradiční přístupy založené na přímých formách regulace. Mnohdy fungují jako jejich doplněk nebo působí ve vzájemné kombinaci.

Některé ekonomické nástroje jsou předepsány zákonnými normami a předpisy, ovšem některé jsou pouze doporučené a dobrovolné. Co se týká životního prostředí, tak se mezi ně řadí především poplatky za znečišťování životního prostředí, za využívání přírodních zdrojů, za ukládání odpadů na skládky, recyklační a místní poplatky. Dalšími ekonomickými nástroji jsou podpory z veřejných zdrojů ve formě dotací, zvýhodněných půjček nebo převzetí závazku a dotace z fondů EU. (Kuraš, 2014, s. 36) Do ekonomických nástrojů patří podle Hřebíčka (2011, s. 161) i pokuty, které vycházejí z nerovnovážného postavení dvou subjektů hospodářské politiky a donucovanému subjektu neposkytují prostor pro jeho rozhodování.

Daňová zvýhodnění, cla, ceny, rozšířená odpovědnost výrobce, povinné finanční rezervy, pojištění, náhrady škod, obchodovatelná povolení, ekologické daně také mohou být ekonomickými nástroji. (Kuraš, 2014, s. 36)

3.3 Ostatní nástroje

Mezi doplňkové nástroje spadají ostatní podpůrná opatření pro dosažení stanovených cílů, která v mnoha případech nejsou uvedena přímo v zákonech. (Voštová, 2009, s. 41) Tyto nástroje jsou charakteristické svým dobrovolným přístupem a zahrnují nástroje organizační, institucionální, informační, dobrovolné nástroje a výzkum a vývoj. (Kuraš, 2014, s. 36)

Zahrnují soubor nástrojů, které mají vliv na využívání odpadů nepřímo, prostřednictvím dobrovolných aktivit nebo určením pravidel, která jsou stanovená převážně rozhodnutím vlády. I přesto, že jsou tyto nástroje zařazovány ve skupině ostatních a v hierarchii

důležitosti se řadí na poslední místo, jejich význam je nepochybný a jejich úloha v současné době roste. (Voštová, 2009, s. 41)

Zavedením těchto systémů realizuje organizace určité výhody, ale na druhou stranu pro něj vyplývají povinnosti. (Biom.cz, © 2001-2009) Mezi výhody ostatních nástrojů Voštová (2009, s. 41) řadí zvýšení konkurenceschopnosti výrobků a zvýšení jejich odbytu na trhu. Naopak nevýhodou ostatních nástrojů je finanční náročnost na jejich zavedení a dobrovolnost jejich zavedení, což způsobuje, že nechává prostor pro rozhodování o jejich aplikaci na subjektech.

4 FINANČNÍ NÁSTROJE ŘÍZENÍ OBCE

Pavlík (2014, s. 53) charakterizuje finanční řízení obce jako každodenní opakující proces plánování, realizace, kontroly a aktualizace rozpočtu a navazujících vnitřních a vnějších procesů s ohledem na dodržování zákonů, efektivitu a hospodárnosti při hospodaření s veřejnými prostředky.

Finanční řízení obcí je vymezeno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně je stanoveno, že finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazku obcí se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem. A proto lze konstatovat, že rozpočet je základním nástrojem operačního řízení a rozpočtový výhled je základním nástrojem strategického řízení obcí. (Máče, 2012, s. 477)

4.1 Rozpočtový výhled

Mezi základní nástroj finančního řízení v delším časovém horizontu se řadí rozpočtový výhled. V jeho nejjednodušší podobě představuje možnost k vyčíslení kritéria finančního řízení. (Máče, 2012, s. 479)

Provazníková (2009, s. 73) doporučuje, aby rozpočtový výhled využívaly i ty nejmenší obce, protože slouží pro střednědobé plánování. Obec musí sestavit rozpočtový výhled alespoň ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky. Ovšem větší obce mohou rozpočtový výhled rozpracovat podrobněji podle své potřeby.

Rozpočet obce vychází z rozpočtového výhledu a obce mají povinnost rozpočtový výhled sestavit dle zákona. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. (Česko, 2000)

Sestavení rozpočtu má řadu výhod, protože umožňuje obcím uvažovat o svých finančních zdrojích a potřebách v delším časovém horizontu. Rozpočtový výhled dopomáhá ke zkvalitnění řízení hospodaření a k odvrácení hrozby možného přeúvěrování. Umožňuje rychlou orientaci ve finančních možnostech a usnadňuje projednávání úvěrů s bankami a s fondy o mimořádné a účelové dotace. (Provazníková, 2009, s. 73-74)

4.2 Rozpočet obce

Na rozdíl od státního rozpočtu, který je definován Rosenem a Gayerem (2010, s. 8) jako dokument, který zahrnuje všechny očekávané příjmy a výdaje na zabezpečení chodu země, rozpočet obce Pospíšil (2013, s. 61) definuje jako finanční plán, kterým se řídí financování činnosti obce a jeho rozpočtový rok je shodný s kalendářním rokem. Shah (2007, s. 53) uvádí, že rozpočet je srdcem finančního plánování a je orientován do budoucnosti a zaměřuje se na odhad nadcházejících příjmů a výdajů.

Rozpočet obce lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecné politiky, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Ovšem rozpočet je toková veličina, a proto na příslušném příjmovém a výdajovém účtu není nikdy stav rozpočtovaných příjmů a výdajů. A tudíž je obvyklé, když dochází v průběhu rozpočtového období k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů daného územního rozpočtu. (Provazníková, 2009, s. 57)

Zastupitelstvo obce může schválit rozpočet vyrovnaný, kdy se příjmy v daném roce rovnají výdajům. Rovněž může schválit rozpočet přebytkový, kdy příjmy běžného rozpočtového roku převýší výdaje v daném roce. Rozpočet obce může být schválen i jako schodkový, ale za podmínek, že schodek bude možné uhradit (Česko, 2000):

- finančními prostředky z minulých let, nebo
- smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku.

Rozpočet tedy zahrnuje příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů. (Pospíšil, 2013, s. 62) Příjmy a výdaje územního rozpočtu se třídí podle závazné rozpočtové skladby, která v mnoha zemích umožňuje rozpočet rozdělit na běžnou a kapitálovou část rozpočtu. (Peková, 2011, s. 216)

4.3 Finanční analýza

Finanční analýza je podstatný nástroj finančního řízení a je významná pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni municipalit. Není upravována žádnými obecně závaznými právními předpisy nebo standardy. Finanční analýza se zaměřuje na analýzu minulého hospodaření a identifikaci pozitivních i negativních faktorů, které hospodaření ovlivnily. Kvalitně zpracovaná finanční analýza by měla pomáhat k odstraňování negativních vlivů a naopak podpořit pozitivní vlivy působících na hospodaření subjektu

územní samosprávy. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 270; Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 85)

Finanční analýza je tedy předpokladem kvalitního rozhodování v oblasti financí obcí. Mezi její úkoly patří zpřehlednění a zjednodušení množství dat a v podobě hodnot určitých ukazatelů používat při plánování návratných finančních prostředků. (Tomancová, Brtoun a Obrovský, 2009, s. 126)

Mezi hlavní oblasti finanční analýzy v municipální sféře Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 86) řadí:

- běžné hospodaření
- investiční činnosti a její financování
- hospodaření s majetkem.

Při hodnocení hospodaření municipalit je nutné brát v úvahu jejich zvláštnosti, kdy je v první řadě důležité měření úspornosti vynaložených nákladů k požadovanému výstupu. A proto se některé ukazatele finanční analýzy modifikují pro potřeby municipalit. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 111)

4.3.1 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V rámci finanční analýzy se počítá s řadou ukazatelů. Ovšem je nutné mít na paměti, že samotný výpočet je pouze mezičlánkem k hodnocení výsledků finanční analýzy. Je nezbytné vyhodnotit, zda dosažená hodnota je pro finanční situaci přínosná nebo není a je také nutné, aby se porovnávaly ukazatele s ostatními subjekty. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 65) Ale využitelnost ukazatelů pro srovnání s jinými subjekty je omezená, protože globální vyhodnocování ukazatelů finanční analýzy je velmi těžko dostupné. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 111)

Finanční analýza používá pro hodnocení hospodaření různé ukazatele, propočtové a podílové, z nichž nejdůležitější ukazatele budou definovány níže. Vzhledem k tomu, že subjekty veřejného sektoru mají řadu specifik týkající se finančního hospodaření, je potřeba vybrat z jednotlivých oblastí finanční analýzy vhodné ukazatele. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 112)

- **Běžná likvidita** – Celková likvidita udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje. Porovnávají se především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 91)

Tento ukazatel patří mezi monitorující ukazatele, které sleduje Ministerstvo financí. Pokud ukazatel celkové likvidity bude v intervalu $<0;1>$ a zároveň podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům bude vyšší než 25 %, budou obce osloveny dopisem ministra financí a požádány o zdůvodnění tohoto stavu. (Máče, 2013, s. 435)

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (1)$$

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** – Jak už bylo uvedeno výše, tento ukazatel by měl být nižší než 25 %. Stejně jako celková likvidita i tento ukazatel patří mezi monitorující ukazatele. (Máče, 2013, s. 435)

$$\text{podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} \quad (2)$$

- **Ukazatel dluhové služby** – pro definování tohoto ukazatele je nejdříve nutné charakterizovat pojem dluhová služba, která se vypočítá součtem úroků, uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků. Doporučená hodnota ukazatele dluhové služby v poměru k celkovým příjmům je doporučena ve výši maximálně 30 %. (Provazníková, 2009, s. 199)

$$\text{ukazatel dluhové služby} = \frac{\text{dluhová služba celkem}}{\text{příjem celkem}} \quad (3)$$

- **Cizí zdroje na 1 obyvatele** – Výpočet tohoto ukazatele je možné vypočítat níže uvedeným vzorcem.

$$\text{cizí zdroje na 1 obyvatele} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{počet obyvatel}} \quad (4)$$

- **Zadluženost celkem** – Máče (2013, s. 437) charakterizuje tento ukazatel následujícím vzorcem.

$$\text{Zadluženost celkem} = \text{úvěry} + \text{dluhopisy} + \text{přijaté návratné finanční výpomoci} + \quad (5) \\ + \text{ostatní dluhy}$$

- **Podíl zadluženosti na cizích zdrojích** – tento informativní ukazatel je vymezen jednoduchým vzorcem. (Máče, 2013, s. 437)

$$\text{podíl zadluženosti na CZ} = \frac{\text{zadluženost celkem}}{\text{cizí zdroje}} \quad (6)$$

5 FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ NA ÚROVNI MUNICIPALIT

Vrbová (2014, s. 163) uvádí, že znalost ekonomických dat je v oblasti odpadového hospodářství poměrně omezená. Pro obec je důležité, aby důkladně znala své hlavní nákladové položky a faktory, které je ovlivňuje, protože jsou nezbytné pro hodnocení a dlouhodobé plánování systémů nakládání s odpady. Obce jsou totiž odpovědné za odpad svých občanů a dalších subjektů zapojených do obecních systémů.

Mezi finančně nejnáročnější služby poskytované obcemi v oblasti nakládání s odpady patří sběr a svoz směsného komunálního odpadu a sběr a svoz tříděného odpadu. Co se týká finanční náročnosti, tak nakládání se směsným komunálním odpadem je pro obce v přepočtu na jednu tunu v průměru 1,5-2x levnější než nakládání s tříděným odpadem. (Osersová, 2014, s. 145)

Podle Osersové (2014, s. 146) se služby při nakládání s odpadem, které obce v České republice v současnosti poskytují, v průměru pohybují zhruba kolem 900 Kč ročně na jednoho obyvatele.

5.1 Náklady na odpadové hospodářství

Náklady na odpadové hospodářství jsou nedílnou a někdy i značnou součástí obecních rozpočtů. Celkové náklady na odpadové hospodářství obcí zahrnují náklady na směsný odpad, objemný odpad, tříděný sběr využitelných odpadů, nebezpečné odpady, provoz sběrných dvorů, likvidaci černých skládek, vysypávání uličních košů a další položky. (Vrbová, 2011)

Sýkora (2014, s. 170) vymezuje množství faktorů, které působí na velikost nákladů odpadového hospodářství. Náklady obcí jsou v praxi ovlivněny místními podmínkami a rozsahem systému nakládání s odpady (směsný komunální odpad, nebezpečný odpad, tříděný odpad, objemný odpad, bioodpady, provoz sběrného dvora apod.). Mezi významný faktor působí i způsob cenotvorby služeb v odpadovém hospodářství, který je zajišťovaný z velké části externími dodavateli (cena za komplexní službu, cena na tunu, cena na 1 obyvatele, cena za km, kombinace cen).

Je nutné zmínit, že podmínky pro zajištění nakládání s odpady na území ČR jsou celkem shodné. Mezi tyto podobné podmínky patří například obdobná hustota osídlení, obdobné dojezdové vzdálenosti k zařízením, obdobná infrastruktura. V rámci ČR neexistují žádné

zásadní rozdíly, co se týče produkce komunálních odpadů a jeho složení. A proto není žádný zásadní důvod k velké rozdílnosti nákladů na odpadové hospodářství obcí. (Sýkora, 2014, s. 170)

Náklady na likvidaci komunálního odpadu jsou rok od roku vyšší. Pokud obec stanoví obecně závaznou vyhláškou vybírání příspěvku na odpadové hospodářství, měla by každoročně přepočítat náklady a výši poplatku úměrně upravit. Mělo by platit, že pokud lidé odpad třídí a vyhodí odpadů do popelnic méně, měl by tu být prostor pro snížení poplatku. Naopak pokud na likvidaci odpadu obec doplácí, může poplatek zvýšit. Ovšem platí, že nikomu se snižovat poplatek nechce a hlavně ani není důvod ke snižování, protože jak už bylo uvedeno, náklady na likvidaci každým rokem rostou. (Frýdek, 2013)

5.1.1 Náklady tříděného sběru

Mezi hlavní skupinu odděleně sbíraných využitelných komunálních odpadů patří odpady papíru, plastů, skla, nápojových kartonů. Jde tedy o odpady, které jsou převážně určeny k následné recyklaci. Náklady na sběr kovových odpadů byly do této doby zanedbatelné, protože téměř veškeré kovové odpady byly sbírány prostřednictvím soukromých výkupen. (Odpadové hospodářství, 2014) Ovšem od ledna 2015 začala platit vyhláška, která obcím ukládá povinnost třídít kov, a proto se předpokládá, že náklady na sběr těchto odpadů se obcím zvýší. Sběr dalších komodit jako je například textil, zajišťují většinou sběrové firmy na vlastní náklady.

V praxi v sobě náklady na tříděný sběr zahrnují zajištění sběru (včetně nákupu nebo pronájmu sběrných nádob a údržby sběrné sítě), přepravy (přeprava odpadů do zařízení), svozu (přemístění odpadů z nádob do svozového automobilu, případně doprovodný úklid stanovitě) a v řadě případů i zajištění úpravy odpadů. (Odpadové hospodářství, 2014) Slavík (2004, s. 112) ve své publikaci píše, že za nejnákladnější oblast tříděného sběru je sběr plastů. Je to dáno nízkou hmotností, čímž vzrůstají především přepravní náklady při nakládce odpadu i při jeho přepravě na další zařízení.

Slavík (2009, s. 96) popisuje náklady na tříděný sběr jako druhou nejvýznamnější nákladovou položkou v odpadovém hospodářství. Náklady jsou ovlivněny především investicí do sběrových nádob a také vlastními provozními náklady. Ty jsou velmi proměnlivé, protože jsou do určité míry ovlivňovány mírou poptávky a cenami druhotných surovin a rozsahem systému tříděného sběru. Na náklady tříděného sběru má také vliv cenová politika svozových firem v jednotlivých regionech.

5.1.2 Náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem

Náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem v obcích zahrnují náklady spojené se sběrem, svozem, přepravou a odstraněním směsných komunálních odpadů. Pokud obec nevlastní sběrné nádoby, mohou se projevit náklady na pronájem sběrných nádob v nákladech na sběr. V nákladech svozu jsou obsaženy náklady svozu nádob v zástavbě a odvoz odpadu na koncové zařízení (spalovna, skládka) bez překládky. (Odpadové hospodářství, 2014) Náklady na odstranění směsného odpadu se řadí mezi nákladově nejvýznamnější položku z celkových nákladů odpadového hospodářství. (Vrbová, 2014, s. 165)

Mezi velkou část celkových nákladů na směsný komunální odpad je náklad spojený s jejich finálním odstraněním na skládkách, případně energetickým využitím ve spalovnách komunálních odpadů. (Odpadové hospodářství, 2014)

5.1.3 Náklady na biologicky rozložitelné odpady

Obce mají od 1. 1. 2015 povinnost třídit biologicky rozložitelné odpady na základě novely zákona o odpadech. A proto se předpokládá, že v budoucnu se biologicky rozložitelné komunální odpady stanou významnější nákladovou položkou v odpadovém hospodářství obcí. Ale aby byl systém funkční, musí platit, že bude zajištěno dlouhodobé zpracování sebraných bioodpadů, které bude ekonomicky méně nákladné než současné skládkování. (Odpadové hospodářství, 2014)

Náklady spojené s bioodpady byly doposud v obcích velmi zanedbatelné, protože v řadě obcí je sběr bioodpadů nabízen jako samostatná placená služba pro občany, kteří o ni mají zájem. Občan poté hradí poplatek přímo svozové firmě nebo případně obci, která pak následně platí svozové firmě. (Odpadové hospodářství, 2014)

5.1.4 Náklady na sběrné dvory

Na území obcí jsou v současnosti provozovány sběrné dvory a tzv. sběrná místa. Náklady na sběrné dvory zahrnují náklady na kompletní provoz sběrných dvorů a jsou ovlivněny druhy a množstvím sbíraných odpadů. (Vrbová, 2014, s. 167) Podle institutu IURMO, který každoročně provádí hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR, jsou celkové průměrné náklady na provoz sběrných dvorů/míst velmi rozdílné v jednotlivých obcích. Mezi důvody těchto rozdílů se z části řadí rozsah sbíraných

komodit ve sběrném dvoře a s tím souvisejících nákladů spojených s využitím nebo odstraněním odpadů. (Odpadové hospodářství, 2014)

5.1.5 Náklady na objemné odpady

Objemný odpad svými rozměry překračuje možnost jejich uložení do nádob na směsný komunální odpad nebo domovní odpad. V některých obcích je sběr zajištěn prostřednictvím sběrných dvorů a k tomu doplněn mobilním sběrem objemných odpadů. Náklady spojené s objemným odpadem jsou pak vyšší u sběrných dvorů, kde obyvatelé obce mohou odkládat odpad celoročně. V případě mobilního sběru objemného odpadu jsou náklady s provozem takového systému převážně nižší, protože je sběr prováděn pouze v několika termínech v roce. (Odpadové hospodářství, 2014)

5.1.6 Ostatní náklady

Mezi ostatní náklady můžeme zařadit náklady spojené s odpady z údržby veřejné zeleně, náklady za úklid veřejných prostranství, náklady na odstraňování černých skládek, apod. Zajímavou položkou jsou administrativní náklady, které nelze tak úplně řadit do přímých nákladů obce na odpadové hospodářství, v praxi se ovšem do těchto nákladů řadí zejména náklady spojené s výběrem a správou poplatků od občanů, případně dalších subjektů zapojených do systému obce a správa odpadového hospodářství. (Vrbová, 2014, s. 168)

5.2 Příjmy z odpadového hospodářství

K pokrytí nákladů služeb v oblasti odpadového hospodářství získávají obce především od občanů, a to z poplatků, které obyvatelé obce platí za produkci komunálního odpadu. Obce mohou získat příjmy i od podnikajících osob zapojených do systémů nakládání s odpadem v obci, od chatařů, od autorizované obalové společnosti EKO-KOM a. s. v podobě odměn a kolektivních systémů zpětného odběru elektrozařízení, pokud s nimi obce mají uzavřeny smlouvy. K dalším běžným příjmům také řadíme tržby z prodeje druhotných surovin. (Ošersová, 2014, s. 146)

Platba za komunální odpad je z pohledu obcí nástroj, jehož primárním úkolem je pokrýt náklady celého systému nakládání s komunálními odpady. Platba za komunální odpad placená občanem má tak povahu ceny za službu, kterou je sběr, svoz a využití komunálního odpadu. (Slavík, 2014) Podle Ošersové (2014, s. 146-147) příjmy obce v oblasti odpadového hospodářství nepokrývají náklady na veřejné služby týkající se této

oblasti a obce musí doplácet v průměru 25-30 % z vlastních zdrojů. Cílem poskytování veřejných služeb v oblasti nakládání s odpadem je nalézání rovnováhy nebo alespoň přijatelného poměru mezi cenou a kvalitou.

V podmínkách České republiky je rozhodování o výši platby za komunální odpad pro občana ovlivněno politickými zájmy, či sociální situací rodin. Volba způsobu zpoplatnění v sobě zahrnuje nejen rozhodnutí obce o míře, kterou domácnosti spolufinancují fungování obecního systému nakládání s odpady, ale i do jaké míry budou domácnosti odpovědné za jednotlivé odpadové toky. (Slavík, 2014)

5.2.1 Poplatek za komunální odpad

Obec stanoví obecně závaznou vyhláškou poplatek za komunální odpad jedním ze tří způsobů, protože poplatky mezi sebou nelze vzájemně kombinovat. Dva poplatky za komunální odpad jsou vymezeny v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a třetí je upraven zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Je zcela ve vlastní kompetenci obce, jaký způsob poplatku na svém území zavedou. (Hřebíček, 2009, s. 26)

Prvním z možných poplatků je vymezen v zákoně o odpadech, kdy obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. (Česko, 2001b) Smlouva také obsahuje způsob fakturace za sběr, svoz a odstraňování komunálního odpadu za dané období. (Hřebíček, 2009, s. 26)

Dalším z možných poplatků za komunální odpad je také popsán v zákoně o odpadech. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad, který vzniká na jejím území. Poplatníkem poplatku je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Poplatek je příjmem obce a maximální výše poplatku se stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. Zákon o odpadech stanoví, že v poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu. (Česko, 2001b)

Třetí způsob platby upravuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Tento poplatek je označován jako místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. U jediného ze tří druhů poplatku je zákonem stanovena jeho horní hranice a v praxi je tento poplatek v ČR nejrozšířenější. Tento místní poplatek se platí obci, na jejímž území má občan trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci. (Hřebíček, 2009, s. 27)

5.2.2 Poplatek za uložení odpadu na skládkách

Poplatek za uložení odpadu na skládkách je charakteristický dvěma primárními funkcemi: finanční kompenzace pro obec a stimulační ukládání odpadů na skládky, které odpovídá nezbytným kritériím. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 323)

Poplatek za ukládání odpadů na skládky se skládá ze dvou složek. Základní složka poplatku se platí za uložení odpadu. Druhou složkou je riziková složka a platí se za uložení nebezpečného odpadu. Mezi příjem obce, na jejímž katastrálním území skládka leží, patří základní složka poplatku. Naopak riziková složka poplatku je příjmem Státního fondu životního prostředí. (Česko, 2001b)

V tab. 1 je uveden přehled sazeb základního poplatku podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a jejich vývoj v jednotlivých letech.

Tab. 1 Sazba základního poplatku za ukládání odpadů Kč/t (kalendářní rok)

Kategorie odpadu	2002-2004	2005-2006	2007-2008	2009-doposud
Nebezpečný	1100	1200	1400	1700
Komunální a ostatní	200	300	400	500

Zdroj: Česko, 2001b

Riziková sazba v jednotlivých letech stanovená zákonem č. 185/2001 Sb. je uvedena v následující tabulce.

Tab. 2 Sazba rizikového poplatku za ukládání nebezpečných odpadů Kč/t (kalendářní rok)

Kategorie odpadu	2002-2004	2005-2006	2007-2008	2009-doposud
Nebezpečný	2000	2500	3300	4500

Zdroj: Česko, 2001b

5.2.3 Příjmy od soukromých společností

Využitelné komunální odpady, které jsou získány odděleným sběrem v rámci obecních systémů, se vyznačují tím, že se z nich získávají obchodovatelné druhotné suroviny. Druhotné suroviny jsou poptávané a obchodovatelné na mezinárodním trhu. Provozovatelé třídících linek tyto odpady nakupují přímo od obcí nebo od odpadových firem a pro obec to tedy představuje příjem do rozpočtu. (Odpadové hospodářství, 2014)

U většiny provozovatelů třídících linek v ČR a také autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a. s. je finančně podporováno dotřídění využitelných komunálních odpadů na druhotnou surovinu. Systém EKO-KOM je založen především na kooperaci s obcemi, které na základě smluv zajišťují pro sdružené plnění v rámci svých systémů nakládání s odpady také sběr a využití obalových odpadů. Obce pak obdrží odměnu, která pokrývá náklady spojené se sběrem a využitím obalové složky komunálních odpadů. Ovšem odměna je ovlivněna řadou faktorů, a to velikostí obce, výtěžností tříděného sběru, hustotě a dostupnosti sběrné sítě pro tříděné odpady a dalšími technickými parametry. (Odpadové hospodářství, 2014)

Mezi společnostmi, které se zabývají zpětným odběrem použitých výrobků a od kterých obce mohou obdržet určitý finanční obnos, patří například ASEKOL s. r. o., Elektrowin a. s., Ekolamp s. r. o., Ecobat s. r. o. Společnost ASEKOL s. r. o. zajišťuje sběr, dopravu a recyklaci vysloužilých elektrospotřebičů. Mezi elektrozařízení podléhající zpětnému odběru se řadí i úsporné zářivky a průmyslová svítidla a o tento sběr se stará společnost EKOLAMP s. r. o. (Češi loni opět vytřídili více elektroodpadu, 2012)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA FRYŠTÁK

Město Fryšták se nachází na okraji Hostýnských vrchů, 8 km severně od Zlína a má rozlohu 2416 ha. Fryšták se skládá z městských částí Fryšták, Dolní Ves, Horní Ves a Vítová. (Město Fryšták, 2014a)

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že vývoj počtu obyvatel v rámci analyzovaných let ve městě Fryšták je relativně vyrovnaný. Od roku 2012 počet obyvatel každým rokem stoupal, i když v roce 2014 počet obyvatel oproti přecházejícímu roku klesl, počet byl stále vyšší než v roce 2012. Jedním z důvodů stabilního počtu obyvatel je nízká nezaměstnanost ve Zlínském kraji. Obyvatelé města Fryšták využívají především z příznivé dostupnosti do krajského města Zlín, kde je nabídka práce v nejbližším okolí největší.

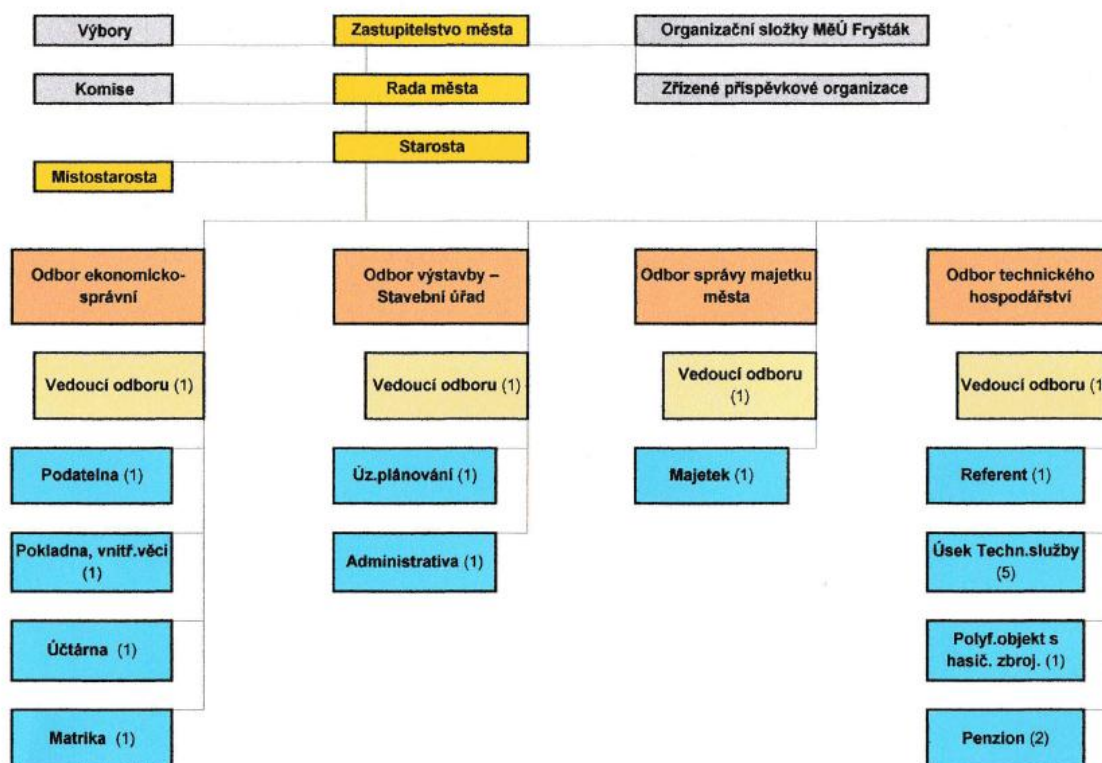
Tab. 3 Vývoj počtu obyvatel v letech 2012-2014 k 1. 1. (Obyvatelstvo, 2012-2014)

	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715

6.1 Organizační struktura Městského úřadu Fryšták

Nejvyšším orgánem města Fryšták je zastupitelstvo, které má 17 členů. Dalšími orgány města je Rada města a obecní úřad v čele se starostou. Výkonným orgánem města v oblasti samostatné působnosti je Rada města, která je odpovědná zastupitelstvu. Rada města zřizuje 6 odborných komisí. Jedná se o komisi stavební, kulturní, tiskovou, komisi pro školství, mládež a tělovýchovu, komisi pro občanské záležitosti a komisi bytovou, sociální a pro rodinu. (Strategický rozvojový plán města Fryšták 2014-2020, 2014)

Zastupitelstvo zřizuje na základě zákona o obcích 3 výbory, mezi které patří finanční výbor, kontrolní výbor a osadní výbor Vítová. Zastupitelstvo má zřízeno dvě organizační složky. Tím jsou Městská knihovna Fryšták a Jednotka sboru dobrovolných hasičů. Mezi dvě zřízené příspěvkové organizace zastupitelstva patří Mateřská škola Fryšták a Základní škola Fryšták. Grafická podoba organizační struktury Městského úřadu Fryšták je znázorněna na obr. 1.

Obr. 1 Organizační struktura Městského úřadu Fryšták (Městský úřad, 2013)

6.2 Hospodaření města Fryšták

V následujících kapitolách bude rozebráno hospodaření obce za období 2012-2014. Hospodaření města Fryšták lze analyzovat na základě závěrečných účtů rozpočtu města. Rozbor celkového hospodaření města je vhodné pro srovnání s příjmy a výdaji na odpadové hospodářství v následujících kapitolách. Pokud se sleduje hospodaření města, je vhodné zhodnotit i finanční ukazatele. Mělo by se mít na paměti, že finanční analýza je důležitá nejen pro soukromý sektor, ale také pro sektor veřejný. Finanční analýza pomáhá obcím plánovat a předvídat budoucí vývoj, i když čerpá z dat minulých. A proto budou v následujícím textu charakterizovány i vybrané finanční ukazatele města Fryšták.

6.2.1 Analýza plnění příjmů a čerpání výdajů

V tab. 4 můžeme sledovat vývoj příjmů a výdajů města Fryšták za poslední účetní období. Celkové příjmy se v roce 2012 oproti předcházejícímu roku zvýšily o 27 %. Na tomto nárůstu měl velký podíl růst přijatých transferů (nárůst o 176 %). Největší položkou v přijatých transferech byly investiční transfery od regionálních rad. Daňové příjmy se vyvíjely obdobně jako v předchozím roce, naopak kapitálové příjmy byly jediné, které

v rámci celkových příjmů klesly (pokles o zhruba o 88 %). Vzhledem k růstu příjmů si město mohlo dovolit i vyšší výdaje, které ve srovnání s předchozím rokem vzrostly o 10 %. I když město mělo dle závěrečného účtu schodkový rozpočet, oproti roku 2011 se městu podařilo snížit schodkový rozpočet.

V roce 2013 město hospodařilo s přebytkovým rozpočtem, a to v hodnotě 9 206 tis. Kč, jak lze pozorovat z tab. 4. Zatímco celkové příjmy se zanedbatelně zvýšily oproti předcházejícímu roku (nárůst o 1,7 %), celkové výdaje se snížily o hodnotu 18,5 %. I když město nečerpalo tak velké transfery jako v roce 2012, bylo schopné zvýšit své příjmy v jiných oblastech. Navýšení daňových příjmů byl především zapříčiněn vyšším převodem příjmu z daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daně z příjmu právnických osob a také dani z přidané hodnoty. U výdajů v roce 2013 byla položka kapitálových výdajů nižší než v předchozím roce (pokles o 57 %). Město Fryšták v tomto roce neinvestovalo tolik jako v předchozím roce, ve kterém proběhla investice do předškolního zařízení a obnova veřejného osvětlení.

Město Fryšták v roce 2014 hospodařilo stejně jako v roce 2013 s přebytkovým rozpočtem. Ovšem na rozdíl od minulých let můžeme pozorovat velký nárůst celkových příjmů (o 37 %) a také nárůst celkových výdajů o 46 %. Navýšení celkových příjmů bylo způsobeno přijatými transfery, kterých město Fryšták čerpalo více než v předešlých letech. Kapitálové výdaje, které meziročně výrazně narostly, obsahují například nákup samosběrného čistícího vozu.

Hospodaření města Fryšták lze hodnotit příznivě, protože od schodkového rozpočtu v roce 2012 se město už do záporných čísel v následujících letech nedostalo. Z vývoje příjmů lze pozorovat pozitivní trend, že každoročně rostou daňové příjmy a také se postupně zvyšují i nedaňové příjmy. U výdajů není situace tak jednoznačná, protože snížení výdajů oproti předchozímu roku se podařilo pouze v roce 2013.

Tab. 4 Přehled příjmů a výdajů města Fryšták v letech 2012-2014 v tis. Kč

Příjmy a výdaje	Závěrečný účet za rok 2012	Závěrečný účet za rok 2013	Závěrečný účet za rok 2014
Daňové příjmy	30 799	40 245	43 404
Nedaňové příjmy	4 401	6 519	6 830
Kapitálové příjmy	122	443	107
Přijaté transfery	13 814	2 738	18 266
Příjmy celkem	49 135	49 945	68 607
Běžné výdaje	31 773	32 883	33 097

Příjmy a výdaje	Závěrečný účet za rok 2012	Závěrečný účet za rok 2013	Závěrečný účet za rok 2014
Kapitálové výdaje	18 207	7 856	26 501
Výdaje celkem	49 980	40 739	59 598
Financování	845	-9 206	-9 009
Saldo příjmů a výdajů	-845	9 206	9 009

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu, 2012-2014

6.2.2 Analýza finančních ukazatelů města Fryšták

Finanční ukazatelé pomáhají městu odhalit podrobnou finanční situaci. Neplatí ovšem, že v případě, kdy by jeden ukazatel vykazoval špatné výsledky, tak by se dalo říci, že město se nachází ve špatné finanční situaci. Je nutné sledovat více finančních ukazatelů a hledat jejich příčiny. V této kapitole bude vypočítán ukazatel běžné likvidity, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, ukazatel dluhové služby, cizí zdroje na 1 obyvatele, zadluženost celkem a podíl zadluženosti na cizích zdrojích.

Výsledky ukazatele běžné likvidity za sledované roky jsou shrnuty v tab. 5. Ve všech sledovaných letech se ukazatel běžné likvidity pohyboval v bezpečných číslech, kdy běžná likvidita byla ve všech obdobích nad kritickou hodnotou 1. A proto lze říci, že město Fryšták je schopno krýt své krátkodobé závazky z oběžných aktiv. V oběžných aktivech města je největší položkou běžný účet ÚSC. U krátkodobých závazků situace není tak jednoznačná, protože v roce 2012 největší podíl na krátkodobých závazcích měla položka výnosy příštích období a závazky k zaměstnancům. V dalších letech se nejvíce na krátkodobých závazcích podílela položka výnosy příštích období a krátkodobé přijaté zálohy.

Tab. 5 Ukazatel běžné likvidity v letech 2012-2014

Ukazatel (v tis. Kč)	2012	2013	2014
Oběžná aktiva	9 130	15 363	23 007
Krátkodobé závazky	2 317	4 980	5 147
Běžná likvidita	3,94	3,08	4,47

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah města Fryšták, 2012-2014

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům nám vypovídá o tom, v jakém poměru je město schopno uhradit své dluhy k aktivům. Tento ukazatel pro město Fryšták je možné pozorovat v tab. 6. U obcí by tento ukazatel neměl dosahovat 25 %. Všechny sledované roky mělo město ukazatel zadluženosti v příznivých hodnotách, protože v žádném roce

ukazatel nedosahoval hranice 25 %. Dlouhodobě můžeme sledovat příznivý vývoj tohoto ukazatele, který se rok od roku snižuje.

Tab. 6 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2012-2014

Ukazatel (v tis. Kč)	2012	2013	2014
Cizí zdroje	25 791	25 283	22 228
Celková aktiva	379 332	440 285	468 869
Podíl CZ k celkovým aktivům (v %)	6,80	5,74	4,74

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah města Fryšták, 2012-2014

Mezi další sledované ukazatele patří ukazatel dluhové služby. V žádném z analyzovaných let město Fryšták nedosáhlo hraniční hodnoty 30 %, která by byla impulzem k tomu, aby město přijalo nezbytná opatření. Z tab. 7 lze pozorovat velmi nízké ukazatele dluhové služby ve všech sledovaných letech.

Tab. 7 Ukazatel dluhové služby v letech 2012-2014

Ukazatel (v tis. Kč)	2012	2013	2014
Příjem celkem po konsolidaci	49 135	49 945	68 607
Dluhová služba:	2 928	3 663	3 584
- úroky	365	408	329
- splátky dluhopisů a půjčených prostředků	2 563	3 255	3 255
Ukazatel dluhové služby (v %)	5,96	7,33	5,22

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah města Fryšták a výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu, 2012-2014

Dalším ukazatelem, který bude v následujícím textu představen je ukazatel cizí zdroje na 1 obyvatele. Ukazatel cizí zdroje na 1 obyvatele pro roky 2012-2014 je možno vidět v tab. 8. I tímto ukazatelem lze sledovat zadluženost města Fryšták a můžeme u města pozorovat snižující trend. Což je jistě pozitivní fakt, protože se snižuje dluh, který by měli obyvatelé potenciálně zaplatit.

Tab. 8 Cizí zdroje na 1 obyvatele v letech 2012-2014

Ukazatel	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715
Cizí zdroje (v tis. Kč)	25 791	25 283	22 228
Cizí zdroje na 1 obyvatele	6,95	6,78	5,98

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah města Fryšták, 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

K důležitým ukazatelům hospodaření města patří zadluženost. Zadlužeností rozumíme součet závazků obce vůči svým věřitelům a okolním subjektům. Výpočet celkové

zadluženosti města se zjišťuje na základě údajů z rozvahy. Město Fryšták vykazuje pouze dlouhodobé úvěry, komunální dluhopisy město neemitovalo a také nepřijalo návratné finanční výpomoci. Samozřejmě cílem každé obce je, aby byla zadluženost co nejmenší. U města Fryšták můžeme v tab. 9 vidět pozitivní vývoj zadluženosti, protože se každým rokem snižuje.

Tab. 9 Ukazatel zadluženosti v letech 2012-2014

Ukazatel (v tis. Kč)	2012	2013	2014
Úvěry a komunální dluhopisy	23 474	20 220	16 965
Přijaté návratné fin. výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0
Zadluženost celkem	23 474	20 220	16 965

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah města Fryšták, 2012-2014

Ukazatel zadluženosti se sleduje také v souvislosti s cizími zdroji. Vývoj podílu zadluženosti za roky 2012 až 2014 lze pozorovat v tab. 10. Podíl zadluženosti na cizích zdrojích je nejvyšší v roce 2012 v hodnotě 91,02 %, což znamená, že 91,02 % cizích zdrojů tvoří zadluženost. Zbýlých cca 9 % tvoří ostatní cizí závazky, které se nezapočítávají do zadluženosti. Jde například o krátkodobé přijaté zálohy, závazky k zaměstnancům, výnosy příštích období. V následující tabulce můžeme pozorovat snižující se trend podílu zadluženosti na CZ. Dochází tedy k tomu, že zadluženost netvoří již tak velký podíl na cizích zdrojích a v tom případě se v cizích zdrojích nachází více ostatních závazků, které nemají podobu zadluženosti.

Tab. 10 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích v letech 2012-2014

Ukazatel (v tis. Kč)	2012	2013	2014
Zadluženost	23 474	20 220	16 965
Cizí zdroje	25 791	25 283	22 228
Podíl zadluženosti na CZ (v %)	91,02	79,97	76,32

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah města Fryšták, 2012-2014

Byla vypočítána řada ukazatelů, které sleduje Ministerstvo financí ČR a mezi velmi důležité ukazatele patří monitorující ukazatele. V případě nevyhovujících hodnot monitorujících ukazatelů by bylo město Fryšták osloveno ministrem financí k podání zdůvodnění nepříznivého stavu. Ovšem město Fryšták hospodaří velmi zodpovědně a všechny ukazatele se nacházejí v bezpečných hodnotách. Město Fryšták patří mezi malá města a nedovolí si přijmout úvěry, které by nebylo schopno splácet.

7 ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODAŘENÍ A JEHO FINANCOVÁNÍ VE MĚSTĚ FRYŠTÁK

Pro analýzu odpadového hospodářství je nejdříve nutné vymezit, kterými oblastmi odpadového hospodářství se město Fryšták zabývá. Oblasti, které spadají do správy města Fryšták, jsou uvedeny v kapitole 7.1 včetně způsobů, jak je s odpady nakládáno. Co se týká organizační struktury, tak správou odpadového hospodářství je pověřen odbor technického hospodářství.

Mezi dokumenty, které město Fryšták vydává v rámci odpadového hospodářství, patří především obecně závazné vyhlášky, které budou charakterizovány níže. Plán odpadového hospodářství město Fryšták nezpracovává. V teoretické části bylo psáno, že POH zpracovávají původci odpadů, kteří produkují ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu a město Fryšták tyto hranice přesahuje, a tudíž má povinnost tento dokument vyhotovovat. Město Fryšták splňuje druhou podmínku pro povinnost sestavení POH, protože v roce 2014 byla produkce ostatního odpadu 1 221 tun. Ovšem produkce odpadů města z minulých let bude analyzována níže.

7.1 Nakládání s odpady ve městě Fryšták

Mezi oblastmi, kterým se město Fryšták v rámci odpadového hospodářství zabývá, patří tříděný sběr obsahující sběr papíru, skla a plastů. Z tab. 11 můžeme vidět naprosto konstantní vývoj počtu nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru. Pro sběr skla město využívá klasických sběrných nádob, kterých je na území města Fryšták rozmístěno 16. Tyto odpady pak město umísťuje do Sběrných surovin UH, s. r. o., které provedou samostatně likvidaci skelných střepů. Město využívá i služby, kdy nabízí sběr pomocí žlutých pytlů na plast a umělé hmoty, který probíhá jednou za měsíc. Sběr pomocí pytlů využívá město i pro další tříděný odpad, a to pro papír, kdy sběr probíhá jedenkrát za dva měsíce. Výhod má tento pytlový systém řadu. Mezi výhody patří například minimální docházková vzdálenost a vyšší kvalita vytríděného odpadu. Papír a plast město Fryšták předává do dotříd'ovací linky odpadů, kde dochází k maximální vytríděnosti odpadů a je provozována Technickými službami Zlín s. r. o., které také zajišťuje sběr papíru a plastu. Nádoby pro sběr nápojových kartonů město nemá zřízeno.

Další oblastí, u které město zajišťuje sběr, je oblast nebezpečných odpadů a do tohoto oboru patří například chemikálie, olej z vozidel, akumulátory, pneumatiky, zářivky,

kabely. Svoz nebezpečných odpadů probíhá dvakrát do roka a je zajišťován Technickými službami Zlín s. r. o.

Sběr kovů je zajišťován prostřednictvím nádob na kovy a také na území technických služeb ve Fryštáku, na kterém se zajišťuje také sběr bioodpadu. Kovy následně město předá specializované společnosti KASKON s. r. o., která se zabývá zpracováním kovových odpadů. Část bioodpadů jsou ukládány na skládky. V roce 2014 město Fryšták využilo nově zřízené kompostárny ve Zlíně a část odpadů zde byla dána ke zpracování. Ve všech analyzovaných letech mělo město zřízeno 2 nádoby na sběr kovů a 4 nádoby na sběr biologicky rozložitelného odpadu. Naopak likvidací autovraků se město Fryšták nezaobírá a je jím pověřeno město Zlín.

Dále město Fryšták zajišťuje sběr velkoobjemového odpadu, do kterého patří například části nábytku, matrace, podlahové krytiny. Svoz komunálního odpadu ve městě Fryšták zajišťují Technické služby Zlín. Svoz směsného komunálního odpadu probíhá na území města Fryšták jedenkrát za dva týdny po celý rok. Směsný komunální odpad a objemný odpad se ukládá na skládky včetně dalších nezpracovatelných odpadů. V průměru město Fryšták ukládá na skládky každoročně 72 % celkových odpadů.

Jsou speciální oblasti, které musí občané platit své svých prostředků a na které se místní poplatky za komunální odpad nevztahují. Jedná se o léky, odpady ze septiků a žump, stavební odpad a větší množství kosené zeleně a dřevin ze zahrad. Poslední dvě zmíněné položky odpadů je možné odložit do zvláštních velkoobjemových kontejnerů u Technických služeb ve Zlíně.

Na území města není zřízen sběrný dvůr, ale naopak se na něm nachází jedna výkupna druhotných surovin, která je v soukromém vlastnictví. Město Fryšták nevyužívá pro likvidaci odpadů možnosti spalování odpadů, protože na území České republiky jsou pouze 3 spalovny a nejbližší spalovna je vzdálená necelých 100 km od města Fryšták.

Tab. 11 Vybavení města Fryšták zařízeními a nádobami pro sběr odpadů

Název položky	2012	2013	2014
Počet nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru	18	18	18
- z toho papír	pytle	pytle	pytle
- z toho plasty	pytle	pytle	pytle
- z toho sklo	16	16	16
- z toho nápojové kartony	-	-	-
- z toho kovy	2	2	2

Název položky	2012	2013	2014
Počet nádob na BRO	4	4	4
Počet sběrných dvorů	0	0	0
Počet výkupu druhotných surovin	1	1	1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Fryšták

7.2 Obecně závazné vyhlášky města Fryšták v oblasti odpadového hospodářství

Město Fryšták vydává legislativní dokumenty, které upravují oblast odpadového hospodářství a řadí se mezi administrativní nástroje odpadového hospodářství. Těmito dokumenty jsou obecně závazné vyhlášky. Mezi obecně závazné vyhlášky města Fryšták týkající se odpadového hospodářství patří Obecně závazná vyhláška č. 3/2006, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů vznikajících na území města Fryštáku včetně systému nakládání se stavebním odpadem a Obecně závazná vyhláška č. 1/2014, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Obě vyhlášky budou níže blíže popsány.

7.2.1 Obecně závazná vyhláška města Fryšták č. 3/2006

Tato vyhláška je zpracována na základě zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Zabývá se systémem shromažďování, sběrem, přepravou, tříděním, využíváním a odstraňováním odpadů vznikajících na území města Fryštáku včetně systému nakládání se stavebním odpadem.

Vyhláška se skládá ze čtyř částí, kde v první části jsou vymezena obecná ustanovení obsahující předmět a působnost vyhlášky a základní pojmy. Druhá část se týká komunálního odpadu, která obsahuje třídění odpadu, místa určená pro odkládání odpadu, sběrné nádoby a stanoviště sběrných nádob. Ve třetí části, která se zabývá stavebním odpadem, je specifikováno nakládání se stavebním odpadem. Poslední část týkající se dalších ustanovení obsahuje zrušovací ustanovení a vymezuje účinnost vyhlášky. (Město Fryšták, 2006)

7.2.2 Obecně závazná vyhláška města Fryšták č. 1/2014

V teoretické části bylo avizováno, že obec má možnost obecně závaznou vyhláškou stanovit jeden ze tří způsobů platby za komunální odpad. Město Fryšták využívá

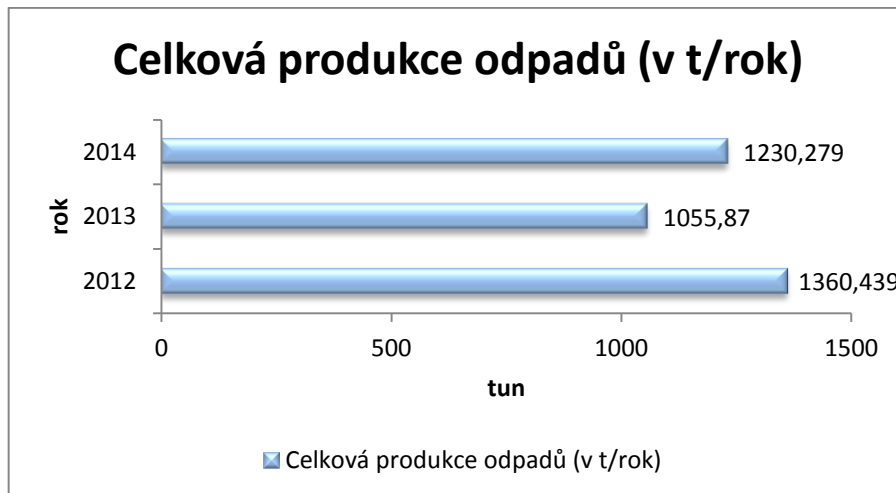
nejčastější způsob poplatku tedy na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška o místním poplatku se zabývá provozem systému shromažďování, sběrem, přepravou, tříděním, využíváním a odstraňováním komunálních odpadů. Vzhledem k situaci, že budou v následujících částech porovnávány další města, bude tento poplatek nazýván jednotně pro všechna města jako poplatek za komunální odpad.

Vyhláška, která nabývá účinnosti od 1. 1. 2015 se skládá z 11 článků a mezi nejdůležitější články patří vymezení poplatníka, ohlašovací povinnost, osvobození od poplatku, splatnost poplatku, navýšení poplatku, úlevy, sazba poplatku. (Město Fryšták, 2014b)

Sazba poplatku je stanovena ve výši 500 Kč a tato výše je tvořena z částky 113 Kč a z částky 387 Kč za kalendářní rok. První složka poplatku je v kompetenci obci, ale je zákonem o místních poplatcích stanovena její maximální hranice, která je ve výši 250 Kč. Druhá složka poplatku je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok. Přepočtený náklad za netříděný odpad byl v roce 2013 roven částce 387,38 Kč, která se vypočítá z celkových nákladů netříděného odpadu na jednoho obyvatele tj. $1\,499\,965,70 \text{ Kč} : 3\,732 = 387,38 \text{ Kč}$. (Město Fryšták, 2014b) Nutno podotknout, že v tomto případě se počet obyvatel města Fryštáku nepoužívá k 1. 1. 2014 dle ČSÚ, jež se používá ve všech ukazatelích v této práci.

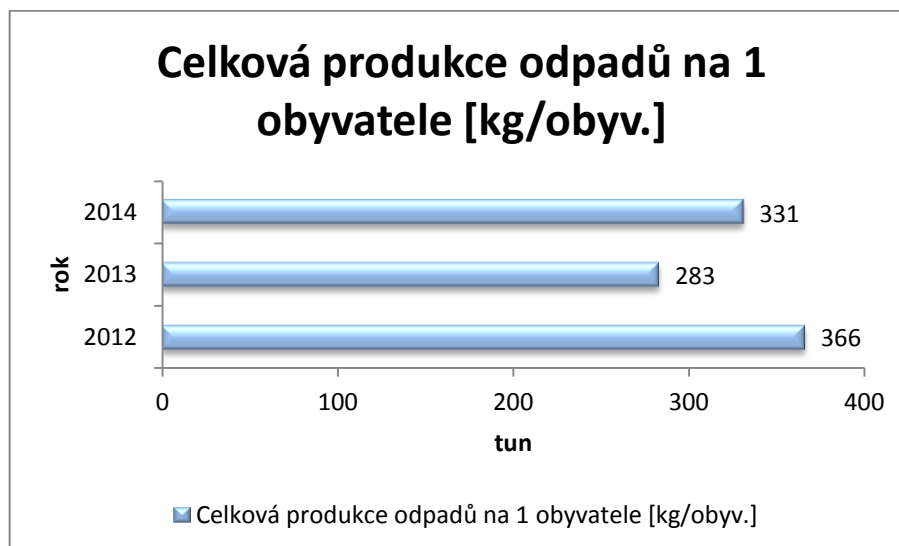
7.3 Celková produkce odpadů ve městě Fryšták

Celková produkce odpadů ve městě Fryšták včetně rozpisu jednotlivých položek odpadů je pro velký rozsah uveden v příloze P III. Celková produkce odpadů byla nejnižší v roce 2013, kdy byla produkce odpadů 1 055,87 tun. Naopak nejvyšší hodnota byla dosažena v roce 2012. Od roku 2012 došlo k meziročnímu poklesu o více než 22 % a následně k růstu celkové produkce odpadů o necelých 17 %. Vývoj celkové produkce v jednotlivých letech lze vidět na obr. 2. Logicky tedy platí, že čím je vyšší produkce odpadů ve městě Fryšták, tím město musí vynaložit vyšší výdaje v oblasti odpadového hospodářství. Jednoznačně největší podíl na celkových odpadech má skupina 20, která se týká komunálních odpadů a zaujímají průměrně každoročně procentuálně 98-99 % celkových odpadů, ostatní skupiny odpadů jsou zanedbatelné.

Obr. 2 Celková produkce odpadů ve městě Fryšták v letech 2012-2014 (Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady)

Celková produkce odpadů na 1 obyvatele ve městě Fryšták je zobrazena na následujícím obrázku. Vývoj produkce odpadů na 1 obyvatele kopíruje vývoj celkové produkce, a to znamená, že ukazatel produkce odpadů na 1 obyvatele byl nejvyšší v roce 2012 a nejnižší byl tento ukazatel v následujícím roce tzn. v roce 2013.

Obr. 3 Celková produkce odpadů na 1 obyvatele ve městě Fryšták v letech 2012-2014 (Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady)

Produkce komunálního odpadu v jednotlivých letech je znázorněna v tab. 12. Z této tabulky můžeme vidět, že vývoj není rovnoměrný a příliš se neliší od celkové produkce na 1 obyvatele. V roce 2012 byla produkce komunálního odpadu nejvyšší, pak klesla

na nejnižší úroveň a v dalším roce zase produkce stoupla, došlo tedy k meziročnímu navýšení o 16 %. Ukazatel produkce komunální odpadu přepočtená na 1 obyvatele je každoročně sledován a patří mezi významné ukazatele. Dle ČSÚ připadlo v prvních dvou analyzovaných letech na 1 obyvatele průměrně 308 kg komunálního odpadu. Město Fryšták v roce 2012 bylo nad republikovým průměrem, ale naopak v roce 2013 město dokázalo snížit produkci na 1 obyvatele o 79 kg.

Tab. 12 Produkce komunálního odpadu ve městě Fryšták

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715
Produkce komunálního odpadu (v kg)	1 334 488	1 048 689	1 218 164
Produkce KO na 1 obyvatele (v kg)	360	281	328

Zdroj: Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

Ve skupině 20 (komunální odpady) je v největší míře zastoupený směsný komunální odpad, který zaujímá průměrně každoročně 49 % celkové produkce odpadů. Vývoj produkce směsného komunálního odpadu odpovídá vývoji celkové produkce odpadu. Cílem všech hospodářů je, aby tento druh odpadu se každoročně snižoval ve prospěch lepšího třídění. I v tomto případě byla produkce nejvyšší v roce 2012, pak došlo k meziročnímu poklesu o 20 % a v následujícím roce nárůst o více než 14 %.

Tab. 13 Produkce směsného komunálního odpadu ve městě Fryšták

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715
Produkce směsného KO (v kg)	654 150	521 885	597 291
Produkce směsného KO na 1 obyvatele (v kg)	176	140	161

Zdroj: Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

Druhou největší položkou v produkci komunálních odpadů, ale i celkové produkce zaujímá položka objemného odpadu. Podíl objemného odpadu na produkci komunálního odpadu se průměrně v jednotlivých letech pohybuje v rozmezí 20-22 %. V tab. 14 lze pozorovat ukazatel produkce objemného odpadu na 1 obyvatele. U tohoto ukazatele nelze pozorovat jednotný vývoj, protože nejvyšší byl tento ukazatel v roce 2012, naopak nejnižší byl v roce 2014.

Tab. 14 Produkce objemného odpadu ve městě Fryšták

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715
Produkce objemného odpadu (v kg)	297 850	205 450	266 300
Produkce objemného odpadu na 1 obyvatele (v kg)	80	55	72

Zdroj: Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

Třetí nejvýznamnější položkou v celkové produkci odpadů a v komunálních odpadech je biologicky rozložitelný odpad. Procentuální zastoupení BRO tvoří v průměru 16 % produkce komunálního odpadu. Produkce BRO na 1 obyvatele byla nejvyšší v roce 2014, kdy došlo k meziročnímu nárůstu o 32 %. I když došlo k nárůstu biologicky rozložitelných odpadů, tak tato položka odpadů není vnímána negativně, protože je schopný rozkladu. Pokud dochází k tomu, že BRO se zvyšují a naopak směsný komunální odpad klesá, nemusí to být jednoznačně chápáno jako negativní vývoj.

Tab. 15 Produkce biologicky rozložitelného odpadu ve městě Fryšták

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715
Produkce BRO (v kg)	207 500	163 850	216 000
Produkce BRO na 1 obyvatele (v kg)	56	44	58

Zdroj: Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

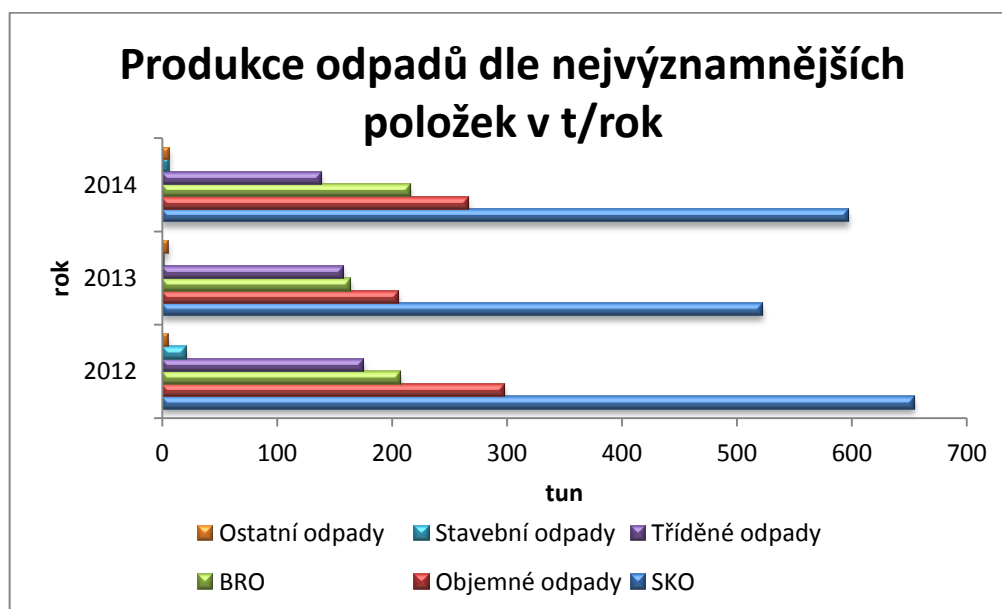
Tříděné odpady jsou poslední položkou, která bude blíže představena, protože ostatní položky v produkci odpadů nejsou zdaleka tak významné, a proto není důležitý jejich bližší rozbor. Procentní zastoupení tříděného sběru na celkové produkci se pohyboval za sledovaná období v rozmezí od 11-15 %. Nutné zmínit, že produkce tříděného odpadu je důležitá zejména kvůli přímému propojení na společnost EKO-KOM a.s. a další provozovatele kolektivních systémů, díky kterým město za vytríděný odpad získává odměny ze systému. Z tab. 16 vidíme klesající trend, což by mohlo být hodnoceno pozitivně v případě, že by klesala produkce tříděného odpadu na úkor SKO. Ovšem z tab. 13 vidíme, že produkce SKO v posledním analyzovaném roce stoupla, ale naopak produkce tříděného sběru klesla o 12 %. V roce 2012 platilo, že na 1 obyvatele města připadlo 47 kg vytríděného odpadu. V dalším roce ukazatel tříděného sběru na 1 obyvatele klesl na 42 kg a v posledním roce 1 obyvatele města vytrídil průměrně 37 kg tříděného sběru za rok.

Tab. 16 Produkce tříděného sběru ve městě Fryšták

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 712	3 727	3 715
Produkce tříděného sběru (v kg)	174 988	157 504	138 573
Produkce tříděného sběru na 1 obyvatele (v kg)	47	42	37

Zdroj: Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

Grafické znázornění nejdůležitější produkce jednotlivých druhů odpadů je vidět na obr. 4, ze kterého vidíme dominantní zastoupení směsného komunálního odpadu, který byl analyzován výše. V ostatních odpadech je zahrnuta produkce odpadů, která svým množstvím není významná.

Obr. 4 Přehled produkce odpadů dle nejvýznamnějších položek města Fryšták (Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky 2012-2014)

7.4 Financování odpadového hospodářství města Fryšták

Příjmy z poplatku za komunální odpad má klesající tendenci a má jednoznačně nejvyšší zastoupení v celkových příjmech odpadového hospodářství. V prvním sledovaném roce zaujímal podíl příjmu z poplatku za komunální odpad 76 % celkových příjmů, v následujícím roce došlo k nárůstu na 84 % celkových příjmů a v posledním analyzovaném roce to bylo 80 % celkových příjmů. Tento příjem ovlivňuje řada faktorů,

mezi které patří vývoj sazby poplatku za komunální odpad, vývoj počtu obyvatel a také procento neplatičů v jednotlivých letech. Procento neplatičů se ve sledovaných letech postupně snižovalo až na procento 0,5 %, a tudíž se městu Fryšták podařilo každým rokem zvyšovat úspěšnost výběru tohoto poplatku. Sazba poplatku za komunální odpad je stanovena ve výši 500 Kč/rok/obyvatele, která je předepsaná obecně závaznou vyhláškou města Fryšták. Tato sazba poplatku se neměnila v žádném analyzovaném roce. Obecně závaznou vyhláškou město umožňuje úlevy z poplatku za komunální odpad. Na tyto úlevy má nárok poplatník, který dovršil věku 65 let, poplatník do věku 26 let studující a pobývající v místě denního studia mimo území Zlínského kraje. Tito dva poplatníci hradí polovinu výše stanoveného poplatku tj. 250 Kč na kalendářní rok. Město nabízí ještě jednu úlevu, a to pro rodinu s více než 2 nezaopatřenými dětmi do věku 26 let. V tomto případě se hradí poplatek maximálně za 2 děti.

Město Fryšták samostatně neviduje poplatek za rekreační objekt, a proto nejsou příjmy za rekreační objekt v tab. 17 uvedeny. Město Fryšták má uzavřenou smlouvu s autorizovanou společností EKO-KOM a. s., od které město může obdržet odměny za vytříděný sběr komunálních odpadů. Příjem z tohoto systému byl nejnižší v roce 2013, kdy meziročně klesl příjem o necelých 38 %. Příjmy od této společnosti jsou za sledovaná období velmi proměnlivé a snahou je tyto příjmy každým rokem zvyšovat. Město má také uzavřeno smlouvy na zpětný odběr použitých výrobků se společnostmi ASEKOL s. r. o., Elektrowin a. s., Ekolamp s. r. o., od kterých město Fryšták získává finanční odměny za vytříděné odpady.

Příjmy OH na 1 obyvatele nemají jednoznačný vývoj, ovšem můžeme z tab. 17 vidět výrazný pokles v roce 2013 o více než 10 %. Za sledovaná účetní období můžeme říci, že průměrné příjmy odpadového hospodářství jsou ve výši 523 Kč. Dle zveřejněných údajů AOS EKO-KOM, a. s. (Vrbová, 2014) se příjmy odpadového hospodářství v roce 2013 průměrně pohybovaly ve výši 664 Kč. Z tohoto průměru můžeme tedy udělat závěr, že se město Fryšták nachází pod tímto celorepublikovým průměrem.

Tab. 17 Příjmy odpadového hospodářství města Fryšták

PŘÍJMY v tis. Kč	2012	2013	2014
Poplatek za komunální odpad	1 573	1 572	1 505
Poplatek za rekreační objekt	-	-	-
Příjem od společnosti EKO-KOM a. s.	411	257	312
Platby za zpětný odběr elektrozařízení	64	19	30
Příjem z prodeje druhotných surovin	34	27	31

PŘÍJMY v tis. Kč	2012	2013	2014
Poplatek od ostatních původců odpadů za využívání systému obce	-	-	-
Ostatní příjmy	-	-	-
CELKOVÉ PŘÍJMY	2 082	1 875	1 878
Celkové příjmy na 1 obyvatele (v Kč)	561	503	506

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Fryšták, 2012-2014

V následující tabulce lze pozorovat podíl příjmu z OH na celkových příjmech. Příjmy z OH se podle druhového členění řadí mezi příjmy daňové. Příjmy v oblasti odpadového hospodářství se pohybují v rozmezí od 2,5-4,5 % celkových příjmů. V tab. 18 můžeme vidět vývoj, kdy podíl příjmů z OH každoročně na celkových příjmech klesá. V posledním roce je to dáno především výrazně vyššími celkovými příjmy, než v předešlých letech.

Tab. 18 Podíl příjmu OH na celkových příjmech města Fryšták

Název položky	2012		2013		2014	
	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%
Celkové příjmy	49 135	4,24	49 945	3,75	68 607	2,74
Příjmy OH	2 082		1 875		1 878	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Fryšták a výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu, 2012-2014

Nejvýznamnější položkou v celkových výdajích OH jsou výdaje na nakládání se směsným KO. Zastoupení této položky zaujímá průměrně každoročně 55 % celkových výdajů OH. Do této položky spadá sběr, svoz, zpracování odpadů z popelnic a poplatky za odstranění odpadu. Město logicky vynakládá nejvíce prostředků na sběr, svoz a zpracování z klasických 110 l popelnic, které využívá každá domácnost. Kromě 110 l popelnic město Fryšták využívá pro sběr směsného komunálního odpadu i 240 l a 1 100 l popelnice.

Druhou nejvýznamnější položkou v celkových výdajích OH jsou výdaje na objemné odpady. Město Fryšták pronajme velkokapacitní kontejnery od Technických služeb Zlín, a proto tuto výdajovou položku ovlivňuje doprava velkokapacitních kontejnerů do Fryštáku, manipulace s kontejnery, svoz a zpracování odpadů, poplatky za odstranění odpadu a taky pronájem velkokapacitních odpadů.

Výdaje na tříděný sběr tvoří třetí nejvýznamnější položku na celkových výdajích OH. Nejdražší položkou tříděného sběru ve městě Fryšták je sběr plastů. Svoz skla je druhou nejnákladnější položkou u tříděného sběru. Celkově byly výdaje na tříděný sběr nejvyšší v roce 2013, kdy dosahovaly hodnoty 399 tis. Kč. V následujícím roce došlo k poklesu

výdajů na tříděný sběr o 19 %. U výdajů na biologicky rozložitelný odpad můžeme pozorovat snižující se výdaje, i když produkce BRO se každým rokem zvyšovala. Výdaje na nebezpečný odpad nevykazují výrazné změny v jednotlivých sledovaných letech. Do ostatních výdajů město žádné další položky výdajů odpadového hospodářství samostatně nezahrnují.

Výdaje OH na 1 obyvatele mají snižující trend. Můžeme vidět pozitivní trend v každoročním snižování tohoto ukazatele. V roce 2012 se výdaje na 1 obyvatele dostaly přes hranici 800 Kč, což už je významná částka, vzhledem k tomu, že příjmy na 1 obyvatele byly ve výši 561 Kč. Průměrně celkové výdaje odpadového hospodářství za sledovaná období města Fryšták činí ročně 800 Kč.

Tab. 19 Výdaje odpadového hospodářství města Fryšták

VÝDAJE v tis. Kč	2012	2013	2014
Výdaje na tříděný sběr	336	399	324
Výdaje na BRO	350	297	279
Výdaje na nebezpečný odpad	159	143	159
Výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem	1 516	1 500	1 505
Výdaje na objemné odpady	700	621	632
Výdaje na sběrné dvory	-	-	-
Výdaje na černé skládky	-	-	-
Ostatní výdaje	-	-	-
CELKOVÉ VÝDAJE	3 061	2 960	2 899
Celkové výdaje na 1 obyvatele (v Kč)	825	794	780

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z MěÚ Fryšták, 2012-2014

V tab. 20 je možné pozorovat podíl výdajů odpadového hospodářství na celkových výdajích. Podle druhového členění výdajů se řadí výdaje odpadového hospodářství do běžných výdajů. V roce 2012 tvořily výdaje OH 6,12 % celkových výdajů, v následujícím roce to bylo 7,27 % celkových výdajů a v posledním roce byl podíl výdajů odpadového hospodářství 4,86 % celkových výdajů.

Tab. 20 Podíl výdajů OH na celkových výdajích města Fryšták

Název položky	2012		2013		2014	
	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%
Celkové výdaje	49 980	6,12	40 739	7,27	59 598	4,86
Výdaje OH	3 061		2 960		2 899	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Fryšták a výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu, 2012-2014

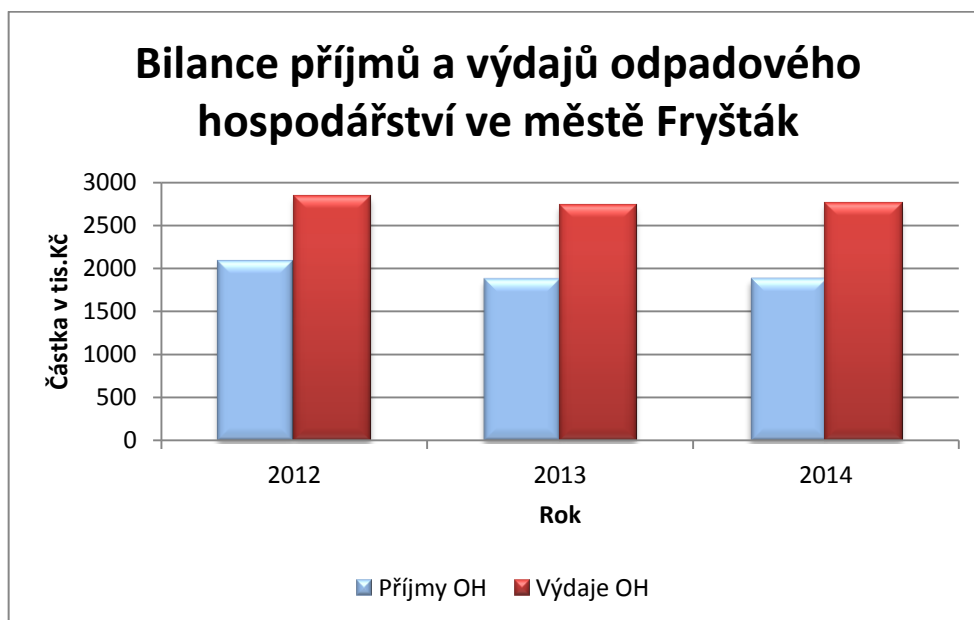
Z tab. 21 můžeme vidět nepříznivý vývoj výsledku hospodaření v oblasti odpadového hospodářství města Fryšták. Dochází tedy k situaci, kvůli které je nutné zlepšit financování odpadového hospodářství, protože vývoj výsledku hospodaření se neubírá správným směrem. Z tabulky vidíme, že nejen celkové příjmy klesaly, ale i výdaje se také snížily. I když docházelo k podobnému trendu u vývoje příjmů a výdajů, vidíme, že ve dvou letech se hranice ztráty z této oblasti dostala nad úroveň 1 mil. Kč. V roce 2012 muselo město Fryšták doplácet 32 %, v následujícím roce už to bylo 36 %, což je podle Vrbové (2014) o 11 % více než celorepublikový průměr, který činí pro rok 2013 25 %. V následujícím roce město Fryšták muselo doplácet 35 %. Porovnání s celorepublikovým průměrem v roce 2014 není možné, protože údaje z tohoto roku ještě nejsou dostupné.

Tab. 21 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Fryšták

Název položky v tis. Kč	2012	2013	2014
CELKOVÉ PŘÍJMY	2 082	1 875	1 878
CELKOVÉ VÝDAJE	3 061	2 960	2 899
ROZDÍL	-979	-1 085	-1 021

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z MěÚ Fryšták, 2012-2014

Grafické znázornění bilance příjmů a výdajů odpadového hospodářství je možné vidět na následujícím obrázku.

Obr. 5 Bilance příjmů a výdajů odpadového hospodářství ve městě Fryšták v letech 2012-2014 (Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Fryšták)

8 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ U VYBRANÝCH OBCÍ

Hlavními kritérii pro výběr obcí do následující analýzy byly podobný počet obyvatel v obci a také kvalitně fungující odpadové hospodářství. Počet obyvatel je velmi důležité kritérium z hlediska hodnocení příjmů, protože většina příjmů z odpadového hospodářství pochází právě od obyvatel obce na základě poplatku za komunální odpad.

Jako první bude analyzováno město Sezemice (okres Pardubice), které k 1. 1. 2014 mělo 3 635 obyvatel. Kvalitu OH ve městě Sezemice dokládá finálové umístění v celostátní soutěži obcí „O křišťálovou popelnici“ za rok 2013. Toto prestižní ocenění se uděluje na odborné konferenci Odpady a obce. (Nováková, 2014) Druhým analyzovaným městem je město Hanušovice (okres Šumperk). Město Hanušovice se v kategorii měst pravidelně umísťuje v soutěži „O keramickou popelnici“ v Olomouckém kraji na prvních pěti místech. Tato soutěž se zaměřuje na obce, které nejlépe třídí odpady. Město Hanušovice mělo 3 290 obyvatel k 1. 1. 2014. Do analýzy bylo jako poslední vybráno město Valašské Klobouky, které zaznamenalo stejně jako město Sezemice úspěch v celostátní soutěži „O křišťálovou popelnici“. Město Valašské Klobouky nacházející se v okrese Zlín skončilo ve finálovém kole a počet obyvatel se vyšplhal k 1. 1. 2014 až na počet 5 039.

U analyzovaných měst budou počty obyvatel sledovány v jednotlivých letech z důvodu přepočtu výdajů a příjmů na 1 obyvatele a také z důvodu výpočtu vyprodukovaného odpadu na 1 obyvatele. Příjmy a výdaje týkající se OH budou sledovány za poslední tři účetní období. I když v teoretické části jsou popsány náklady na OH z důvodu, že odborná literatura se nevěnuje výdajům, budou v následujících částech sledovány výdaje OH, aby bylo možné vyčíslit rozdíl v této oblasti. Je nutné poznamenat, že náklady jsou u většiny shodné s výdaji OH. Jde pouze o časové vyúčtování nákladů popř. výdajů, kdy se mohou lišit částky v jednotlivých měsících.

8.1 Financování odpadového hospodářství města Sezemice

Pro financování OH se nejdříve uvede pro lepší orientaci počet nádob, které slouží ke sběru odpadů ve městě Sezemice a také celková produkce komunálního odpadu za rok. V samostatné kapitole budou analyzovány ve vzájemné souvislosti příjmy a výdaje OH. Je důležité poznamenat, že výdaje za odpadové hospodářství neobsahují výdaje týkající se administrativy nebo výdaje na propagaci, které by stimulovaly třídění odpadu ve městě.

8.1.1 Všeobecné údaje odpadového hospodářství města Sezemice

Situace v počtu nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru se za všechny analyzované roky neměnila. I když obce musí od 1. 1. 2015 zajistit sběr kovů celoročně, z tab. 22 vidíme, že město se na tuto situaci v roce 2014 dopředu nepřipravilo a nemělo žádnou nádobu na kovy. Naopak město na vyhlášku zareagovalo, co se týká povinnosti třídění biologicky rozložitelného odpadu, kdy už v posledním analyzovaném roce město zvýšilo počet nádob na BRO oproti předchozímu roku o 1 057 %. Ve městě se nachází jeden sběrný dvůr a jedna výkupna surovin. Tato čísla se neměnila v žádném analyzovaném roce.

Tab. 22 Vybavení města Sezemice zařízeními a nádobami pro sběr odpadů

Název položky	2012	2013	2014
Počet nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru	83	83	83
- z toho papír	23	23	23
- z toho plasty	37	37	37
- z toho sklo	56	56	56
- z toho nápojové kartony	0	0	0
- z toho kovy	0	0	0
Počet nádob na BRO	14	14	162
Počet sběrných dvorů	1	1	1
Počet výkupen druhotných surovin	1	1	1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Sezemice, 2012-2014

Produkce KO byla nejvyšší v roce 2013, ale pak lze pozorovat výrazný pokles produkce KO na 675,65 tun. Celková produkce odpadů ovlivňuje nejen výdajovou stránku rozpočtu města, ale také příjmovou. Co se týká ukazatele komunálního odpadu na 1 obyvatele, můžeme konstatovat, že dochází k příznivému vývoji a tedy k poklesu tohoto ukazatele. Dle ČSÚ se tento ukazatel pohyboval za roky 2012 a 2013 průměrně okolo 308 kg/rok. Město Sezemice se pohybovalo výrazně pod tímto průměrným ukazatelem.

Tab. 23 Produkce komunálního odpadu ve městě Sezemice

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 568	3 604	3 635
Produkce komunálního odpadu (v kg)	741 180	747 110	674 650
Produkce KO na 1 obyvatele (v kg)	208	207	186

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Sezemice, 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

8.1.2 Finanční stránka odpadového hospodářství města Sezemice

Příjmy z poplatků za komunální odpad je ve všech sledovaných letech velmi vyrovnané a tvoří nejvýznamnější položku v celkových příjmech OH. Největšího podílu z tohoto příjmu bylo dosaženo v roce 2013, kdy dosahoval 62 % celkových příjmů odpadového hospodářství. Tato situace je dána především tím, že nedochází k výkyvům v počtu obyvatel a také tím, že poplatek za komunální odpad byl ve všech analyzovaných letech neměnný ve výši 500 Kč/rok/obyvatele. Občané města si mohou snížit sazbu poplatku na základě programu „pytlového svozu označeného čárovým kódem od domu“. Účastníkům programu je dle vyhlášky poskytnuta úleva ve výši 1 Kč za každý získaný bonusový bod. Hodnota tříděného odpadu je stanovena pro tříděný papír (balík nebo pytel s minimální vahou 10 kg) ve výši 5 bodů, pro tříděné plasty (pytel 110 l s minimální vahou 2 kg) ve výši 5 bodů a pro tříděné nápojové kartony (pytel 110 l s minimální vahou 2 kg) ve výši také 5 bodů.

Město Sezemice neviduje oddělený příjem z poplatku za rekreační objekt, tento příjem se nachází v příjmech za komunální odpad. Poplatek za rekreační objekt je stanoven stejně jako u poplatku za komunální odpad ve výši 500 Kč/rok a je stejný ve všech analyzovaných letech. Další příjem, které město Sezemice nemá, je příjem z prodeje druhotných surovin. Příjem od společnosti EKO-KOM a. s. byl v roce 2013 výrazně nižší než v dalších analyzovaných letech. Důvodem tohoto nízkého příjmu je vyúčtování posledního čtvrtletí až v roce 2014 a také nižší výtěžnost tříděného odpadu. S výjimkou již zmíněného roku 2013, se příjmy od společnosti EKO-KOM a. s. podílí průměrně 34 % na celkových příjmech OH. Do příjmů od ostatních původců odpadu město řadí příjmy od podnikatelů města za odvoz tuhého komunálního odpadu. V ostatních příjmech se skrývají i příjmy z bioodpadů.

Tab. 24 Příjmy odpadového hospodářství města Sezemice

PŘÍJMY v tis. Kč	2012	2013	2014
Poplatek za komunální odpad	1 645	1 653	1 628
Poplatek za rekreační objekt	-	-	-
Příjem od společnosti EKO-KOM a. s.	1 036	680	1 065
Platby za zpětný odběr elektrozařízení	93	76	121
Příjem z prodeje druhotných surovin	-	-	-
Poplatek od ostatních původců odpadů za využívání systému obce	236	237	227
Ostatní příjmy	10	18	30
CELKOVÉ PŘÍJMY	3 020	2 664	3 071

PŘÍJMY v tis. Kč	2012	2013	2014
Celkové příjmy na 1 obyvatele (v Kč)	846	739	845

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Sezemice, 2012-2014

Rozpis výdajů města Sezemice za jednotlivé oblasti odpadového hospodářství je znázorněn v tab. 25. Výdaje na tříděný sběr byly nejvyšší v roce 2014, kdy došlo k nárůstu oproti předchozímu roku o 38 %. Město neviduje samostatně výdaje tříděného sběru podle jednotlivých druhů a ani výdaje na biologicky rozložitelný odpad. Výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem jsou ve všech analyzovaných letech vyrovnané. Výdaje na objemné odpady město Sezemice jsou zahrnuty ve výdajích na nakládání se směsným komunálním odpadem, a proto nejsou samostatně vyčísleny. V posledním analyzovaném roce můžeme pozorovat nejnižší ostatní výdaje, ve kterých jsou zařazeny především výdaje na odpady z údržby veřejné zeleně, výdaje za úklid veřejných prostranství.

Nejvyšší celkové výdaje jsou v prvním analyzovaném roce. V následujících letech můžeme vidět snižující se výdaje na odpadové hospodářství.

Tab. 25 Výdaje odpadového hospodářství města Sezemice

VÝDAJE v tis. Kč	2012	2013	2014
Výdaje na tříděný sběr	628	593	816
Výdaje na BRO	-	-	-
Výdaje na nebezpečný odpad	195	170	205
Výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem	1 804	1 922	1 990
Výdaje na objemné odpady	-	-	-
Výdaje na sběrné dvory	132	72	139
Výdaje na černé skládky	-	-	-
Ostatní výdaje	860	408	218
CELKOVÉ VÝDAJE	3 619	3 165	3 368
Celkové výdaje na 1 obyvatele (v Kč)	1 014	878	927

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Sezemice, 2012-2014

Porovnáním celkových příjmů a výdajů se ukázala všeobecně známá věc pro financování odpadového hospodářství a to, že města nejsou schopna ze svých příjmů uhradit výdaje odpadového hospodářství. Ve všech analyzovaných letech město Sezemice mělo záporný rozdíl z příjmů a výdajů odpadového hospodářství. Město Sezemice každým rokem snižovalo ztrátu a zlepšovalo hospodaření v této problematické oblasti. Což ovlivňovalo množství finančních prostředků, které město Sezemice muselo doplácet. V roce 2014, město dosahovalo nejlepšího výsledku hospodaření, kdy město muselo doplácet pouze 8,8 % finančních prostředků.

Tab. 26 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Sezemice

Název položky v tis. Kč	2012	2013	2014
CELKOVÉ PŘÍJMY	3 020	2 664	3 071
CELKOVÉ VÝDAJE	3 619	3 165	3 368
ROZDÍL	-599	-501	-297

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Sezemice, 2012-2014

8.2 Financování odpadového hospodářství města Hanušovice

V následujících dvou kapitolách budou představeny všeobecné informace týkajícího se odpadového hospodářství včetně nejvýznamnější produkce, která je sledována městy a tím je produkce komunálního odpadu. Především budou analyzovány příjmy a výdaje odpadového hospodářství ve městě Hanušovice. Tyto příjmy a výdaje budou srovnány ve vzájemném vztahu, aby bylo možno vyčíslit rozdíl z této oblasti.

8.2.1 Všeobecné údaje odpadového hospodářství města Hanušovice

Roky 2012 a 2013, byly co se týká počtu nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru a počtu nádob na biologicky rozložitelné odpady, naprosto stejné. Toto množství se měnilo až v roce 2014, kdy město Hanušovice pořídilo nádobu na sběr skla a nádobu pro sběr kovů. Nádob na biologicky rozložitelné odpady v posledním roce přibýlo o cca 33 %. Jak lze vidět z tab. 27 město Hanušovice má velké množství nádob pro sběr odpadů, a proto také platí, že je tu velmi malá docházková vzdálenost k nádobám, což ovlivňuje obyvatele, kteří k nádobám nemusí vážit dlouhou cestu. Město Hanušovice má na svém území jeden sběrný dvůr a jednu výkupnu druhotných surovin.

Tab. 27 Vybavení města Hanušovice zařízeními a nádobami pro sběr odpadů

Název položky	2012	2013	2014
Počet nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru	147	147	149
- z toho papír	36	36	36
- z toho plasty	36	36	36
- z toho sklo	56	56	57
- z toho nápojové kartony	19	19	19
- z toho kovy	0	0	1
Počet nádob na BRO	60	60	80
Počet sběrných dvorů	1	1	1
Počet výkupen druhotných surovin	1	1	1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Hanušovice, 2012-2014

Produkce komunálního odpadu má kladný vývoj, protože rok od roku dochází ke snižování produkce až na 708,9 t za rok. Město Hanušovice dosahuje i příznivého vývoje v případě ukazatele produkce KO na 1 obyvatele, který má klesající tendenci. V prvních dvou letech se město Hanušovice nacházelo pod průměrem tohoto ukazatele, který je sledován Českým statistickým úřadem.

Tab. 28 Produkce komunálního odpadu ve městě Hanušovice

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	3 352	3 304	3 290
Produkce komunálního odpadu (v kg)	748 260	713 600	708 900
Produkce KO na 1 obyvatele (v kg)	223	216	215

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Hanušovice, 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

8.2.2 Finanční stránka odpadového hospodářství města Hanušovice

Nejvýznamnější položkou města Hanušovice v oblasti příjmů tvoří místní poplatek, který zaujímá v celkových příjmech týkající se odpadového hospodářství každoročně přes 70 %. Místní poplatek byl ve městě Hanušovice v částce 540 Kč/rok/obyvatele. Stejný poplatek byl stanoven i pro rekreační objekt v každém z analyzovaných let. Z vývoje příjmů uvedených v tab. 29 můžeme vidět, že příjmy z odpadového hospodářství jsou ve všech letech vyrovnané a u žádné položky nelze pozorovat výrazné výkyvy. Mezi další významné položky příjmů patří příjmy od společnosti EKO-KOM a. s., které se pohybují v částkách okolo 500 tis. Kč za rok. Město Hanušovice neeviduje příjem z prodeje druhotných surovin ani poplatek od ostatních původců odpadu.

Tab. 29 Příjmy odpadového hospodářství města Hanušovice

PŘÍJMY v tis. Kč	2012	2013	2014
Poplatek za komunální odpad	1 364	1 510	1 487
Poplatek za rekreační objekt	23	23	25
Příjem od společnosti EKO-KOM a. s.	543	567	484
Platby za zpětný odběr elektrozařízení	5	3	3
Příjem z prodeje druhotných surovin	-	-	-
Poplatek od ostatních původců odpadů za využívání systému obce	-	-	-
Ostatní příjmy	-	-	-
CELKOVÉ PŘÍJMY	1 935	2 103	1 999
Celkové příjmy na 1 obyvatele (v Kč)	577	637	608

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Hanušovice, 2012-2014

I u celkových výdajů můžeme z tab. 30 pozorovat velmi konstantní vývoj výdajů na odpadové hospodářství. Nejvyšší celkové náklady město vyčíslilo v roce 2013, ve kterém došlo k nárůstu ve všech kategoriích kromě výdajů na tříděný sběr. Město Hanušovice nekalkuluje odděleně výdaje na objemné odpady, na sběrné dvory a ani výdaje na údržbu veřejných prostranství. A vzhledem k této situaci tvoří výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem průměrně každoročně 83 % celkových výdajů odpadového hospodářství. Město nemuselo v žádném z analyzovaných let likvidovat nelegální skládky, které by způsobovaly neočekávané výdaje.

Tab. 30 Výdaje odpadového hospodářství města Hanušovice

VÝDAJE v tis. Kč	2012	2013	2014
Výdaje na tříděný sběr	367	295	317
Výdaje na BRO	7	32	30
Výdaje na nebezpečný odpad	13	45	39
Výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem	1 769	1 867	1 794
Výdaje na objemné odpady	-	-	-
Výdaje na sběrné dvory	-	-	-
Výdaje na černé skládky	-	-	-
Výdaje na údržbu veřejných prostranství	-	-	-
CELKOVÉ VÝDAJE	2 156	2 239	2 180
Celkové výdaje na 1 obyvatele (v Kč)	643	678	663

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Hanušovice, 2012-2014

Celkové výdaje odpadového hospodářství převyšují celkové příjmy odpadového hospodářství města Hanušovice. Nejnižší výsledek hospodaření za oblast odpadového hospodářství město evidovalo v roce 2013 v hodnotě -136 tis. Kč a v následujícím roce se ztráta prohloubila o 45 tis. Kč. Město muselo doplácet v této oblasti průměrně za analyzovaná období 8,2 %, což můžeme považovat za uspokojivé číslo vzhledem k tomu, že města průměrně doplácí až 25 %.

Tab. 31 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Hanušovice

Název položky v tis. Kč	2012	2013	2014
CELKOVÉ PŘÍJMY	1 935	2 103	1 999
CELKOVÉ VÝDAJE	2 156	2 239	2 180
ROZDÍL	-221	-136	-181

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Hanušovice, 2012-2014

8.3 Financování odpadového hospodářství města Valašské Klobouky

Stejně jako u předchozích analýz vybraných měst i v této analýze budou představeny všeobecné informace týkající se odpadového hospodářství. Nejdůležitější částí bude vyčíslení výsledku hospodaření v oblasti financování odpadového hospodářství ve městě Valašské Klobouky. Výsledek hospodaření v oblasti odpadového hospodaření bude stanoven na základě srovnání příjmů a výdajů odpadového hospodářství.

8.3.1 Všeobecné informace odpadového hospodářství města Valašské Klobouky

Počet nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru se v analyzovaných letech příliš neměnil. Za zmínku stojí nádoba na sběr nápojových kartonů, které město Valašské Klobouky pořídilo v roce 2013, ale sběr pomocí nádob město zrušilo z důvodu zavedení bonusového programu „Třídím“. V rámci tohoto programu mají občané, kteří se zapojí do tohoto programu, možnost třídit nápojové kartony odděleně do pytlů. V roce 2013 město pořídilo i nádobu na sběr kovů, která se osvědčila, a tudíž počet v roce 2014 oproti předchozímu roku zůstal neměnný.

Jak lze vidět z tab. 32, město Valašské Klobouky nemělo v roce 2012 sběrný dvůr. Ten je ve Valašských Kloboukách v provozu teprve od r. 2013 a stal se velkým přínosem pro obyvatele města. Ve všech sledovaných letech se na území města nacházela jedna výkupna druhotných surovin. Počet nádob na biologicky rozložitelné odpady se rok od roku zvyšoval po jedné nádobě.

Tab. 32 Vybavení města Valašské Klobouky zařízeními a nádobami pro sběr odpadů

Název položky	2012	2013	2014
Počet nádob pro sběr jednotlivých komodit tříděného sběru	109	113	113
- z toho papír	33	35	35
- z toho plasty	47	47	48
- z toho sklo	29	30	29
- z toho nápojové kartony	0	1	0
- z toho kovy	0	1	1
Počet nádob na BRO	33	34	35
Počet sběrných dvorů	0	1	1
Počet výkupen druhotných surovin	1	1	1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Valašské Klobouky, 2012-2014

Z tab. 33 vidíme velmi pozitivní vývoj produkce komunálního odpadu, které město Valašské Klobouky rok od roku snižuje. Sledování komunálního odpadu je pro město

důležité, protože tento odpad je původem od obyvatel a cílem je snižování produkce tohoto odpadu. Tento vývoj se přenesl i do ukazatele produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele, kdy v roce 2013 klesl ukazatel oproti předchozímu roku o 15 % a následně v dalším roce pokles o 8 %.

Tab. 33 Produkce komunálního odpadu ve městě Valašské Klobouky

Název položky	2012	2013	2014
Počet obyvatel	5 042	5 041	5 039
Produkce komunálního odpadu (v tunách)	1 094 221	929 703	854 000
Produkce KO na 1 obyvatele	217	184	169

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Valašské Klobouky, 2012-2014; obyvatelstvo, 2012-2014

8.3.2 Finanční stránka odpadového hospodářství města Valašské Klobouky

Místní poplatek za komunální odpad na území města Valašské Klobouky je stanoven ve výši 340 Kč/rok/obyvatele. Sazba poplatku za komunální odpad není pro všechny občany Valašských Klobouk jednotná, protože kromě nabídky bonusového programu město nabízí úlevy i pro děti, studenty v prezenčním studiu mimo město a seniory nad 65 let. Pro tyto občany je poplatek stanoven na 200 Kč. Tento ekonomický nástroj odpadového hospodářství tvoří nejvýznamnější položku v příjmech odpadového hospodářství a v žádném roce se nezměnil. Podíl příjmu z poplatku za komunální odpad na celkových příjmech z odpadového hospodářství se pohybuje okolo 60 % v každém roce. I když poplatek zůstal neměnný ve všech sledovaných letech a počet obyvatel města se skoro vůbec nezměnil, příjmy týkající se poplatku za komunální odpad každým rokem stoupaly. Důvodem je fakt, že klesalo procento neplatičů tohoto poplatku rok od roku. Příjmy z poplatku za rekreační objekt nejsou ve městě Valašské Klobouky evidovány v samostatné kategorii.

Důležité je zmínit, že výše příjmů ovlivňují i slevy na poplatku za komunální odpad. Sleva je poskytována na základě bonusového programu nazvaného „Třídím“. Myšlenkou tohoto programu je, že za každý započatý kilogram plastů, nápojových kartonů, kovových obalů a papíru se občanům města Valašských Klobouk sazba poplatku sníží o 50 haléřů.

Na zajištění zpětného odběru a recyklaci odpadů z obalů má město Valašské Klobouky uzavřenou smlouvu s autorizovanou společností EKO-KOM a.s. Příjmy od této společnosti tvoří druhou největší položku v celkových příjmech odpadového hospodářství města. Příjmy z prodeje druhotných surovin město Valašské Klobouky eviduje od roku

2013. Důvodem těchto příjmů je souvislost s pořízením nádoby na třídění kovu v roce 2013. Můžeme v tab. 34 vidět výrazný nárůst těchto příjmů o zhruba 395 %, který je zapříčiněn vysokou výtěžností odpadů druhotných surovin.

Tab. 34 Příjmy odpadového hospodářství města Valašské Klobouky

PŘÍJMY v tis. Kč	2012	2013	2014
Poplatek za komunální odpad	1 259	1 331	1 488
Poplatek za rekreační objekt	-	-	-
Příjem od společnosti EKO-KOM a. s.	797	931	602
Platby za zpětný odběr elektrozařízení	46	44	93
Příjem z prodeje druhotných surovin	-	21	104
Poplatek od ostatních původců odpadů za využívání systému obce	-	-	-
Ostatní příjmy	-	-	-
CELKOVÉ PŘÍJMY	2 102	2 327	2 287
Celkové příjmy na 1 obyvatele (v Kč)	417	462	454

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Valašské Klobouky, 2012-2014

Jednotlivé položky výdajů odpadového hospodářství lze pozorovat v tab. 35. Výdaje na tříděný sběr se zvyšovaly, ale naopak výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem se snížily. Důvodem je zavedení již výše uvedeného bonusového programu, protože došlo k navýšení vytríděného odpadu, a to se projevilo u vyšších výdajů například na barevné pytle. A protože obyvatelé Valašských Klobouk více třídili odpady, tak nedocházelo k tak velké produkci směsného komunálního odpadu, a to se odrazilo na nižších výdajích této položky. Ale i tak tato položka má nejvyšší podíl na celkových výdajích odpadového hospodářství.

Pozitivní vývoj výdajů na biologicky rozložitelné odpady klesaly v každém analyzovaném roce. Opačný vývoj, tudíž negativní, měly výdaje na objemné odpady, které vzrůstaly. Město Valašské Klobouky muselo vynakládat výdaje na odstranění černých skládek. I když tato položka není v žádném roce významná, jde o výdaje, které lze minimalizovat. K důležitým výdajům odpadového hospodářství patří i ostatní výdaje, do kterých patří především výdaje spojené s odpady na údržbu veřejného prostranství, které se pohybují každoročně okolo 300 tis. Kč.

Tab. 35 Výdaje odpadového hospodářství města Valašské Klobouky

VÝDAJE v tis. Kč	2012	2013	2014
Výdaje na tříděný sběr	625	705	669
Výdaje na BRO	235	161	151
Výdaje na nebezpečný odpad	37	33	37

VÝDAJE v tis. Kč	2012	2013	2014
Výdaje na nakládání se směsným komunálním odpadem	1 511	1 352	1 301
Výdaje na objemné odpady	26	65	73
Výdaje na sběrné dvory	-	-	-
Výdaje na černé skládky	60	9	8
Ostatní výdaje	323	341	280
CELKOVÉ VÝDAJE	2 817	2 666	2 519
Celkové výdaje na 1 obyvatele (v Kč)	559	529	500

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Valašské Klobouky, 2012-2014

Srovnáním příjmů a výdajů odpadového hospodářství se dochází k závěru, že výsledek hospodaření z odpadového hospodářství je ve všech letech záporný. Tudiž se potvrzuje, že tato oblast je ve většině obcí ztrátová. Ovšem z tab. 36 vidíme pozitivní vývoj výsledku hospodaření týkající se odpadového hospodářství, kdy se každoročně ztráta snižuje a město lépe zajišťuje financování v této oblasti. Při největší ztrátě tj. v roce 2012, město muselo doplácet 25,4 %, v roce 2014 už to bylo pouze 9,2 % finančních prostředků.

Tab. 36 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Valašské Klobouky

Název položky v tis. Kč	2012	2013	2014
CELKOVÉ PŘÍJMY	2 102	2 327	2 287
CELKOVÉ VÝDAJE	2 817	2 666	2 519
ROZDÍL	-715	-339	-232

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Valašské Klobouky, 2012-2014

8.4 Porovnání a shrnutí analytické části

Při analýze plnění příjmů a čerpání výdajů města Fryšták bylo zjištěno, že město hospodaří velmi zodpovědně a od prvního analyzovaného roku, kdy město hospodařilo s deficitem, se město dostalo hned v následujícím roce do přebytkového rozpočtu ve výši 9 206 tis. Kč. A i v posledním analyzovaném roce tj. v roce 2014 město hospodařilo s přebytkovým rozpočtem. Velmi pozitivně lze hodnotit i analyzované monitorující a informativní ukazatele. Všechny ukazatele se totiž pohybovaly v bezpečných a příznivých hodnotách.

Vývoj celkové produkce odpadů ve městě Fryšták nebyl rovnoměrný, protože v prvním analyzovaném roce byla celková produkce nejvyšší, pak došlo k poklesu a následně se celková produkce odpadů zase zvýšila. Nejvyšší zastoupení v celkové produkci odpadů ve městě Fryšták mají komunální odpady, které pocházejí od občanů obce, od obcí a od podnikajících subjektů, a proto byly komunální odpady sledovány v přepočtu na 1 obyvatele. Město Fryšták ukládá na skládky každoročně okolo 72 % nejen celkové

produkce, ale vzhledem k zastoupení KO na celkové produkci i 72 % komunální produkce odpadů. Podle Grolmuse (2014) se vývoj podílu skládkování KO z celkové produkce v ČR každoročně snižuje a v roce 2012 už byl podíl skládkování KO z celkové produkce na hodnotě 53,6 %. Tato hodnota je výrazně nižší než u města Fryšták, a proto by město Fryšták mělo přijmout opatření k vyššímu vyřídění odpadů na úkor směsného komunálního odpadu, který je v celkové výši skládkován.

Ze všech analyzovaných měst byl ukazatel, který sleduje komunální odpad na 1 obyvatele, nejvyšší u města Fryšták, kdy tento ukazatel dosáhl v roce 2012 hodnoty 360 kg/obyvatele/rok. Dle ČSÚ se průměrně tento ukazatel za roky 2012 a 2013 pohyboval ve výši 308 kg komunálního odpadu na 1 obyvatele. Město Fryšták bylo jediné, které vykázalo produkci komunálního odpadu nad celorepublikovým průměrem v roce 2012. V následujícím roce už město Fryšták bylo pod tímto průměrem, ovšem i přesto město vykazovalo nejvyšší produkci komunálních odpadů ze všech analyzovaných měst. Naopak nejnižších výsledků v tomto ukazateli dosáhlo město Valašské Klobouky, kdy se městu podařilo v roce 2014 snížit produkci komunálního odpadu na 169 kg na 1 obyvatele.

Město Fryšták je jediné z měst, které byly podrobeny analýze, které má zavedený pro sběr plastů a papírů pouze pytlový sběr. Ostatní města využívají standardních nádob umístěných na veřejných prostranstvích. Z hlediska výdajové stránky je tříděný sběr ve městě Fryšták z analyzovaných měst jeden z nejlevnějších. Ovšem města Sezemice a Valašské Klobouky používají navíc pytlový sběr tříděného odpadu pro občany, kteří se zapojují do programů, které zvyšují motivaci k třídění. S tím souvisí i výdaje na tříděný sběr, které jsou u těchto obcí jedny z nejvyšších, což je dáno tím, že poskytují svým občanům větší nabídku možností třídění odpadů. Vzhledem k platnosti nové vyhlášky, která vešla v platnost v lednu 2015 a nařizuje obcím zajistit sběr bioodpadů a kovu, některá města přijala opatření již v roce 2014 a zvýšila počet nádob na BRO. Pouze město Sezemice ještě v roce 2014 nemělo zřízenou žádnou nádobu na odkládání kovových odpadů. Občané města tak mohli doposud využít pouze sběrného dvoru, který je na území města Sezemice zřízen.

Při analýze příjmů odpadového hospodářství byly pro odlišný počet obyvatel vyčísleny příjmy na 1 obyvatele, aby se mohly příjmy z oblasti odpadového hospodářství mezi městy lépe porovnávat. Je jednoznačné, že k nejvýznamnějším příjmům odpadového hospodářství patří poplatek za komunální odpad. Příjmy ovlivňuje především výše poplatku, který je nejvyšší u města Hanušovice, kde sazba tohoto poplatku na 1 obyvatele je ve výši 540 Kč za rok. Naopak nejnižší sazbu poplatku mají stanovenou ve městě

Valašské Klobouky, kde je roční poplatek ve výši 340 Kč na obyvatele. Všechna analyzovaná města jsou konzervativní ke změně výše poplatku, protože žádné město se neodhodlalo k tomu, že by za tři sledovaná období zvýšilo sazbu poplatku. Města jsou si vědoma toho, že by zvýšení sazby poplatku bylo nepříznivě přijato řadou občanů. Nejvyšší příjmy z odpadového hospodářství přepočtené na 1 obyvatele má město Sezemice, kdy nejvyšší příjem byl zaznamenán v roce 2014 v hodnotě 846 Kč. Průměrné příjmy z odpadového hospodářství za sledované roky ve městě Sezemice jsou ve výši 810 Kč. Důvodem nejvyšších příjmů je fakt, že Sezemice má velkou vytríděnost odpadů, ze kterých pak obdrží na základě kolektivních smluv a společnosti EKO-KOM a. s. vysoké odměny. Nejnižší příjem OH na obyvatele, který se pohybuje ve všech analyzovaných letech pod částkou 500 Kč, připadá městu Valašské Klobouky, jež je ovlivněn především velmi nízkou sazbou poplatku. Při pohledu na příjmy OH města Fryšták zjistíme, že při přepočtu příjmů na 1 obyvatele má město druhé nejnižší příjmy, právě po již zmíněném městu Valašské Klobouky.

Stejně jako u analýzy příjmů OH, tak i u výdajů OH jsou pro lepší srovnání vypočítány výdaje na 1 obyvatele. Nejvyšší výdaje v oblasti odpadového hospodářství má město Sezemice, kdy se hodnota výdajů na 1 obyvatele vyšplhala v roce 2012 dokonce na výši 1 014 Kč. Je nutné se zde pozastavit nad vzájemnou souvislostí s příjmy, kdy město Sezemice mělo i v tomto roce nejvyšší příjmy ze všech sledovaných měst. Důvodem vysokých výdajů odpadového hospodářství je, že město Sezemice řeší separaci odpadů nejen pomocí kontejnerů, ale také pytlovým sběrem, a proto dochází k vyšším výdajům OH. Bude tedy důležité zhodnocení rozdílu mezi příjmy a výdaji, který bude představen v následujícím odstavci. Ze stejného důvodu byly nejnižší výdaje odpadového hospodářství zaznamenány u města Valašské Klobouky. U těchto výdajů můžeme pozorovat velmi příznivý vývoj, kdy docházelo ke každoročnímu snižování výdajů odpadového hospodářství.

Nejdůležitější částí je vyčíslení výsledku hospodaření v oblasti odpadového hospodářství. Jak už bylo několikrát uvedeno, tato oblast je pro většinu měst a obcí ztrátová a ani v případě analyzovaných měst tomu nebylo jinak a všechna města dosahovala ztrát. Toto zjištění není překvapující, protože v případě kladného výsledku hospodaření by to vyústilo ke snížení sazby poplatku za komunální odpad. Analyzovaná města, která byla sledována, v posledním analyzovaném roce doplácely v oblasti odpadového hospodářství méně než 10 %. Což bylo podstatně méně, než u města Fryšták, které

v posledním roce doplácelo v této oblasti 35 %. Co se týká výsledků hospodaření, tak nejnižší ztráty vykazovalo město Hanušovice, kdy se nejvyšší ztráta pohybovala v hodnotě -221 tis. Kč. V následujícím roce město Hanušovice dokázalo zredukovat ztrátu na -136 tis. Kč (pokles o 62 %). Jak město Sezemice, tak i město Valašské Klobouky vykazovaly nejvyšší ztrátu v prvním analyzovaném roce, pak docházelo k postupnému snižování ztráty až na obdobnou hodnotu. Je pozoruhodné, že město Valašské Klobouky dokáže při tak nízkém poplatku za komunální odpad vykázat relativně uspokojivou ztrátu. Město Sezemice vykázalo v posledním roce ztrátu za oblast odpadového hospodářství ve výši 297 tis. Kč a město Valašské Klobouky ve výši 232 tis. Kč. Pro město Fryšták je tato oblast financování značně problematická, což nám dokládají i výsledky hospodaření týkající se odpadového hospodářství. Rozdíl z příjmů a výdajů OH se prohlubuje a městu Fryšták se nedaří tuto oblast hospodaření zlepšit.

Největší problémy v oblasti financování OH města Fryšták vidím ve velkých výdajích na objemné odpady a ve výdajích na biologicky rozložitelné odpady, které jsou oproti analyzovaným městům velmi vysoké. Další problematickou oblast spatřuji ve velmi nízkých příjmech za vytríděný odpad od společnosti EKO-KOM a. s. Ve všech těchto výše uvedených oblastech vidím možnost vylepšení.

Pro lepší orientaci v jednotlivých příjmech a výdajích OH na 1 obyvatele uvádím v tab. 37 srovnání těchto ukazatelů v jednotlivých letech týkající se analyzovaných měst. V tabulce můžeme pozorovat již popsany problém u města Fryšták, kdy má druhé nejnižší příjmy OH na 1 obyvatele a naopak druhé nejvyšší výdaje OH na 1 obyvatele.

Tab. 37 Srovnání příjmů a výdajů OH na 1 obyvatele v jednotlivých městech

Rok Město	2012	2013	2014
Příjmy OH na 1 obyvatele v Kč			
Fryšták	561	503	506
Sezemice	846	739	845
Hanušovice	577	637	608
Valašské Klobouky	417	462	454
Výdaje OH na 1 obyvatele v Kč			
Fryšták	825	794	780
Sezemice	1 014	878	927
Hanušovice	643	678	663
Valašské Klobouky	559	529	500

Zdroj: vlastní zpracování

9 PROJEKT ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ VE MĚSTĚ FRYŠTÁK

Tato část bude věnována návrhům ke zvýšení rentability odpadového hospodářství, ale také bude zaměřena na technickou stránku odpadového hospodářství, protože i ta může za určitých podmínek vést ke zlepšení finanční stránky v oblasti odpadového hospodářství. Městu Fryšták bude představeno více návrhů, které nemusejí být městem realizované, ale budou prospěšné v krátkodobém nebo dlouhodobém časovém intervalu.

Nejdříve budou vyloučeny možnosti zlepšení odpadového hospodářství, které by zcela jistě přispěly k příznivějšímu výsledku hospodaření v této oblasti, ale nejsou vhodné pro město Fryšták. Touto možností je bezpochyby zvýšení poplatku za komunální odpad, která zvýší příjmy, ale není záměrem města, aby byl zvyšován poplatek. I když by tento krok byl nejjednodušším, je dána přednost k ovlivnění jiných příjmů.

Díky analytické části se projevily problematické oblasti v odpadovém hospodářství města Fryšták. Mezi ně patří produkce směsného komunálního odpadu, který se průměrně podílí na celkové produkci 49 % a jeho skládkování v plné výši a také velké množství výdajů na objemné odpady.

V následujícím textu bude představeno více opatření, která mohou být městem Fryšták využita pro efektivnější nakládání s odpady a povedou k lepšímu hospodaření v oblasti odpadového hospodářství. Za účelem zefektivnění financování odpadového hospodářství ve městě Fryšták navrhuji těchto 5 opatření:

1. zavedení bonusového programu;
2. zvýšení podpory kompostování;
3. nový dodavatel pro sběr a svoz SKO;
4. snížení produkce objemného odpadu;
5. zpracování Plánu odpadového hospodářství města Fryšták.

Tato opatření jsou blíže specifikována v následujících podkapitolách.

9.1 Zavedení bonusového programu

Na základě analýzy celkové produkce bylo zjištěno, že městu Fryšták klesá množství separovaného komunálního odpadu. V případě, kdy by klesalo i množství směsného komunálního odpadu, dalo by se hovořit o pozitivním vývoji, ale to není tento případ.

A proto je potřeba přijmout taková opatření, která by přispěla ke zvyšování separovaného odpadu na úkor směsného komunálního odpadu. Z analýzy příjmů OH vyplynul pro město Fryšták nepříznivý fakt, že má ze všech analyzovaných měst nejnižší příjmy od společnosti EKO-KOM a. s., které souvisejí s množstvím vyříděných odpadů.

Město Valašské Klobouky a město Sezemice používají pro zvýšení účinnosti separovaného sběru bonusových programů. Každé město využívá jiných bonusů pro občany, kteří se zapojí do těchto programů, ale jednoznačně tyto bonusy stimulují k lepšímu vyřídění odpadů. Občané měst jsou s těmito programy spokojeni a ve městě Sezemice je zapojeno do programu více než 1 000 občanů, což je skoro 30 % všech obyvatel města a dokládá to, že tento program je v obci velmi populární. Platí, že nejčastěji třídí celá domácnost a právě jednomu členovi domácnosti je sleva přičtena. V následujících kapitolách budou představeny bližší informace pro přijetí programu, který by přinesl zvýšení motivace obyvatel k třídění odpadu.

9.1.1 Cíle a motivace bonusového programu

Hlavním cílem tohoto bonusového programu je, aby došlo k maximální vyříděnosti tříděných odpadů a také možnosti snížení sazby komunálního odpadu pro obyvatele. Do tohoto programu by se mohli zapojit dobrovolně všichni obyvatelé města. Program takového druhu přispívá všem účastníkům programu. Občané města si mohou zapojením do bonusového programu snížit sazbu poplatku za komunální odpad a naopak pro město přináší prospěch ve formě snížení směsného komunálního odpadu. Cílem programu z pohledu města je tedy zvýšení separovaných složek a výsledně dochází ke snížení zbytkového odpadu určeného na skládky.

Největší motivací pro občany je samozřejmě již zmíněná možnost snížení sazby poplatku za komunální odpad. Občany může motivovat i fakt, že platba bude spravedlivější pro ty, kteří se podílí na vyšším třídění odpadů. Motivací měst pro zavedení takových programů je, že městu vzniká vyšší vyříděnost odpadů, ze kterých může obdržet vyšší odměny od společností, které se zabývají zpětným odběrem a od autorizované společnosti EKO-KOM a. s. a tím zlepšit příjmy odpadového hospodářství. A právě v analytické části bylo zjištěno, že příjmy od společnosti EKO-KOM a. s. jsou oproti analyzovaným městům nižší, a proto je tu prostor pro zlepšení.

9.1.2 Osvěta a propagace bonusového programu

Aby docházelo k vyššímu vytrídění odpadů, je nutné, aby byli občané informováni jak správně třídít a hlavně uvádět, proč je důležité odpad třídít. V rámci osvěty by se mělo město také zaměřit na oblast prevence. Tedy vštěpovat obyvatelům, že není jen prioritou odpady třídít, ale také jim předcházet. Je důležité, aby obyvatelé chápali, že minimalizace množství odpadů ovlivňuje hospodaření odpadového hospodářství a také sazbu místního poplatku. Motivační funkce poplatku je přínosná, pouze pokud je vyvinuta dostatečná informovanost o podstatě těchto plateb a programu.

Aby se do bonusového programu zapojilo co nejvíce obyvatel města, je nutná cílená a účinná propagace bonusového programu. A proto se nabízí informování občanů především ze strany městského úřadu. Propagace bonusového programu musí být učiněna ještě před zahájením tohoto programu. Pro informování občanů města o spuštění nového projektu bych doporučila využití následujících sdělovacích kanálů:

- webové stránky města – uvést v aktualitách a v záložce odpadové hospodářství informace o spuštění nového bonusového programu;
- Fryštácké listy – tyto listy vycházejí každý měsíc a měl by v nich být zveřejněn rozsáhlý článek o zavedení bonusového programu, včetně přínosů pro občany, kteří se do tohoto programu zapojí;
- letáčky do schránek – informace upozorňující na možnost zapojení se do bonusového programu.

Využívání těchto sdělovacích prostředků by nemělo sloužit pouze pro propagaci zavedených novinek, ale měly by být využívány pravidelně pro rozšiřující osvětu týkající se třídění odpadů. Je důležité, aby se na webových stránkách města objevovaly informace z oblasti odpadového hospodářství týkající se vyhodnocení dosažených výsledků, harmonogramy svozů odpadu, vyhlášky. Vzhledem k tomu, že Fryštácké listy jsou doručovány zdarma do každé domácnosti, je to velká příležitost pro otištění článku s odpadovou tematikou.

9.1.3 Fungování systému

V analytické části bylo zjištěno, že město Fryšták používá pytle pro sběr papíru a plastů, a proto rozšíření pytlového sběru na další druhy odpadů by neměl představovat velký problém. Pytlový sběr bych rozšířila hlavně o sběr nápojových kartonů, který není

ve městě zaveden vůbec. Díky tomuto třídění dochází k možnosti vyšších příjmů z vytríděného odpadu. Sběr kovového odpadu nedoporučuji vzhledem k tomu, že tato varianta v řadě měst není ekonomicky výhodná. I když řada obyvatel produkuje kovový odpad v podobě plechovek od kompotovaného ovoce, tak vzhledem k malému množství by sběr tohoto odpadu byl nevýhodný. V tomto případě raději doporučuji již uvedenou osvětu obyvatelům, které musí město Fryšták tyto kovové obaly naučit třídit. Město by mělo přimět obyvatele, aby odpady odnášely na určená místa. Město Sezemice využívá v bonusovém programu i pytlového sběru pro bioodpad, ale vzhledem k možnému zápachu při rozkladu tento způsob nedoporučuji. Modré pytle, které slouží na sběr papíru a žluté pytle určené pro sběr plastů by mohly být doplněny o oranžové pytle na sběr nápojových kartonů.

Zapojení do tohoto programu by bylo pro obyvatele města Fryšták dobrovolné. Obyvatelé, kteří se do tohoto bonusového programu přihlásí, obdrží od města barevné pytle na tříděný odpad. Přihlášení do bonusového programu by probíhalo pouze na městském úřadě – obor technického hospodářství. Výdej pytlů na sběr papíru a plastů v současnosti probíhá na dvoře Technických služeb Fryšták, pro výdej pytlů na sběr nápojových kartonů by byl zachován dosavadní způsob výdeje. Vzhledem k situaci, že doposud občané netřídili nápojové kartony, bylo by vhodné, aby společně s výdejem pytlů občané obdrželi leták s návodem na třídění. Do oranžových pytlů by tedy občané měli umísťovat nápojové kartony – obaly od mléčných výrobků (mléko, šlehačka, kefír), obaly od vín, džusů atd. (tzv. tetrapaky).

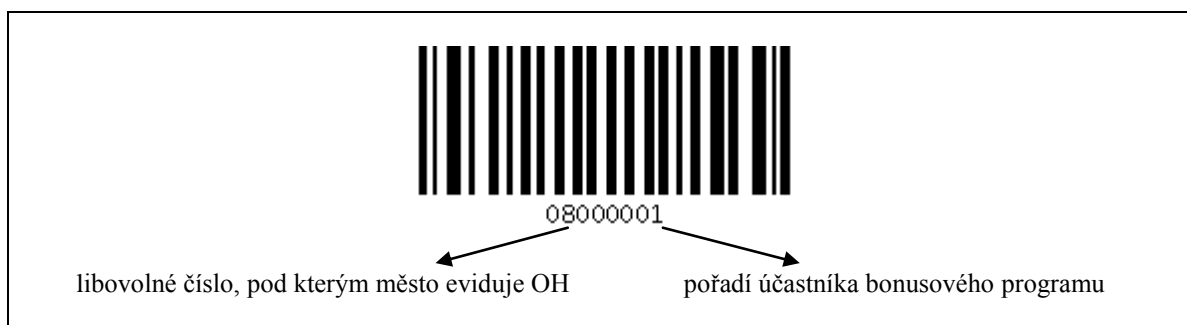
Jedinou podmínkou pro přihlášení do programu by bylo, aby měl občan řádně zaplacený poplatek za komunální odpad na rok 2015. Obyvatelé, kteří by se rozhodli zapojit do tohoto programu, by byli kompenzováni za každý započatý kilogram plastů, nápojových kartonů a papíru tím, že by se jim snížila sazba poplatku o 50 haléřů. Tento způsob stanovení slevy byl přebrán od města Valašské Klobouky, protože ve městě Sezemice, kde mají bonusový program postavený na základě získávání bodů za určitou váhu pytle příliš složitý, a mohl by odrazovat občany se do tohoto programu zapojit. Úlevy, které by plynuly obyvatelům města za sběr tříděného odpadu, by bylo nutné zapracovat do obecně závazné vyhlášky města. V případě, že na konci účetního období by byla vyčíslena sleva v desetinných číslech, tak by byla sleva zaokrouhlena na celé koruny nahoru.

Zavedení pytlové sběru pro další složku odpadů má řadu výhod. Mezi pozitiva patří, že ve vytríděném odpadu se nebude nacházet nevhodný odpad, který do pytlů nepatří a také se předpokládá, že čistota odpadů bude vyšší, než kdyby lidé umísťovali tříděný odpad do veřejných nádob na sběr odpadů. Mezi ekonomickou výhodou patří, že se sníží náklady na dotřídování odpadů.

9.1.4 Technické řešení systému

Aby bylo zřejmé, od koho by vytríděný odpad v jednotlivých pytlích byl, tak by byl obyvatelům přidělen čárový kód, které by umožnil identifikovat účastníka programu. Občan by si mohl čárové kódy vyzvednout na Městském úřadu Fryšták na odboru technického hospodářství sadu sáčků s čárovým kódem nebo samotné čárové kódy. Čárový kód by se nalepil na viditelné místo dovnitř pytle například nahoře na umístěné noviny nebo plastový kelímek. Toto opatření je z důvodu, že při otevření pytle je ihned zřejmé, že tento pytel pochází od účastníků bonusového programu a zpracovatelé odpadů nemusí prohlížet pytel, zda je opatřen čárovým kódem a také nehrozí jeho odlepení při manipulaci s pytlem a při deštivém počasí.

Výsledky bonusového programu by byly zveřejněny na internetových stránkách města v záložce odpadového hospodářství. Zveřejnění na stránkách by bylo anonymní formou na základě přiděleného variabilního kódu. Příklad stanovení variabilního kódu s grafickým vyjádřením lze vidět na následujícím obrázku. Pro názorný příklad jsem zvolila nejpoužívanější čárový kód EAN-8 (osmimístný kód).

Obr. 6 Názorný příklad čárového kódu (vlastní zpracování)

9.2 Zvýšení podpory kompostování

Na území města Fryšták mohou občané ukládat biologicky rozložitelný odpad do kontejnerů vyhrazených pro bioodpad ve dvoře Technických služeb Fryšták. Obecně závaznou vyhláškou města Fryšták je doporučeno kompostovat bioodpad na vlastních

zahrádkách občanů. I když nová vyhláška MŽP, která vešla v platnost v lednu 2015, nabízí obcím výběr ve způsobu třídění bioodpadů, nestanovuje jako možný způsob řešení otázky bioodpadů domácí kompostování. Je ovšem nutné podotknout, že pokud odpad nevzniká, není potřeba ho odkládat. Proto je pro obce výhodné, aby domácí kompostování podporovaly, protože obce ušetří za svoz bioodpadů. V analytické části bylo zjištěno, že výdaje na bioodpady jsou oproti ostatním městům vysoké, a proto je na místě, aby se město Fryšták pokoušelo všemi možnými způsoby snižovat tyto výdaje.

Vyhláška MŽP byla přijata proto, že směrnice Rady č. 1999/31/ES, o skládkách odpadů požaduje, aby v České republice docházelo k postupnému snižování ukládání BRO na skládky. A proto je nutné i ve městě Fryšták se snažit o snížení podílu biologicky rozložitelného odpadu v komunálním odpadu.

Snížení podílu BRO v komunálním odpadu a snížení výdajů na BRO je možné docílit více způsoby. Nejlevnější variantou je již zmíněná podpora domácího kompostování. Je tedy vhodné, aby obce přesvědčily občany, aby své bioodpady v co největší míře zužitkovali sami. Z analýzy celkové produkce vyplynulo, že biologicky rozložitelný odpad zaujímá průměrně ve městě Fryšták každoročně 16 % komunálního odpadu, je nutné neustále tento podíl snižovat. K dosažení tohoto cíle je nutné pravidelně provádět osvětovou a informační kampaň, která by obyvatelé neustále informovala o možnosti zpracování biologicky rozložitelného odpadu. Tohoto cíle bude dosaženo pouze tím způsobem, že občané města budou vědět bližší informace o kompostování a jeho náročnosti a o jeho velkých přínosech. Je nutné vést osvětu nejen ve školách, ale také informovat občany prostřednictvím místních novin a internetových stránek města. Motivovat občany město Fryšták může i prostřednictvím veřejného setkání, kdy pracovníci odboru technického hospodářství představí možnosti, jak správně kompostovat vlastní BRO. Aby si obyvatelé města uvědomili důležitost ve snižování BRO na komunálním odpadu a v jeho možnosti zpracování, je vhodné, aby se město zapojilo do významných dní týkající se environmentální oblasti. Mezi nejznámější den patří „Den Země“ (připadá na 22. duben), do kterého se zapojují města z celé České republiky. Aby město Fryšták mělo biologicky rozložitelný odpad pod kontrolou, je nezbytné sledovat evidenci odpadů a jednotlivé rozbory komunálního odpadu.

Občané města Sezemice mají hned několik možností, jak nakládat s bioodpady vyprodukovanými ve svých domácnostech. A díky více formám pro ukládání bioodpadů město uvádí jako jeden z faktorů úspěchu odpadového hospodářství týkající se snižování

BRO v komunálním odpadu. K jedním ze způsobů, které město Sezemice pro nakládání s bioodpady uplatňuje a umožňuje jim snižovat podíl BRO v komunálních odpadech je komunitní kompostování. Komunitní kompostování přináší řadu výhod. Největší výhodou je snížení komunálního odpadu odváženého na skládku snížené o množství BRO a tedy nižší výdaje na skládkování. Mezi přínos také patří, že města mohou využít kompost, který vznikne tříděním bioodpadu a je ho možné využít pro údržbu veřejné zeleně na veřejných prostranstvích. Mezi slabé stránky patří především vynaložení výdajů na nákup kompostérů ze strany města, který by mohly být využívány občany. I když je tato forma nakládání s biologicky rozložitelným odpadem pro města přínosná, pro město Fryšták tento způsob prozatím nedoporučuji. Ovšem v případě, že by se městu Fryšták podařilo získat dotaci na kompostéry a potřebná zařízení na zpracování BRO, přijetí tohoto způsobů nakládání s BRO bych nevyklučovala.

9.3 Nový dodavatel pro sběr a svoz SKO

K docílení co nejnižších nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu je vhodné změnit dodavatele těchto služeb. Firem, které se zabývají likvidací a svozem komunálního odpadu v blízkosti města Fryšták, není mnoho. I přes malý počet firem byly tyto firmy osloveny s žádostí o poskytnutí cenové nabídky svých služeb, řada firem ovšem odpověděla, že vzhledem k jejich obchodní činnosti a konkurenci takové informace nesdělují. Firmy uváděly i důvod ve velké nejednotnosti pro různé odběratele služeb. Protože společnosti vypracovávají cenovou nabídku na míru danému městu a k významným klientům volí individuální přístup. Což souvisí s tím, že u klientů, kteří mají s firmou sjednanou dlouhodobou smlouvu, poskytuje dodavatel nižší cenu než pro zákazníky, které využijí jejich služeb jednorázově. Cenu ovlivňuje především velikost obce a také dostupnost odpadové infrastruktury. V ostatních případech firma uplatňuje obecný přístup a ten obvykle spočívá v jednotných cenových podmínkách pro všechny zákazníky v regionu.

Vzniká tedy problém, že řada společností nemůže poskytnout jednotný ceník, protože vše se odvíjí od konkrétní situace a od podmínek dosavadního systému odpadového hospodářství. A proto se doporučuje vypsát nové výběrové řízení na poskytnutí nového dodavatele, protože bez tohoto výběrového řízení nejsou firmy ochotny sdělovat informace týkající se cenových podmínek. Ovšem jsem přesvědčena, že v případě změny dodavatele by došlo k úspoře nákladů v oblasti sběru a svozu netříděného komunálního odpadu. Tento

názor bude podložen výpočtem nákladů na svoz a likvidaci SKO v kapitole 9. 6. A samozřejmě platí, že město Fryšták nemůže bez výběrového řízení změnit dodavatele služeb. V případě, že by město vypsaloby výběrové řízení na nového dodavatele služeb v průběhu května 2015, bylo by možné začít jednat s novým dodavatelem již od července 2015.

Kritériem pro stanovení ceny služby bych nedoporučovala cenu vázanou na výsyp sběrné nádoby v rámci jednání se svozovou firmou na svoz komunálních odpadů, ale cenu, která bude zahrnovat služby vázané na produkci odpadů v tunách. Protože v případě snahy města snižovat množství směsného komunálního odpadu předpokládám, že cena za počet odvezených nádob by byla vyšší. Každá firma má odlišná kritéria pro sazby s nakládáním odpady. Nejčastěji se odvíjí cena likvidace odpadů od množství za tunu. Jde o poměrně nejjednodušší a také nejpřehlednější způsob stanovování cen, kdy města mají poměrně jasnou představu hned při pohledu na ceník.

Abychom mohli vyčíslit alespoň teoreticky úsporu nákladů na likvidaci odpadů, byly využity údaje poskytnuté Městským úřadem Holešov, který je vzdálený od města Fryšták 10 km. Tudiž byla spočítána úspora nákladů na základě dat poskytnutých Městským úřadem Holešov. Ovšem je nutné zmínit již uvedený problém, že i když svoz a likvidaci SKO zajišťuje městu svozová firma, nemusí být stejné cenové podmínky nabídnuty městu Fryšták.

9.4 Snížení produkce objemného odpadu

Z analýzy výdajů OH města Fryšták nám vyplynulo, že výdaje na objemné odpady jsou druhé nejvýznamnější výdaje v celkových výdajích OH. A vzhledem k situaci, že tento odpad je v celé výši skládkován, cílem je, aby produkce objemného odpadu byla co nejnižší a bylo přijato alespoň drobné opatření, které toto množství zčásti sníží.

Následující opatření je spíše menšího charakteru, ale věřím, že přispěje ke snížení produkce objemného odpadu a tedy ovlivní nižší výdaje v této oblasti. Praktika s nakládáním s odpady bude převzata od města Valašské Klobouky. Vzhledem k tomu, že řada obyvatel města odkládala do sběrného dvora mnohdy ještě použitelné věci, rozhodlo se město Valašské Klobouky, že tyto věci si budou moci obyvatelé města bezplatně vzít. Do věcí, které často lidé odkládají a většinou by mohly sloužit ještě k dalším účelům, patří především pohovky, stoly, skříně. Občanům při koupi nového

nábytku zpravidla ten starý překáží a chtějí se ho zbavit, ovšem v řadě případů je tento nábytek použitelný. Obsluha na dvoře technických služeb ve Fryštáku by podle svého vlastního uvážení umístila vhodné věci do vyhrazeného prostoru, ze kterého by si obyvatelé města mohli odnést užitečné věci. Tento nápad byl přijat městem Valašské Klobouky i z podnětu občanů, kteří při odložení svých nepotřebných věcí viděli na území sběrného dvora řadu „odpadů“, které byly ještě použitelné. Tento krok nejenže pomohl k menšímu množství produkce objemného odpadu, ale jde také o určitou prevenci odpadů, kdy občané využívají věci, které by byly již uloženy na skládce. A proto bych tuto ideu přenesla i na město Fryšták, kde by byl vybraný nadále použitelný objemný odpad odložen po dobu 3 měsíců a pokud by si tento objemný odpad nikdo z občanů nevybral, byl by zařazen k likvidaci. Použitelný a zachovaný nábytek by mohl být využit také tím, že by mohl být darován sociálně slabým občanům, kterým by u nich našel patřičné využití.

I u této složky odpadů je důležitá osvěta občanům, protože v mnoha případech se v objemném odpadu od občanů nachází předměty, které by mohly být i dále vytrženy. Například se v objemném odpadu nacházejí kovové součástky nebo využitelné dřevo. Za tyto složky v objemném odpadu by město mohlo ještě inkasovat další příjmy do oblasti odpadového hospodářství. Ovšem není prioritní informovat o správném zařazení odpadu do položky objemný pouze občany, ale také obsluhu na dvoře Technických služeb Fryšták. Obsluha by měla být informována, který odpad by mohl být ještě nadále využitelný a který naopak nemá smysl již třídít.

S přijetím tohoto opatření by nedošlo k navýšení žádných nákladů, protože by se objemný odpad i nadále vybíral na území Technických služeb Fryšták, pouze by zde byly uloženy delší dobu užitečné odpady, než by našly uplatnění u nového obyvatele. Naopak bychom mohli na základě předchozích zkušeností u již realizovaného města odhadnout nižší produkci objemného odpadu a tedy nižší výdaje. Jak už bylo avizováno dříve, jde pouze o malé opatření, které výrazně nepřispěje k nižším výdajům, ale přispěje k prevenci vzniku odpadů.

9.5 Zpracování Plánu odpadového hospodářství města Fryšták

Jak už bylo v analytické části nastíněno, město Fryšták tento dokument nezpracovává, i když podle dosahované produkce ostatních odpadů tj. více než 1000 t má povinnost ho zpracovávat. Na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2014 byla produkce ostatních odpadů ve městě Fryšták ve výši 1 221,090 tun, což nám dokládá také

příloha P III, která je zpracována právě na základě hlášení. Bez POH město nemůže jednoduše porovnávat výsledky odpadového hospodaření z minulých let a především si stanovit cíle týkající se OH. Díky tomuto dokumentu si město stanoví směr, kterým se bude v budoucnosti ubírat. Protože pokud bude mít město stanovené cíle týkající se OH, může následně vyhodnotit situaci a zhodnotit, zda se ubírá správným směrem. Plán odpadového hospodářství se zpracovává především za účelem analýzy dosavadního systému nakládání s odpadem v souladu se stávající legislativou při minimalizaci přímých i nepřímých nákladů. Je také vhodné, aby byl tento dokument veřejně dostupný občanům, aby také oni mohli vidět, jak město nakládalo s odpady a jaké má stanovené cíle do budoucna. Odbor odpadů MŽP vydává dokument Metodický návod pro obce, který usnadňuje obcím zpracování POH a také pomáhá pro stanovení cílů vytyčených v Plánu odpadového hospodářství ČR a v Plánu odpadového hospodářství kraje.

POH se zpravidla zpracovává na střednědobé období, a proto bych doporučila vypracování tohoto plánu na období 2015-2020. V POH je důležité se zaměřit na přehled druhů a kategorií produkovaných odpadů, způsoby nakládání s nimi a způsob jejich využití nebo odstranění. Aby bylo možné nějakým způsobem ovlivnit produkci pro budoucí vývoj, sleduje se množství odpadů v jednotlivých letech včetně analýzy změny produkce v meziročním srovnáním. Meziroční srovnání umožní identifikovat největší změny v produkci odpadů a zaměřit se na oblasti, které byly rizikové. Při nadměrně vysoké produkci u jakéhokoli druhu odpadu se doporučuje doplnit analýzu o komentář, ve kterém bude zdůvodněna příčina vysoké produkce odpadů. Aby byla analýza produkce odpadů kompletní, je vhodné ji doplnit i o prognózu vývoje celkové produkce komunálních odpadů, ale i o vývoj celkové produkce ostatních odpadů.

POH města je rozsáhlou záležitostí, a proto se zaměřím na podstatnou část POH. Budou brány v úvahu cíle, které vycházejí z potřeb města a které povedou ke snížení celkové produkce a k lepšímu nakládání s odpady. Cíle jsou nedílnou součástí POH a jejich rámec musí být v souladu se stanovenými právními předpisy, POH ČR a POH Zlínského kraje. Níže jsou uvedeny základní cíle, které by město Fryšták při zpracování POH nemělo opomenout. Mezi tyto cíle patří:

- snížit podíl biologicky rozložitelných odpadů obsažených v komunálním odpadu ukládaného na skládku;
- zvýšit vytřídněnost využitelných složek komunálních odpadů;

- zvýšit materiálové využívání komunálních odpadů;
- nadále zajišťovat informovanost a vzdělávání občanů;
- zajistit sběr a využití objemných odpadů;
- nadále zajišťovat třídění a sběr nebezpečných složek komunálních odpadů;
- pravidelně provádět monitorování produkce odpadů.

Všechny cíle jsou v souladu Plánu odpadového hospodářství Zlínského kraje a jde pouze o nejdůležitější a nejzákladnější cíle, které si město musí vyhranit. Vzhledem k tomu, že město Fryšták se věnuje v drtivé většině komunálním odpadům i cíle jsou orientovány na komunální odpady. Všechny výše uvedené cíle jsou strategického charakteru, a proto by si město Fryšták mělo vymezit v POH cílové hodnoty a kdy budou tyto hodnoty v rámci stanovených cílů realizovány.

9.6 Předpokládané zhodnocení projektu

V následující kapitole budou zhodnocena všechna možná opatření, která byla popsána v kapitolách výše. Co se týká předpokládaných výdajů na tento projekt, tak by byly vzhledem k využívání již pytlového sběru ve městě Fryšták relativně nízké. Výše předpokládaných výdajů a příjmů jsou vypočteny na polovinu roku 2015, tedy na období, ve kterém bychom očekávali promítnutí případných přijatých opatření. Vzhledem k tomu, že v době zpracování práce se nacházíme v prvním čtvrtletí roku 2015 a doba realizace projektu by byla nejdříve možná od 1. července 2015, budou stanoveny výdaje a příjmy na druhou polovinu roku 2015. Začátek realizace projektu by byl reálný od 1. července 2015, protože nejdříve je nutná propagace projektu, aby měli občané možnost být řádně informováni, a také je nejdříve nutné vypsát nové výběrové řízení na novou svozovou firmu.

Výdaje na realizaci projektu lze rozdělit do následujících skupin:

- počáteční výdaje na spuštění projektu,
- provozní.

9.6.1 Počáteční výdaje na spuštění projektu

Do počátečních výdajů můžeme zahrnout nákup zařízení, která jsou nezbytná k zavedení bonusového programu. Budou tudíž realizovány pouze při zahájení projektu. Nedílnou součástí těchto výdajů je nákup softwaru. Zpočátku by bylo nutné vynaložit výdaje

na propagaci bonusového programu, která může proběhnout formou informování občanů prostřednictvím sdělovacích prostředků, které jsou uvedeny v kapitole 9.1.2. V případě, kdybychom uvažovali o tisku informačních letáků a distribuci letáků formou České pošty, očekávali bychom rozsah letáků v počtu 1 000 Ks po 1,40 Kč bez DPH, by se cena za tento tisk a distribuci vyšplhala na 1 400 Kč bez DPH. Pro stanovení předpokládaných pořizovacích výdajů byly brány v úvahu běžné tržní ceny a zkušenosti od měst, které již mají bonusový program zavedený. Pořizovací výdaje by se vyšplhaly v roce 2015, tedy před zahájením projektu na částku 32 988 Kč s DPH.

Tab. 38 Počáteční výdaje na spuštění projektu

Název položky	Cena bez DPH (v Kč)	DPH 21 % (v Kč)	Cena s DPH (v Kč)
Nákup softwaru	23 831	5 004	28 836
Informační letáky	1 400	294	1 694
Čtečka čárových kódů	2 031	426	2 458
VÝDAJE CELKEM (v Kč)	27 262	5 724	32 988

Zdroj: vlastní zpracování

9.6.2 Provozní výdaje

S přijetím bonusového programu dojde jednoznačně ke zvýšení výdajů na činnost obsluhy, která bude provádět vážení pytlů a jejich evidenci. Vzhledem k tomu, že sběr pytlů je zajišťován Technickými službami ve Zlíně, bylo by nutné s nimi dohodnout evidenci pytlů týkající se bonusového programu a evidenci odpadů předávat městu Fryšták. Zařízení nutná k tomuto projektu by samozřejmě hradilo město Fryšták a jejich výše je vypočtena v předchozí kapitole. Doposud provádí evidenci odpadů pro společnost EKO-KOM a. s. Technické služby Zlín, protože ony provádějí svoz a další dotřídňování separovaného sběru. Výdaje na činnost obsluhy jsou odhadovány ve výši 50 000 Kč ročně, tato výše je stanovena na základě zkušeností města Sezemice, kde bonusový program funguje již pár let. Zvýší se i administrativní činnost pro pracovníka odpadového hospodářství, protože bude nutné sledovat evidenci účastníků programu, vyčíslování slevy z poplatku za komunální odpad a informování účastníků programu o případných změnách programu, ovšem šlo by pouze o část jeho práce.

Jako další výdaje by se mohly jevit výdaje na pořízení barevných pytlů, ale vzhledem k situaci, že město Fryšták již má zavedený pytlový sběr pro třídění papíru a plastů, je nutné pořídit pouze oranžové pytle na sběr nápojových kartonů. EKO-KOM a. s.

poskytuje pytle na nápojové kartony zdarma, a proto není potřeba počítat s výdaji na oranžové pytle. Současně s dodanými pytlí by společnost EKO-KOM a. s. dodala letáky, které by informovaly o tom, co do oranžových pytlů umísťovat. Tyto letáky by byly stejně jako oranžové pytle dodány bezplatně. Tyto barevné pytle budou poskytovány pouze těm účastníkům, kteří se zapojí do bonusového programu. Tudíž můžeme předpokládat při zapojení alespoň 200 účastníků minimální potřebu 500 ks oranžových pytlů o objemu 120 l na půl roku.

Je také nutné počítat s výdaji na svoz barevných pytlů, které se dříve nesbíraly. Komodita typu kartonové obaly nejsou příliš hojně tříděné a nemůžeme očekávat, že za první půl rok fungování systému se občané naučí tento odpad třídit ve velké výši, a proto bude dostačující, když svoz těchto komodit bude zajištěn pro začátek každého čtvrt roku (tj. jednou za tři měsíce). Cena za svoz tříděného sběru je ovlivněna dopravou a činností obsluhy. Za činnost obsluhy je městu Fryšták účtováno za hodinu 460 Kč + 15 % DPH a za kilometr trasy 28 Kč + 15 % DPH. Není možné stanovit jednoznačné výdaje na svoz barevných pytlů, ale můžeme na základě těchto kritérií stanovit odhadované výdaje. Předpokládáme 6km trasu po Fryštáku a cestu do dotřídovací linky odpadů tam a zpět 24 km. Dohromady tedy docházíme k číslu 966 Kč ($30 \text{ km} \times 28 \times 1,15$) za jeden svoz. Svoz po městě včetně dopravy z technických služeb trvá cca 2 hodiny, výdaje tedy očekáváme ve výši 1 058 Kč včetně DPH za jednu cestu. Výdaje na svoz barevných pytlů by se mohly vyšplhat na částku 4 048 Kč.

K provozním výdajům se také musí započítat kancelářské potřeby na tisk čárových kódů. Tato částka je také odhadnuta na základě předchozích zkušeností analyzovaných měst. Vzhledem k novému sběru nápojových kartonů, dojde ke zvýšení výdajů na zpracování tohoto odpadu. Je velmi důležité, aby byla sjednána cena se zpracovatelem na základě tuny zpracovaných nápojových kartonů. Třídění nápojových kartonů by bylo pro město Fryšták novinkou, a proto se nepředpokládá, že za první půl rok dojde k výraznému nárůstu této komodity. Podle kvalifikovaného odhadu z analyzovaných měst můžeme očekávat vytríděnost odpadů ve výši 0,500 tun za půl roku. Za převzetí 1 tuny této komodity města obvykle platí okolo částky 300 Kč bez DPH. A proto také budeme počítat s touto částkou a výdaje na zpracování nápojových kartonů můžeme očekávat ve výši 172,5 Kč za půl roku (zaokrouhleno 173 Kč).

Trvalou informovanost občanů o zavedení nového bonusového programu, o podpoře kompostování a o možnosti využití objemného odpadu pro vlastní potřebu, by měly zajistit

články v místním tisku. Místní noviny by měly obsahovat pravidelně články o novinkách v odpadovém hospodářství a také o možnostech třídění odpadů. Tato položka by měla být vzhledem k podpoře města zdarma.

Tab. 39 Provozní výdaje projektu dříve nevidované

Název položky	Roční výdaje (v Kč)	Půlroční výdaje (v Kč)
Výdaje na činnost obsluhy a administrativní činnost pracovníka OH	50 000	25 000
Pořízení barevných pytlů	0	0
Svoz barevných pytlů	8 096	4 048
Kancelářské potřeby	1 500	750
Výdaje na zpracování nápojových kartonů	346	173
Fryštácké listy	0	0
VÝDAJE CELKEM (v Kč)	59 942	29 971

Zdroj: vlastní zpracování

Průměrná cena za sběr, svoz a zpracování směsného komunálního odpadu na skládce byla ve výši 2 019,455 Kč/t za rok 2014 včetně DPH. V této částce je obsažen poplatek za uložení, který činí 500 Kč/t za rok bez DPH (osvobozeno). Množství směsného komunálního odpadu, které bylo v roce 2014 uloženo na skládkách, činilo 597,291 tun. Celkové výdaje za svoz a likvidaci tedy činily za rok 2014 hodnotu 1 504 848 Kč včetně DPH. Snížení množství směsného komunálního odpadu bychom očekávali vlivem zavedení bonusového programu, kdy občané budou více třídit separovaný odpad na úkor SKO a také vlivem zvýšené podpory domácího kompostování. Na základě předchozích zkušeností analyzovaných měst můžeme stanovit kvalifikovaným odhadem snížení SKO v roce 2015 o 5 %, takže bychom očekávali produkci 567,426 tun.

Vzhledem k tomu, že bychom očekávali změnu dodavatele, mohli bychom počítat i výhodnější cenu pro nakládání se směsným komunálním odpadem. Tuto cenu můžeme odvodit na základě dat poskytnutých Městským úřadem Holešov. Město Holešov platí za svoz SKO 990 Kč/t bez DPH za rok a u likvidace SKO se projevuje cena za uložení na skládce ve výši 500 Kč/t + 15 % DPH a poplatek za uložení ve výši 500 Kč/t (osvobozeno). Za předpokladu, že bychom očekávali podobnou cenu s přijetím nového dodavatele služeb, budou výdaje na zavedení opatření uvedeny v tab. 40.

Celková úspora výdajů po zavedení bonusového programu a podpory kompostování představuje částku 124 426 Kč za ½ roku 2015. Celoroční výdaje roku 2015 jsou v tabulce

uvedeny z důvodu lepšího vyčíslení pro druhou polovinu roku, ve kterém bychom mohli očekávat přijetí opatření.

Tab. 40 Úspora výdajů v oblasti nakládání se SKO

Období	DPH	Cena za svoz a likvidaci SKO (v Kč/t)	Poplatek za uložení (Kč/t)	Množství (t/rok)	Výdaje celkem (v Kč)
Stávající výdaje na svoz a likvidaci směsného komunálního odpadu					
Rok 2014	15 %	2 019,455	500	597,291	1 504 848,000
Nové výdaje na svoz a likvidaci směsného komunálního odpadu					
2015	15 %	1 713,500	500	567,426	1 255 997,000
½ roku 2015	15 %	1 713,500	500	283,713	627 999,000

Zdroj: vlastní zpracování

Musíme počítat i s tím, že by došlo ke zvýšení výdajů na tříděný odpad. V tabulce jsou uvedeny pouze ty položky, které budou vlivem zavedení bonusového programu ovlivněny tj. plast a papír. Nová položka – nápojový karton, která by byla zavedena ve městě Fryšták byla vyčíslena, co se týká výdajů v tab. 39, protože tyto výdaje dříve ve městě Fryšták nebyly sledovány. Průměrná cena za svoz a zpracování plastu se pohybovala okolo 3 645,014 Kč za 1 tunu a průměrná cena za svoz papíru byla 885,012 Kč. Na základě analyzovaného města, které také zavedlo bonusový program od poloviny roku, očekáváme, že dojde k navýšení produkce plastů o 5 % a k navýšení produkce papírů o 3 %.

Vzhledem k tomu, že by došlo k navýšení produkce plastů, došlo by i k navýšení průměrné ceny za svoz a zpracování odpadů. U této položky odpadů bychom mohli očekávat zvýšení průměrné ceny na hodnotu okolo 3 827,265 Kč za 1 tunu (navýšení o 5 %). Je velmi obtížné odhadnout průměrnou cenu pro další vývoj, protože tuto cenu neovlivňuje pouze cena za zpracování plastu, ale další faktory (doprava, činnost obsluhy), které se liší ve své ceně měsíc od měsíce. Je to dáno samozřejmě tím, že čím více produkce plastů, tím vyšší čas musí pracovníci vynaložit na sběr pytlů s plasty. Dochází ke zvýšení výdajů za ½ roku u plastů o částku 8 159,741 Kč (zaokrouhleno na 8 160 Kč).

Papír se již žádným dalším způsobem nezpracovává, jde pouze do dotřídovací linky, ze které se papír předává oprávněným osobám. U papíru se očekává nižší produkce, protože doposud byly nápojové kartony ukládány společně s papírem do modrých pytlů. Očekáváme tedy, že dojde k nižším výdajům na dotřídování papíru. Dojde tedy k nižší průměrné ceně, protože se nebude tento odpad muset dotřídovat. Vlivem nepotřebného dotřídování dochází u položky papíru k úspoře výdajů ve výši 118 Kč za půlrok.

Tab. 41 Zvýšení výdajů vlivem zavedení bonusového programu

Období	Položka	DPH	Cena za svoz a zpracování (v Kč/t)	Množství (t/rok)	Výdaje celkem (v Kč)
Stávající výdaje na svoz a zpracování tříděného odpadu					
Rok 2014	plast	15 %	3 645,014	43,680	159 214,200
	papír	15 %	885,012	24,750	21 904,050
Nové výdaje na svoz a zpracování tříděného odpadu					
Rok 2015	plast	15 %	3 827,265	45,864	175 533,682
	papír	15 %	850,000	25,493	21 669,050
½ roku 2015	plast	15 %	3 827,265	22,932	87 766,841
	papír	15 %	850,000	12,747	10 834,525

Zdroj: vlastní zpracování

Přicházíme k drobnějším opatřením, které nebudou mít až tak zásadní vliv na výdaje OH, ale k určitému vývoji u této položky by mělo dojít. Se zvýšením podpory kompostování bude nutné publikovat články, které budou informovat o tom, jak kompostovat vlastní BRO. V případě, že podpora domácí kompostování bude úspěšná, můžeme tedy očekávat, že dojde k nižšímu množství BRO předávané na zpracování do kompostárny. Jde o opatření, které je velmi malého rozsahu, a proto očekáváme pro druhou polovinu roku 2015 snížení BRO ve výši 0,5 %. Při tomto nepatrném snížení produkce nepředpokládám, že by došlo k navýšení výdajů za odvoz bioodpadu, protože očekáváme, že výdaje na nakládku a vykládku BRO budou obdobné jako před zvýšením podpory. Touto zvýšenou podporou by mohlo dojít k úspoře výdajů ve výši 591 Kč při zavedení tohoto opatření.

Tab. 42 Úspora výdajů v oblasti nakládání s BRO

Období	DPH	Cena za 1 t zpracování BRO	Množství (v t)	Výdaje celkem (v Kč)
Stávající výdaje na zpracování biologicky rozložitelných odpadů				
Rok 2014	15 %	1 437,5	164,337	236 234,000
Nové výdaje na zpracování biologicky rozložitelných odpadů				
Rok 2015	15 %	1 437,5	163,515	235 052,813
½ roku 2015	15 %	1 437,5	81,758	117 527,125

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci přijetí opatření snížení produkce objemného odpadu očekáváme na základě předchozích zkušeností u analyzovaného města snížení produkce objemného odpadu ve druhém pololetí roku 2015 o 5 %. Průměrná cena za svoz, nakládání a obsluhu s objemným odpadem v roce 2014 byla 2 371,716 Kč za 1 tunu. Cenu ovlivňuje řada faktorů, které byly popsány v analytické části. Při pozměněné průměrné ceně z důvodu menšího zpracování, můžeme očekávat úsporu nákladů ve výši 24 860 Kč. I když jde

o poměrně malou výši, každý krok, který povede ke snižování výdajů, je hodnocen jako prospěšný.

Tab. 43 Úspora výdajů v oblasti nakládání s objemnými odpady

Období	DPH	Cena za svoz a likvidaci objemného odpadu (v Kč/t)	Produkce objemného odpadu (v t)	Výdaje celkem (v Kč)
Stávající výdaje na svoz a likvidaci objemného odpadu				
Rok 2014	15 %	2 371,716	266,300	631 588,000
Nové výdaje na svoz a likvidaci objemného odpadu				
Rok 2015	15 %	2 300,00	252,985	581 865,500
½ roku 2015	15 %	2 300,00	126,493	290 933,900

Zdroj: vlastní zpracování

9.6.3 Příjmy z projektu

Jako první musíme zmínit, že přijetím projektu by byly ovlivněny příjmy odpadového hospodářství, a to jak v pozitivním, tak i v negativním směru. Začneme nejdříve vyčíslením předpokládaných příjmů z poplatku za komunální odpad od občanů. V případě, že bychom předpokládali, že realizace projektu proběhne od 1. července 2015, příjmy z poplatku za komunální odpad budou uvedeny celoroční, protože půlroční příjem není relevantní. A příjmy z poplatku za komunální odpad jsou vyčísleny samozřejmě beze slev, protože slevu budou obyvatelé nejdříve moci uplatnit až v případě placení poplatku za rok 2016. Slevy z poplatku za komunální odpad by se tedy promítly až v příjmech za rok 2016. I město Valašské Klobouky přijímalo motivační program od druhého pololetí, a proto z odhadu týkající se slevy za půlroční fungování programu můžeme vycházet z tohoto města.

V případě zapojení alespoň 200 občanů, bychom mohli předpokládat, že se sníží příjmy z poplatku za komunální odpad v následujícím roce o částku cca 3 000 Kč za půlroční fungování systému. Vzhledem k velikosti celkových příjmů z poplatku za komunální odpad je částka slevy pro všechny obyvatele za půlroční separovaný sběr velmi příznivá. Kdyby bonusový program fungoval po celý rok, tak bychom mohli očekávat snížení příjmů vlivem poskytnutých slev o vyšší částku než je vyčíslena za půl roku 2015. Protože bychom mohli předpokládat, že už obyvatelé budou znát podmínky fungování programu a zapojí se vyšší počet účastníků do programu. Už je pouze na vedení města, zda by přijalo opatření, aby byla stanovena maximální hranice pro poskytnutou slevu.

K 1. 1. 2015 bylo ve městě Fryšták 3 731 obyvatel. Díky úlevám na základě obecně závazné vyhlášky dochází k nižšímu počtu poplatníků, kterých bylo 3 499. Obyvatelé města Fryšták mají díky úlevám možnost platit poloviční poplatek ve výši 250 Kč za rok, celková výše poplatku je 500 Kč za rok na obyvatele.

Tab. 44 Stávající příjmy z poplatku za komunální odpad

Období	Poplatek za komunální odpad (v Kč)	Počet poplatníků	Příjmy celkem (v Kč)
Stávající příjmy z poplatku za komunální odpad			
Rok 2015	500	2 828	1 414 000
	250	671	167 750

Zdroj: vlastní zpracování

Se zvýšením vytrídění očekáváme i zvýšení příjmů od společnosti EKO-KOM a. s. Kromě základních odměn, které jsou získány na základě obsluhy míst zpětného odběru a na zajištění využití odpadů z obalů, může město získat odměny i za efektivitu. V následující tabulce jsou uvedeny celkové příjmy z odměn za zajištění míst zpětného odběru plastu a papíru v roce 2014. Jednotlivé odměny za plast a papír nejsou uvedeny z důvodu nejednotnosti odměn po celý rok, protože v každém čtvrtletí byla jiná vytríděnost, což ovlivnilo výši odměny a také, že se od 1. 7. 2014 měnila výše odměn od společnosti EKO-KOM a. s. V úvahu jsou brány pouze základní odměny týkající se těchto komodit. Nebude tudíž brána v potaz odměna za zpětný odběr a odměny za ostatní komodity.

Vyúčtování od společnosti EKO-KOM a. s. probíhá vždy čtvrtletně a pro výpočet základní složky odměny je důležité znát výtěžnost všech komodit za dané čtvrtletí. Abychom vypočítali alespoň teoreticky základní odměnu za půl roku, musíme nejdříve odhadnout výtěžnost komodit, od které se odvíjí výše sazby. U ostatních komodit budeme předpokládat obdobný vývoj a naopak u plastu a papíru očekáváme vlivem zavedení bonusového programu zvýšení. Tudíž budeme předpokládat, že průměrná výtěžnost komodit za rok 2015 bude ve výši 129 238 kg a tuto částku vydělíme počtem obyvatel k 1. 1. 2014 a dostaneme průměrnou výtěžnost za rok 2015 v hodnotě 34,788 kg/obyvatele/rok (tj. $129\,238 : 3\,715$). Tato výtěžnost je důležitá k určení sazby odměn za obsluhu míst zpětného odběru.

I když společnost EKO-KOM a. s. provádí vyúčtování čtvrtletně, pro zjednodušení budeme uvažovat o produkci komodit za půl roku. Základní složka odměny se tedy vypočte

na základě způsobu uvedeného dále. Nejprve se množství vyříděného odpadu vynásobí příslušným podílem obalové složky. Tím dostaneme hmotnost obalové složky daného obalového materiálu obsažené ve vyříděném odpadu. Tuto část ještě dále vynásobíme příslušnou sazbou odměn za obsluhu míst zpětného odběru. Sazba pro daný druh odpadu se vybere na základě počtu obyvatel a výtěžnosti na obyvatele.

V případě komodity – plast bude celková základní odměna za zajištění využití odpadů z obalů 70 895,425 Kč. K této odměně dojdeme, když vynásobíme 22,932 tun výtěžnosti plastu koeficientem podílu obalové složky plastu 0,77 a stanovenou sazbou odměny ve výši 4 015 Kč/tun. Můžeme očekávat výtěžnost papíru za druhé čtvrtletí roku 2015 ve výši 12,747 tun. Tuto výtěžnost vynásobíme koeficientem 0,34 a sazbou odměny za obsluhu míst zpětného odběru a dostaneme tedy hodnotu 9 400,403 Kč. Toto číslo představuje základní odměnu za obsluhu míst zpětného odběru. I když došlo oproti předchozímu roku k navýšení vyříděnosti sběru, musíme konstatovat, že vlivem změn sazeb dochází ke snížení příjmů.

V případě přijetí opatření na sběr nápojových kartonů bychom mohli očekávat vyřídění 0,500 tun nápojového kartonu za půl roku. Toto množství se vynásobí číslem 1 (jde o koeficient podílu obalové složky nápojového kartonu. Číslo $0,500 \times 1$ nám říká, že v 0,500 tunách vyříděného nápojového kartonu bylo obsaženo 0,500 tun obalů. Vynásobením této hodnoty příslušnou sazbou, která závisí na počtu obyvatel města a také na výtěžnosti jednotlivých komodit se získá odměna za obsluhu míst zpětného odběru ve výši 1 721 Kč (tj. $0,500 \times 1,00 \times 3 442$).

Tab. 45 Nové odměny za obsluhu míst zpětného odběru od společnosti EKO-KOM a. s.

Období	Položka	Sazba odměny (v Kč/t)	Koeficient (v %)	Množství (v t)	Celková odměna (v Kč)
Stávající příjmy od společnosti EKO-KOM a. s.					
2014	plast	-	81	43,680	156 131,000
	papír	-	34	24,750	20 985,770
Nové příjmy od společnosti EKO-KOM a. s.					
½ roku 2015	plast	4 015	77	22,932	70 895,425
	papír	2 169	34	12,747	9 400,403
	nápojové kartony	3 442	100	0,500	1 721,000

Zdroj: vlastní zpracování na základě rozpisu fakturace po komoditách pro město Fryšták, 2014; soubory ke stažení, 2014

S odměnou za obsluhu míst zpětného odběru souvisí i bonusové složky, které mohou tuto odměnu navýšit. Ovšem odhad bonusu za efektivitu využití sběrné sítě je v tomto případě obtížné. Tento bonus byl v roce 2014 za sběr plastů ve výši 3 127,28 Kč a naopak bonus související se sběrem papíru byl ve výši 3 672,01 Kč. Tento bonus závisí na počtu svezných pytlů, jejich objemu a výtěžnosti odděleného sběru. Jinými slovy je důležité, jak obyvatelé odevzdávají naplněné pytle. Musí se obyvatelům opakovat, aby neodevzdávali zbytečně poloprázdné pytle, protože to ovlivňuje bonus za efektivitu. Na tento bonus má město nárok pouze v případě, že má měrnou hmotnost odpadu v nádobě určitou velikost. U těchto bonusů můžeme očekávat nevýznamné zvýšení. Vlivem zavedení bonusového programu předpokládáme, že by se bonus za efektivitu u plastu mohl zvýšit o cca 600 Kč za půl roku a u papíru by mohlo dojít ke zvýšení o cca 300 Kč za půl roku. U nápojových kartonů bonus za efektivitu využití sběrné sítě nelze uplatnit.

V následující tabulce jsou vypočteny odměny za zajištění využití odpadů z obalů. Protože odměna za zajištění využití odpadů z obalů byla ve městě Fryšták využívána až od třetího čtvrtletí roku 2014, není v tab. 46 uvedena jednotná sazba za úpravu odpadů, která by neodpovídala výtěžnosti komodit. Od 1. 1. 2015 došlo k nárůstu sazby za úpravu odpadů, a proto dochází k poměrně významnému zvýšení příjmů. Tyto příjmy kompenzují snížení výši odměn za obsluhu míst zpětného odběru. Výpočet této odměny je jednoduchý, protože dochází pouze k součinu dvou čísel tj. sazby za úpravu odpadů a množství vytríděnosti sběru. Ve srovnání s předchozím rokem dochází ke zvýšení příjmů v oblasti nakládání s plasty ve výši 16 374 Kč (tj. $13\,759,2 \times 2 - 11\,143,980$) a zvýšení příjmů v oblasti nakládání s papírem v hodnotě 2 877 Kč (tj. $1\,912,05 \times 2 - 947,240$).

Tab. 46 Nové odměny za zajištění využití odpadů z obalů od společnosti EKO-KOM a. s.

Období	Položka	Sazba za úpravu odpadů (v Kč/t)	Množství (v t)	Celková odměna (v Kč)
Stávající příjmy od společnosti EKO-KOM a. s.				
2014	plast	-	43,680	11 143,980
	papír	-	24,750	947,240
Nové příjmy od společnosti EKO-KOM a. s.				
½ roku 2015	plast	600	22,932	13 759,2
	papír	150	12,747	1 912,05
	nápojové kartony	150	0,500	75,000

Zdroj: vlastní zpracování na základě rozpisu fakturace po komoditách pro město Fryšták, 2014; soubory ke stažení, 2014

Na základě výše uvedených odměn (odměna za obsluhu míst zpětného odběru, bonus efektivity, odměna za zajištění využití odpadů z obalů) můžeme očekávat následující zvýšení odměn pro jednotlivé komodity oproti minulému roku ve výši:

- Plast: $-14\,340 + 600 + 16\,374 = 2\,634$ Kč
- Papír: $-2\,185 + 300 + 2\,877 = 992$ Kč
- Nápojové kartony: $1\,721 + 0 + 75 = 1\,796$ Kč

Je nutné poznamenat, že výpočty byly brány na základě průměrné výtěžnosti, ale v každém čtvrtletí může být výtěžnost jiná, což by samozřejmě ovlivnilo výši odměny.

9.6.4 Celkové finanční zhodnocení projektu

Tab. 47 obsahuje výši předpokládaných výdajů na základě přijatých opatření. Tyto výdaje jsou vyčísleny na půl roku po zavedení výše uvedených opatření, protože jsme v prvním čtvrtletí roku 2015. Nejvíce ovlivňují výši celkových výdajů výdaje v oblasti nakládání se směsným komunálním odpadem, protože byla vypočítána úspora nákladů v případě přijetí nového dodavatele služby. S přijetím všech opatření by tedy došlo k úspoře výdajů ve výši 78 876 Kč za polovinu roku 2015. Musím zde však upozornit na fakt, že výše předpokládaných výdajů byla odhadována a stojí na předchozích zkušenostech analyzovaných měst. Tudíž každé město má jiné podmínky a reálná výše výdajů může být rozdílná.

Tab. 47 Předpokládaná výše celkových výdajů po zavedení opatření

Položka	Výdaje za ½ roku 2015 (v Kč)
Počáteční výdaje na spuštění projektu	32 988
Provozní výdaje	29 971
Úspora výdajů v oblasti nakládání se SKO	- 124 426
Zvýšení výdajů tříděného sběru vlivem bonusového programu	8 042
Úspora výdajů v oblasti nakládání s BRO	-591
Úspora výdajů v oblasti objemných odpadů	- 24 860
VÝDAJE CELKEM (v Kč)	-78 876

Zdroj: vlastní zpracování

V tab. 48 lze vidět předpokládané zvýšení příjmů v případě, že by město Fryšták přijalo navrhovaná opatření v celkové výši 5 422 Kč. Nelze si nevšimnout, že dochází k velmi malému zvýšení příjmů, což způsobuje fakt, že bonusový program by byl zaveden ve městě pouze po velmi krátkou dobu a nedocházelo by ještě k tak velké výtěžnosti odpadů. Ale lze předpokládat na základě města Valašské Klobouky, kde také byl zaveden

program v půlce roku, že v dalším roce dojde k výraznějším nárůstu vyřídění odpadů a k vyšším příjmům od společnosti EKO-KOM a. s. Co ale ovlivnilo příjmy od této společnosti nejvíce, je změna sazebníku odměn od 1. 1. 2015. Od tohoto data obce musí počítat s nižšími odměnami za obsluhu míst zpětného odběru. A i když se zvyšovaly sazby u jiných odměn, není celková výše odměn příliš vysoká.

Tab. 48 Předpokládané zvýšení příjmů po zavedení opatření

Položka	Příjmy za ½ roku 2015 (v Kč)
Zvýšení příjmů – plast	2 634
Zvýšení příjmů – papír	992
Zvýšení příjmů – karton	1 796
PŘÍJMY CELKEM (v Kč)	5 422

Zdroj: vlastní zpracování

9.7 Rizika projektu

Odpadové hospodářství je složitý proces v oblasti financování, protože obce se snaží, aby nedocházelo k velkým ztrátám v oblasti financování, ale na druhou stranu se musí sladit environmentální oblast. A proto s přijetím projektu může vzniknout řada rizik, která jsou rozdílného charakteru. Při realizaci projektu se mohou vyskytnout rizika, která jsou zachycena v tab. 49. Výši rizika lze rozdělit do následujících kategorií podle závažnosti:

- 1 – nízké riziko,
- 2 – spíše nízké riziko,
- 3 – střední riziko,
- 4 – spíše vysoké riziko,
- 5 – vysoké riziko.

Tab. 49 Možný výskyt rizik s přijetím projektu

Označení rizika	Druh rizika	Výše rizika
A	nezájem občanů zapojit se do bonusového programu	5
B	náchylnost pytlů k poškozování/protrhávání	1
C	neochota občanů k třídění bioodpadu a využívání domácího kompostování	2
D	velké množství nežádoucích příměsí v bioodpadu	3
E	umístování tříděného sběru do nesprávného pytle	1
F	nepřihlášení vhodného dodavatele do výběrového řízení	4
G	nezájem občanů o odložený objemný odpad	1

Zdroj: vlastní zpracování

- **A - nezájem občanů zapojit se do bonusového programu**

V případě, že by občané neměli zájem se zapojit do bonusového programu, představovalo by to nejvyšší možné riziko, protože v případě přijetí bonusového programu by byly již vynaloženy pořizovací náklady na bonusový program. Toto riziko lze eliminovat pomocí průzkumu veřejného mínění s dostatečným vzorkem.

- **B – náchylnost pytlů k poškozování/protrhávání**

Pytle pro třídění odpadů jsou přizpůsobeny pro větší hmotnost a taky mají větší tloušťku, ovšem může docházet i přesto k poškozování při manipulaci s pytlem. Je také nutné, aby občané skladovali pytle na vhodných místech, aby nedocházelo k poškozování ze strany hlodavců. Protože jsou pytle speciálně vyrobeny pro tříděný odpad a již pytlový sběr ve městě Fryšták funguje, je riziko stanoveno jako nízké.

- **C – neochota občanů k třídění bioodpadu a využívání domácího kompostování**

Od letošního roku začala platit vyhláška, která stanovuje povinnost obcím zajistit třídění bioodpadů. A proto se obce začaly na tuto problematiku zaměřovat více. Pro město Fryšták třídění bioodpadů není novinkou. A proto se nepředpokládá, že by občané nebyli ochotni ve velkém třídít bioodpad. Pro řadu lidí je ovšem jednodušší umístit tento odpad do běžného směsného komunálního odpadu, a proto je riziko určené jako spíše nízké. Eliminace tohoto rizika může být dosažena například tím, že bude probíhat neustálé informování o přínosech domácího kompostování.

- **D – velké množství nežádoucích příměsí v bioodpadu**

Tento problém je velmi těžko ovlivnitelný, protože záleží na občanech, jak budou svědomití při třídění odpadů a nebudou umístit do bioodpadů nežádoucí obsah. Mezi největší prohřešky patří, když občané do bioodpadů umístit i kamení, které se do bioodpadů nedostává vždy záměrně.

- **E – umístování tříděného sběru do nesprávného pytle**

V případě nesprávného a neúčinného informování může dojít ke špatnému umístování tříděného sběru do nesprávných pytlů dle barev. Toto riziko je klasifikováno jako nízké a tomuto riziku můžeme předcházet pravidelným informováním v místních novinách a v případě nového barevného pytle na sběr poskytnout informační leták o tom, co do pytle patří.

- **F - nepřihlášení vhodného dodavatele do výběrového řízení**

Firmy, které nabízejí služby v oblasti nakládání odpadů bez výběrového řízení, nezveřejňují své cenové nabídky. Protože každá firma vytváří cenovou podmínku každému

zákazníkovi na míru odrážející se od množství poskytujících služeb. V této situaci nejsme schopni přesně vyčíslit úspory nákladů v oblasti likvidace odpadů. Riziko ale nevzniká pouze v tom, že nebude předložena vyhovující cenová nabídka, ale také v tom, že dodavatel nesplní předepsané podmínky výběrového řízení. A proto je toto riziko klasifikováno jako spíše vysoké riziko.

- **G – nezájem občanů o odložený objemný odpad**

V případě, že by občané neprojeвили zájem o odložený objemný odpad, nemělo by cenu vůbec užitečný objemný odpad nadále uchovávat na dvoře technických služeb. Vzhledem k tomu, že výdaje na skladování objemného odpadu jsou prakticky nulové, tak i toto riziko není hodnoceno jako vysoké a bylo vyhodnoceno jako nízké.

9.8 Shrnutí projektové části

Je nezbytné, aby neustále docházelo ke zlepšování přístupu s veřejností v podávání informací o stavu odpadového hospodářství. Protože jen tak si mohou obyvatelé uvědomit, že nedělají věci správně a snažit se více ke snížení směsného komunálního odpadu, BRO ve směsném komunálním odpadu a naopak ke zvýšení vytríděnosti odpadů. Ke zvýšení povědomí občanů může pomoci i dokument Plán odpadového hospodářství města Fryšták, ve kterém je nezbytné stanovit cíle. Ty pomohou městu se lépe orientovat, jakým směrem se v oblasti nakládání s odpady ubírá.

Nejvíce zlepšujících opatření bylo přijato od města Valašské Klobouky, protože jejich odpadové hospodářství je nejen na výborné úrovni, ale i náklady OH jsou v tomto městě nízké i přes zavedení nejen pytlového sběru v rámci bonusového programu „Třídím“, ale také má zavedené klasický nádobový sběr. Řada opatření jsou menšího rozsahu, ovšem každé zlepšující opatření musí být chápáno pozitivně, ať už to je pouze ve zvýšení informovanosti obyvatel města Fryšták.

I když se bonusový program jako samostatná kampaň jeví jako ztrátová, je nutné poznamenat, že obyvatelé města budou mít širší škálu v možnosti třídění odpadů a všechna analyzovaná města už umožňují třídění kartonových obalů samostatně. I když cílem je zlepšení hospodaření odpadového hospodářství, tak postupnými kroky k vyšším možnostem třídění separovaných odpadů se hospodaření bude zlepšovat na základě kompenzací od autorizované společnosti EKO-KOM a. s. Příjmy od této společnosti se zvýšením vytríděnosti pouze nepatrně zvýší, ale důvodem je, že tento program bude

teprve v začátcích a obyvatelé nebudou mít tak velký prostor pro sžití s tímto programem. A proto očekáváme, že v budoucnu se budou nadále příjmy od EKO-KOM a. s. zvyšovat.

V případě, že by vedení města uvažovalo o přijetí navrhovaných opatření, musí zvažovat rizika, která s projektem souvisí. Eliminace rizik bude nejen malého, ale i většího rozsahu, protože v případě zavedení bonusového programu doporučuji provést dotazníkové šetření mezi obyvateli města, na základě kterého bychom mohli usoudit, zda obyvatelé mají zájem zapojit se do tohoto programu.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo navrhnout nejlepší praktiky, které by přinesly zlepšení situace ve financování odpadového hospodaření. Tohoto cíle bylo dosaženo postupnými kroky. Nejdříve bylo nutné vyzorovat, jestli město Fryšták hospodaří s přebytkovým či deficitním rozpočtem. Město Fryšták je velmi zodpovědné a od roku 2013 nemělo deficitní rozpočet. Informace k hospodaření města byly získány ze závěrečných účtů města Fryšták za roky 2012-2014. Kvalitní financování bylo podloženo i analýzou finančních ukazatelů, které jsou ve městě Fryšták na velmi dobré úrovni.

Aby bylo možné přijmout opatření pro zlepšení financování odpadového hospodářství, byla provedena analýza hospodaření v této oblasti. Při analýze byl dokázán všeobecný problém nejen u městě Fryšták, ale i u dalších analyzovaných měst, kdy skutečné výdaje odpadového hospodářství převyšují hranici nejen místního poplatku, ale také hranici celkových příjmů odpadového hospodářství. Ve všech analyzovaných letech byla tato oblast v záporných hodnotách, ovšem lišila se výše ztráty. Oblast odpadového hospodářství patří každoročně mezi ztrátové v obecních rozpočtech a i v budoucnu je nutné jim věnovat značnou pozornost.

Byly navrženy takové praktiky, které by v následujících obdobích měly přinést zlepšení nejen příjmové stránky odpadového hospodářství v podobě zvýšení odměn od společnosti EKO-KOM a. s., ale také nákladové stránky související s nižšími náklady na skládkování. Řada opatření byla převzata od analyzovaných měst, ve kterých tato opatření již delší dobu fungují. Jedno z doporučení je přijmout bonusový program, který především zvýší vytríděnost odpadů. Bylo by také přínosné zvýšit podporu kompostování. Městu Fryšták bylo také doporučeno vypsát nové výběrové řízení na dodavatele služeb, který by zajistil sběr a svoz směsného komunálního odpadu. Bylo zjištěno velké množství výdajů v oblasti nakládání s objemným odpadem. Tyto výdaje se sníží, když město Fryšták umožní bezplatný odběr vhodného objemného odpadu nebo tento odpad daruje potřebným. K lepší efektivnosti odpadového hospodářství přispěje zpracování Plánu odpadového hospodářství města Fryšták.

V případě přijetí všech opatření by došlo k úspoře výdajů vlivem snížení množství směsného komunálního odpadu ukládaného na skládky, biologicky rozložitelného odpadu a objemných odpadů. I když by se vlivem přijatých opatření zvýšily i v určitých oblastech

výdaje, byly by tyto výdaje částečně kompenzovány zvýšením příjmů od autorizované společnosti EKO-KOM a. s.

Je už zcela a pouze na vedení města Fryšták, zda některému opatření a doporučení dá šanci a vydá se novým směrem. Je zde zapotřebí znovu zopakovat, že bez podporujících informací poskytovaných obyvatelům města není možné očekávat lepší výsledky v oblasti odpadového hospodářství a není reálné zavádět nový projekt. I když je doporučující pro město Fryšták přijmout motivační program s možností snížení poplatku za komunální odpad, měli by být občané přesvědčeni o tom, že by měli třídít odpad především kvůli dobrému pocitu, že dělají něco pro ochranu životního prostředí. V případě, že by se bonusový program ve městě Fryšták osvědčil, doporučovala bych v budoucnu uvažovat i nad variantou zavedení pytlového sběru pro kovové obaly. I když bylo v projektové části uvedeno, že tento sběr bývá ekonomicky nevýhodný, město Fryšták by udělalo krok k dalšímu efektivnějšímu třídění odpadů.

V budoucnu bych viděla potenciál v zavedení komunitního kompostování nejen na dvoře Technických služeb Fryšták. Toto opatření přispěje k výraznému poklesu biologicky rozložitelného odpadu, který by jinak byl zpracován v kompostárně ve vedlejším městě. Protože zavedení komunitního kompostování přinese i prospěch v podobě využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území města. Ovšem k zavedení tohoto opatření je důležité zajištění financování v podobě dotací na vybavení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BIOM.CZ, © 2001-2009. Projekty: *Realizační program pro biologicky rozložitelné odpady*. [online]. [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://biom.cz/rp-bro/04.pdf>

ČESKO, 1990. Zákon č. 565 ze dne 13. prosince 1990 o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 92, s. 2106-2109 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2403>

ČESKO, 2000. Zákon č. 250 ze dne 9. srpna 2000 o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, s. 3557-3567 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3461>

ČESKO, 2001a. Vyhláška č. 381 ze dne 17. Října 2001, kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 145, s. 8238-8340 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3723>

ČESKO, 2001b. Zákon č. 185 ze dne 15. května 2001 o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 71, s. 4074-4113 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3649>

ČESKO, 2001c. Zákon č. 477 ze dne 31. prosince 2001 o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 172, s. 9948-9969 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3750>

Češi loni opět vytrídili více elektroodpadu, 2012. In: *Moderní obec* [online]. Praha: *Economia*, a. s., 3. 2. 2012 [cit. 2015-02-27]. ISSN 1211-0507. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/cesi-v-lonskem-roce-vytridili-opet-vice-elektroodpadu/>

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE, 2008. Směrnice Evropského Parlamentu a Rady ze dne 19. listopadu 2008, o odpadech a o zrušení některých směrnic. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. CS, L 312/3 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008L0098&from=CS>

FRÝDEK, Jan, 2013. Nakládání s odpady aneb dárek občanům. In: *Peníze.cz: Spotřebitel* [online]. 18. 1. 2013 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/spotrebitel/248419-nakladani-s-odpady-aneb-darek-obcanum>

GROLMUS, Lukáš, 2014. Výsledky systému EKO-KOM za rok 2013. In: *Odpady a obce - Konference 2014: Sborník přednášek*. s. 163-169. Dostupné z: http://www.ekokom.cz/uploads/attachments/Obecne/sborniky/sbornik_Odpady_a_obce_2014.pdf

HAVELKA, Petr, 2015. ČAOH – přehledné shrnutí legislativních změn pro obce. In: *Česká asociace odpadového hospodářství* [online]. 6.1.2015 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://www.caoh.cz/odborne-clanky-a-aktuality/caoh-prehledne-shrnuti-legislativnich-zmen-pro-obce.html>

Hlášení o produkci a nakládání s odpady města Fryšták, 2012. Fryšták.

Hlášení o produkci a nakládání s odpady města Fryšták, 2013. Fryšták.

Hlášení o produkci a nakládání s odpady města Fryšták, 2014. Fryšták.

HŘEBÍČEK, Jiří et al., 2009. *Integrovaný systém nakládání s odpady na regionální úrovni*. 1. vyd. Brno: Littera. 202 s. ISBN 978-80-85763-54-6.

CHEN, Marty, 2015. Waste. *ReVista: Harvard review of Latin America* [online]. Cambridge, MA: David Rockefeller Center for Latin American Studies, Harvard University, roč. 14, č. 2 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://search.proquest.com.proxy.k.utb.cz/docview/1654706623?accountid=15518>

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KIZLINK, Juraj, 2014. *Odpady: sběr, zpracování, využití, zneškodnění, legislativa*. 3. upr. a rozš. vyd., V Akademickém nakl. CERM 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 483 s. ISBN 978-80-7204-884-7.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KURAŠ, Mečislav, 2014. *Odpady a jejich zpracování*. Vyd. 1. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor, 343 s. ISBN 978-80-86832-80-7.

LEVIN, Amelia, 2014. What's Happening with Waste Management. *Foodservice equipment: FE* [online]. Roč. 67, č. 5 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://search.proquest.com.proxy.k.utb.cz/docview/1652955279?accountid=15518>

MÁČE, Miroslav, 2012. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

MÁČE, Miroslav, 2013. *Účetnictví a finanční řízení*. 1. vyd. Praha: Grada, 551 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

MALČEKOVÁ, Hana, 2014. *Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka*. Praha: Linde Praha, 255 s. ISBN 978-80-7201-905-2.

MĚSTO FRYŠTÁK, 2006. Obecně závazná vyhláška č. 3/2006, kterou se stanoví Systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů vznikajících na území města Fryštáku včetně systému nakládání se stavebním odpadem. In: *Město Fryšták: Vyhlášky, sazebníky, dokumenty* [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: http://www.frystak.cz/files_tiny/vyhlasky/ozv-3-06-odpady.doc

MĚSTO FRYŠTÁK, 2014a. In: *Město Fryšták* [online]. [cit. 2015-02-14]. Dostupné z: <http://www.frystak.cz/?ukaz=1&lan=cz&grafika=0>

MĚSTO FRYŠTÁK, 2014b. Obecně závazná vyhláška č. 1/2014, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování

komunálních odpadů. In: *Město Fryšták: Vyhlášky, sazebníky, dokumenty* [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: http://www.frystak.cz/files_tiny/vyhlasky/ozv1-2014odpad.doc

Městský úřad: Organizační schéma, 2013. In: *Město Fryšták* [online]. [cit. 2015-02-14]. Dostupné z: <http://www.frystak.cz/?ukaz=28&lan=cz&grafika=0>

MOLDAN, Bedřich, 2009. *Podmaněná planeta*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 419 s. ISBN 978-80-246-1580-6.

NOVÁKOVÁ, Šárka, 2014. Evropské noviny: Výsledky celostátní soutěže obcí „O křišťálovou popelnici“. In: *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. 27. 6. 2014 [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/tiskovy-servis/informovali-o-nas/evropske-noviny-vysledky-celostatni-souteze-obci-o-kristalovou-popelnici.aspx>

Obyvatelstvo: Počet obyvatel v obcích, 2012. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/20556275/13011203.pdf/efb51457-067b-4420-94f7-651151d9a704?version=1.0>

Obyvatelstvo: Počet obyvatel v obcích, 2013. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/20556279/13011303.pdf/263f9291-d1e3-4aa1-aaf5-f8b056e399e7?version=1.0>

Obyvatelstvo: Počet obyvatel v obcích, 2014. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/20556283/1300721403.pdf/cbf58cfc-65ed-4d7b-ab41-f13024e09fcf?version=1.0>

Odpadové hospodářství: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR, 2014. In: *IURMO* [online]. Praha [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: http://www.instituturmo.cz/images/Hodnoceni_nakladu_na_hospodaren_s_KO_2014_F2.pdf

OSERSOVÁ, Marta, 2014. Řízení veřejných služeb v obcích – aplikace na služby nakládání s odpady. In: PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje,*

trendy, zahraniční zkušenosti. 1. vyd. Praha: Grada, s. 144-148. Kapitola 4.11. ISBN 978-80-247-5256-3.

Strategický rozvojový plán města Fryšták 2014-2020, 2014. In: *Město Fryšták* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://www.frystak.cz/files_tiny/soubory/sprmf2014-2020analyza3107.pdf

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, xiv, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PAVLÍK, Marek, 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

Plán odpadového hospodářství ČR, © 2008-2014. In: *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

POSPÍŠIL, Richard, 2013. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 195 s. ISBN 978-80-7431-112-3.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

ROSEN, Harvey S a Ted GAYER, 2010. *Public finance*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, xxii, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1.

Rozpis fakturace po komoditách pro město Fryšták za období 1. 1. 2014-31. 3. 2014. EKO-KOM, a. s.

Rozpis fakturace po komoditách pro město Fryšták za období 1. 4. 2014-30. 6. 2014.
EKO-KOM, a. s.

Rozpis fakturace po komoditách pro město Fryšták za období 1. 7. 2014-30. 9. 2014.
EKO-KOM, a. s.

Rozpis fakturace po komoditách pro město Fryšták za období 1. 10. 2014-31. 12. 2014.
EKO-KOM, a. s.

Rozvaha územní samosprávné celky, svazky obcí, regionální rady regionu soudržnosti sestavený k 13/2012, 2012. Fryšták.

Rozvaha územní samosprávné celky, svazky obcí, regionální rady regionu soudržnosti sestavený k 13/2013, 2013. Fryšták.

Rozvaha územní samosprávné celky, svazky obcí, regionální rady regionu soudržnosti sestavený k 13/2014, 2014. Fryšták.

SHAH, Anwar, c2007. *Local budgeting*. Washington, D.C.: World Bank, xxii, 381 s. ISBN 978-0-8213-6945-6.

SLAVÍK, Jan, 2004. *Ekonomické modely hodnocení komplexních nákladů v odpadovém hospodářství*. 1. vyd. Praha: IREAS, 231 s. ISBN 80-86684-23-7. Dostupné také z: http://www.ireas.cz/images/projekty/kno/kno_publicace.pdf

SLAVÍK, Jan, 2009. *Poplatkové systémy v obcích - rizika a příležitosti pro odpadové hospodářství*. Vyd. 1. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, 198 s. ISBN 978-80-86684-59-8.

SLAVÍK, Jan, 2014. Finanční motivace k třídění odpadu v podmínkách ČR. In: *IHNED.CZ: Odpady* [online]. 15. 4. 2014 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://odpady.ihned.cz/c1-62012640-financni-motivace-k-trideni-odpadu-v-podminkach-cr>

Soubory ke stažení, 2014. *EKO-KOM, a. s.* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: http://www.ekokom.cz/uploads/attachments/Obce/Priloha_3_Sazebniky_odmen_nova_smlouva_od_1.1.2015.pdf

SÝKORA, Marek, 2014. Ekonomika odpadového hospodářství v obcích ČR – aktualizace údajů za rok 2013. In: *Odpady a obce - Konference 2014: Sborník přednášek*. s. 170-173.

Dostupné z:

http://www.ekokom.cz/uploads/attachments/Obecne/sborniky/sbornik_Odpady_a_obce_2014.pdf

ŠMUCLEROVÁ, Jarmila, 2015. Přehled nové legislativy od 1. 1. 2015. In: *Kocián Šolc Balaščík: Advokátní kancelář* [online]. 1. 1. 2015 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z:

http://www.ksb.cz/cs/novinky-publikace/clanky/2813_prehled-nove-legislativy-od-1-1-2015

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN, 2009. *Veřejná správa a finance*. 1.vyd. Brno: Albert, 164 s. ISBN 978-80-7326-162-7.

VOŠTOVÁ, Věra, 2009. *Logistika odpadového hospodářství*. Vyd. 1. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 349 s. ISBN 978-80-01-04426-1.

VRBOVÁ, Martina, 2011. Odpady v obcích: Rozdíly mezi náklady a příjmy jsou obrovské. In: *IHNED.CZ: Odpady* [online]. 5. 10. 2011 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://enwiweb.ihned.cz/clanek/89172/odpady-v-obcich-rozdily-mezí-naklady-a-prijmy-jsou-obrovske>

VRBOVÁ, Martina, 2014. Ekonomika odpadového hospodářství v obcích ČR – aktualizace údajů za rok 2013. In: *Odpady a obce - Konference 2014: Sborník přednášek*. s. 163-169. Dostupné z:

http://www.ekokom.cz/uploads/attachments/Obecne/sborniky/sbornik_Odpady_a_obce_2014.pdf

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 13/2012, 2012. Fryšták.

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 13/2013, 2013. Fryšták.

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 13/2014, 2014. Fryšták.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BRO	Biologicky rozložitelný odpad
CZ	Cizí zdroje
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
KO	Komunální odpad
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OH	Odpadové hospodářství
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	Směsný komunální odpad
ÚSC	Územně samosprávné celky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Organizační struktura Městského úřadu Fryšták	40
Obr. 2 Celková produkce odpadů ve městě Fryšták v letech 2012-2014	49
Obr. 3 Celková produkce odpadů na 1 obyvatele ve městě Fryšták v letech 2012- 2014.....	49
Obr. 4 Přehled produkce odpadů dle nejvýznamnějších položek města Fryšták.....	52
Obr. 5 Bilance příjmů a výdajů odpadového hospodářství ve městě Fryšták v letech 2012-2014.....	56
Obr. 6 Názorný příklad čárového kódu	75

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Sazba základního poplatku za ukládání odpadů Kč/t (kalendářní rok)	36
Tab. 2 Sazba rizikového poplatku za ukládání nebezpečných odpadů Kč/t (kalendářní rok)	36
Tab. 3 Vývoj počtu obyvatel v letech 2012-2014 k 1. 1.....	39
Tab. 4 Přehled příjmů a výdajů města Fryšták v letech 2012-2014 v tis. Kč	41
Tab. 5 Ukazatel běžné likvidity v letech 2012-2014	42
Tab. 6 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2012-2014	43
Tab. 7 Ukazatel dluhové služby v letech 2012-2014.....	43
Tab. 8 Cizí zdroje na 1 obyvatele v letech 2012-2014	43
Tab. 9 Ukazatel zadluženosti v letech 2012-2014	44
Tab. 10 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích v letech 2012-2014	44
Tab. 11 Vybavení města Fryšták zařízeními a nádobami pro sběr odpadů	46
Tab. 12 Produkce komunálního odpadu ve městě Fryšták	50
Tab. 13 Produkce smíšeného komunálního odpadu ve městě Fryšták	50
Tab. 14 Produkce objemného odpadu ve městě Fryšták	51
Tab. 15 Produkce biologicky rozložitelného odpadu ve městě Fryšták	51
Tab. 16 Produkce tříděného sběru ve městě Fryšták	52
Tab. 17 Příjmy odpadového hospodářství města Fryšták	53
Tab. 18 Podíl příjmu OH na celkových příjmech města Fryšták.....	54
Tab. 19 Výdaje odpadového hospodářství města Fryšták	55
Tab. 20 Podíl výdajů OH na celkových výdajích města Fryšták	55
Tab. 21 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Fryšták	56
Tab. 22 Vybavení města Sezemice zařízeními a nádobami pro sběr odpadů.....	58
Tab. 23 Produkce komunálního odpadu ve městě Sezemice.....	58
Tab. 24 Příjmy odpadového hospodářství města Sezemice.....	59
Tab. 25 Výdaje odpadového hospodářství města Sezemice	60
Tab. 26 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Sezemice	61
Tab. 27 Vybavení města Hanušovice zařízeními a nádobami pro sběr odpadů	61
Tab. 28 Produkce komunálního odpadu ve městě Hanušovice	62
Tab. 29 Příjmy odpadového hospodářství města Hanušovice	62
Tab. 30 Výdaje odpadového hospodářství města Hanušovice	63
Tab. 31 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Hanušovice.....	63

Tab. 32 Vybavení města Valašské Klobouky zařízeními a nádobami pro sběr odpadů.....	64
Tab. 33 Produkce komunálního odpadu ve městě Valašské Klobouky.....	65
Tab. 34 Příjmy odpadového hospodářství města Valašské Klobouky.....	66
Tab. 35 Výdaje odpadového hospodářství města Valašské Klobouky.....	66
Tab. 36 Saldo příjmů a výdajů odpadového hospodářství města Valašské Klobouky.....	67
Tab. 37 Srovnání příjmů a výdajů OH na 1 obyvatele v jednotlivých městech.....	70
Tab. 38 Počáteční výdaje na spuštění projektu.....	82
Tab. 39 Provozní výdaje projektu dříve nevidované.....	84
Tab. 40 Úspora výdajů v oblasti nakládání se SKO.....	85
Tab. 41 Zvýšení výdajů vlivem zavedení bonusového programu.....	86
Tab. 42 Úspora výdajů v oblasti nakládání s BRO.....	86
Tab. 43 Úspora výdajů v oblasti nakládání s objemnými odpady.....	87
Tab. 44 Stávající příjmy z poplatku za komunální odpad.....	88
Tab. 45 Nové odměny za obsluhu míst zpětného odběru od společnosti EKO-KOM a. s.....	89
Tab. 46 Nové odměny za zajištění využití odpadů z obalů od společnosti EKO-KOM a. s.....	90
Tab. 47 Předpokládaná výše celkových výdajů po zavedení opatření.....	91
Tab. 48 Předpokládané zvýšení příjmů po zavedení opatření.....	92
Tab. 49 Možný výskyt rizik s přijetím projektu.....	92

SEZNAM PŘÍLOH

P I Seznam nebezpečných vlastností odpadu

P II Skupiny Katalogu odpadů

P III Celková produkce odpadů ve městě Fryšták v letech 2012-2014

PŘÍLOHA P I: SEZNAM NEBEZPEČNÝCH VLASTNOSTÍ ODPADU

Kód	Nebezpečná vlastnost odpadu
H1	Výbušnost
H2	Oxidační schopnost
H3-A	Vysoká hořlavost
H3-B	Hořlavost
H4	Dráždivost
H5	Škodlivost zdraví
H6	Toxicita
H7	Karcinogenita
H8	Žíravost
H9	Infekčnost
H10	Teratogenita
H11	Mutagenita
H12	Schopnost uvolňovat vysoce toxické nebo toxické plyny ve styku s vodou, vzduchem nebo kyselinami
H13	Senzibilita
H14	Ekotoxicita
H15	Schopnost uvolňovat nebezpečné látky do životního prostředí při nebo po odstraňování

Zdroj: Česko, 2001b

PŘÍLOHA P II: SKUPINY KATALOGU ODPADŮ

Skupiny Katalogu odpadů	
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí
06	Odpady z anorganických chemických procesů
07	Odpady z organických chemických procesů
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev
09	Odpady z fotografického průmyslu
10	Odpady z tepelných procesů
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

Zdroj: Česko, 2001a

**PŘÍLOHA P III: CELKOVÁ PRODUKCE ODPADŮ VE MĚSTĚ
FRYŠTÁK V LETECH 2012-2014**

Druh odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce t/rok		
			2012	2013	2014
15 01 10	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	0,136	0,178	0,095
15 01 11	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,023	0,022	0,042
15 02 02	Absorpční činidla, filtrační materiály (včetně olejových filtrů jinak blíže neurčených) čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	N	0,008	0,005	0,011
16 01 03	Pneumatiky	O	5,242	5,093	6,148
16 01 13	Brzdové kapaliny	N	-	-	0,003
16 01 14	Nemrzoucí kapaliny obsahující nebezpečné látky	N	-	0,002	0,040
17 01 01	Beton	O	0,350	-	-
17 01 02	Cihly	O	1,150	-	-
17 01 03	Tašky a keramické výrobky	O	1,000	-	-
17 01 07	Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06	O	2,850	-	-
17 03 01	Asfaltové směsi obsahující dehet	N	0,888	0,623	1,330
17 06 04	Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03	O	8,350	-	-
17 06 04	Izolační materiály neuvedené pod čísly 17 06 01 a 17 06 03	O	0,550	-	-
17 06 05	Stavební materiály obsahující azbest	N	0,800	-	-
17 09 03	Jiné stavební a demoliční odpady (včetně směsných stavebních a demoličních odpadů obsahující nebezpečné látky	N	1,704	1,255	4,444
17 09 04	Směsné stavební a demoliční odpady neuvedené pod čísly 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	2,900	-	-
18 01 06	Chemikálie které jsou nebo obsahují nebezpečné látky	N	-	0,003	0,002
20 01 01	Papír a lepenka	O	70,420	55,910	24,750
20 01 02	Sklo	O	51,150	58,610	57,880
20 01 14	Kyseliny	N	-	-	0,006
20 01 19	Pesticidy	N	-	-	0,023

Druh odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce t/rok		
			2012	2013	2014
20 01 25	Jedlý olej a tuk	O	0,005	0,062	0,141
20 01 27	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	N	2,894	1,942	3,192
20 01 31	Nepoužitelná cytostatika	N	0,149	-	0,001
20 01 39	Plasty	O	41,250	30,980	43,680
20 01 40	Kovy	O	9,120	10,000	8,900
20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad	O	192,65	147,450	197,000
20 02 03	Jiný biologicky rozložitelný odpad	O	14,850	16,400	19,000
20 03 01	Směsný komunální odpad	O	654,150	521,885	597,291
20 03 07	Objemný odpad	O	297,850	205,450	266,300
OSTATNÍ ODPADY CELKEM		O	1353,837	1051,840	1221,090
NEBEZPEČNÉ ODPADY CELKEM		N	6,602	4,030	9,189
CELKOVÁ PRODUKCE CELKEM			1360,439	1055,87	1230,279

Zdroj: Vlastní zpracování na základě hlášení o produkci a nakládání s odpady za roky

2012-2014